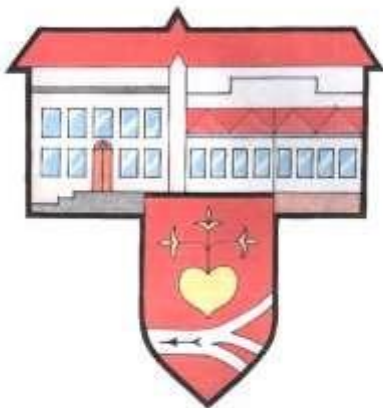

A GYOMAENDRŐDI KIS BÁLINT ÁLTALÁNOS ISKOLA

PEDAGÓGIAI PROGRAMJA

GYOMAENDRŐD

2022

*„... Annak az oskolának megmaradására nevedésére és
épületére egész örömmel tehetségemmel jó lélekkal vigyázok...,”
(Kis Bálint)*

Tartalom

Bevezető.....	4
1. Az iskola nevelési programja.....	12
1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	12
1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok	16
1.3 Az egészségfejlesztéssel, az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos pedagógiai feladatok	21
1.4 A közösségfejlesztéssel az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok	24
1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki feladatok	28
1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység	29
1.6.1 A sajátos nevelési igényű tanulók ellátásával összefüggő pedagógiai tevékenység	29
1.6.2 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő	33
pedagógiai tevékenység	33
1.6.3 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek	35
1.6.4 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink	37
1.6.5 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések	40
1.6.6 A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység	41
1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje	44
1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel	45
1.9 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai	48
1.10 A felvétel, valamint a tanuló átvételének helyi szabályozása	49
1.11 A felvételi eljárás különös szabályai.....	50
2. Az intézmény helyi tanterve	51
2.1 A választott kerettantervek megnevezése	53
2.2 A választott kerettanterv feletti óraszámok	54
2.2.1 Óraterv a német nemzetiségi nyelvoktató programhoz	56
2.3 A 2020. szeptember 1-jétől bevezetett helyi tanterv – óratervi háló	57
2.4 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei.....	59
2.5 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása	59
2.6 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag	61
2.7 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai.....	61
2.8 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, tanulásszervezési eljárások, foglalkoztatási formák	62
2.9 Az iskola írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatásainak, az ismeretek számonkérésének rendje	65
2.10 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei.....	70
2.11 A napközis csoportszervezés elvei.....	70

2.12	Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása	71
2.13	A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei	72
2.14	A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek 5-8. évfolyamon.....	72
2.15	Az iskola környezeti nevelési elvei.....	73
2.16	Az iskola egészségnevelési elvei	83
2.17	A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei.....	83
2.18	A sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztatását segítő program.....	86
	Záradékok.....	95

Bevezető

A PEDAGÓGIAI PROGRAM CÉLJA

A Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola Pedagógiai programja az intézmény szakmai munkájának alapidokumentuma, mely átfogja az iskola működésének minden területét. A helyi sajátosságok, az iskolahasználók igényeinek, elvárásainak figyelembe vételével készült, tükrözi az intézmény önálló arculatát. Stratégiai program, ami hosszabb távra meghatározza a nevelés, a tanulás-tanítás folyamatának helyi pedagógiai elveit, cél-, feladat- és eszközrendszerét, gyakorlatát és a tantervi tartalmakat.

Két fő részből áll: –

- nevelési program, –
- helyi tanterv.

AZ INTÉZMÉNY AZONOSÍTÓ ADATAI

- **hivatalos neve:** Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola
- **idegen nyelvű megnevezése:** Gyomaendröder Kis Bálint Grundschule
- **típusa:** általános iskola
- **OM-azonosító:** 028297 -
- **székhelye:** *felső tagozat*
- 5500 Gyomaendrőd, Fő út 181. sz. Tel.: 66/386-006
- **telephelye:** *alsó tagozat*
- 5500 Gyomaendrőd, Hősök útja 45-47. sz.
- **alapító:** Emberi Erőforrások Minisztériuma
- **a fenntartó neve és székhelye:**
- Gyulai Tankerületi Központ 5700 Gyula, Ady E. u. 19.

A PEDAGÓGIAI PROGRAM JOGSZABÁLYI HÁTTERE

- a 2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről,
- Az oktatás szabályozására vonatkozó és egyes kapcsolódó törvények módosításáról szóló 2017. évi LXX. törvény
- A közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény
- Az információs önrendelkezési jogról és az információszabadságról szóló 2011. évi CXII. törvény
- A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény
- A nemzetiségek jogairól szóló 2011. évi CLXXIX. törvény
- a 20/2012. (VI. 08.) EMMI rendelet, a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- a 229/2012. (VIII. 28.) Korm. Rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- a 110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló az 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet,
- 17/2014. (III. 12.) EMMI rendelet a tankönyvvé, pedagógus-kézikönyvvé nyilvánítás, a tankönyvtámogatás, valamint az iskolai tankönyvellátás rendjéről
- 277/1997. (XII. 22.) Korm. rendelet a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógusszakvizsgáról, valamint a továbbképzésben résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről
- a 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet a Sajátos nevelési igényű gyermekek óvodai nevelésének irányelve és a Sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- a 17/2013. (III. 1.) EMMI rendelet a nemzetiség óvodai nevelésének irányelve és a nemzetiség iskolai oktatásának irányelve kiadásáról
- a 15/2013. (II. 26.) EMMI rendelet a pedagógiai szakszolgálati intézmények működéséről
- a 326/2013. (VIII. 30.) Korm. Rendelet a pedagógusok előmeneteli rendszeréről és a közalkalmazottak jogállásáról szóló 1992. évi XXXIII. törvény köznevelési intézményekben történő végrehajtásáról
- 5/2020. (I.31.) Korm. rendelet A Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról szóló 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet módosításáról

A PEDAGÓGIAI PROGRAM ÉRVÉNYESSÉGE, MÓDOSÍTÁSA, KÖZZÉTÉTELE

A pedagógiai program érvényességi ideje

A Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola 2022. szeptember 5. napjától szervezi meg a nevelő-oktató munkáját a jelen pedagógiai program alapján.

A pedagógiai program érvényességi ideje öt tanév, azaz 2022. szeptember 5. napjától 2027. augusztus 31. napjáig szól.

A pedagógiai program értékelése, felülvizsgálata

A pedagógiai programban megfogalmazott célok és feladatok megvalósulását a nevelőtestület évente felülvizsgálja, a nevelő-oktató tevékenység színvonalának emelése érdekében szükséges módosításokat elvégzi. A stratégiai dokumentumban megjelenő célok eléréséhez, az intézmény évente munkatervet készít, az azokban kijelölt célokat, feladatokat végrehajtja.

A 2026-2027. tanév során a nevelőtestületnek el kell végeznie a pedagógiai program teljes, minden fejezetre kiterjedő felülvizsgálatát, értékelését és szükség esetén a pedagógiai programot módosítani kell, vagy teljesen új pedagógiai programot kell kidolgozni. **A pedagógiai program módosítása**

- az iskola intézményvezetője,
- a nevelőtestület bármely tagja,
- a nevelők szakmai munkaközösségei,
- a szülői munkaközösség,
- az iskola fenntartója,
- A tanulók a pedagógiai program módosítását a diákönkormányzati képviselők útján javasolhatják.

A pedagógiai program módosítását a nevelőtestület fogadja el, és az intézményvezető jóváhagyásával válik érvényessé.

A fenntartó egyetértést gyakorol, ha többletkötelezettség hárul rá.

A pedagógiai program nyilvánossága

Az iskola pedagógiai programja nyilvános, minden érdeklődő számára megtekinthető. A pedagógiai program egy-egy példánya a következő helyeken tekinthető meg:

- az iskola irattárában,
- az iskola nevelői szobáiban,
- az intézményvezetőnél,
- az iskola honlapján: www.kisb-gyomae.edu.hu - a fenntartónál.

AZ INTÉZMÉNY BEMUTATÁSA

*„Annak az iskolának a megmaradására nevelkedésére és
épületére egész örömmel tehetséggel jó lélekkel vigyázok...”
(Kis Bálint)*

Intézményünk minden pedagógusa követendő példának tartja névadónk hitvallását, s a nevelésoktatás területén hasonló elkötelezettséggel munkálkodik.

Általános iskolánk tevékenységére az állandó fejlődés, az alkotó munka s a belső erőforrásokra támaszkodó folyamatos megújulás jellemző. A helyi társadalmi, környezeti, természeti adottságokat figyelembe véve, törekszünk arra, hogy megfeleljünk a szülői, fenntartói elvárásoknak és a kor követelményeinek, munkánkat szolgálatnak tekintjük.

Alapvető célunknak tekintjük a 6-14 éves korosztályú gyermekek harmonikus, komplex személyiségfejlődésének elősegítését az életkori sajátosságok az eltérő szociokulturális háttér és fejlődési ütem figyelembe vételével. Képességeik sokoldalú fejlesztésével tanulóinkat az életre kívánjuk felkészíteni. Célunk gyermekeink alkotó, a folyamatos önképzést szem előtt tartó, nyitott személyiséggé formálása, akik a megszerzett tudást sokoldalúan tudják alkalmazni.

Céljaink megvalósítása érdekében oktató-nevelőmunkánk középpontjában az alapkészségek és képességek fejlesztése, a tudás közvetítése és elmélyítése eredményes tanulási technikák megismertetésével és alkalmazásával, az egészség- és környezetkultúra fejlesztése, az esztétikai nevelés, a közeletiségre nevelés és a viselkedéskultúra fejlesztése, valamint az egymás elfogadására és megbecsülésére épülő erkölcsi értékrend átadása áll.

NEVELŐ-OKTATÓ MUNKÁNK KIEMELT TERÜLETEI

A NAT által kiemelt kompetenciaterületek fejlesztését a legfontosabb feladataink közé soroljuk.

Új kompetenciák (2020)	Korábbi kompetenciák (2012)
A tanulás kompetenciái	A hatékony önálló tanulás kompetenciája
Kommunikációs kompetenciák: anyanyelvi és idegen nyelvi	Anyanyelvi kommunikáció Idegen nyelvi kommunikáció
Digitális kompetenciák	Digitális kompetenciák
Matematikai gondolkodási kompetencia	Matematikai kompetenciák
Személyes és társas kapcsolati komp.	Szociális és állampolgári kompetenciák
Kreativitás, önkifejezés, kult. tudatosság	Esztétikai, művészeti tudatosság komp.
Munkavállalói, vállalkozói komp.	Kezdeményezőképeség és vállalkozói komp.
	Természettudományos és technikai komp.

Intézményünkben a 2006/2007-es nevelési és oktatási évben került bevezetésre a kompetencia alapú oktatás a HEFOP 3.1.3-as program keretében. Azóta felmenő rendszerben valamennyi tanulócsoporthoz belépett a kompetencia alapú oktatásba. A TÁMOP 3.1.4. program megvalósítása során ehhez az oktatási rendszerhez további tanulócsoporthoz és pedagógusok csatlakoztak.

A kompetencia alapú oktatás felvállalásával megteremtjük az esélyegyenlőséget a sajátos nevelési igényű, a halmozottan hátrányos és a hátrányos helyzetű tanulók számára. A beilleszkedési-, tanulási- és magatartási nehézséggel küzdő tanulók fejlesztését gyógypedagógus, logopédus,

fejlesztő pedagógusok segítik. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulóink számára az integrációs pedagógiai rendszer alkalmazására teljes körű, hatékony működtetési programot fejlesztettünk ki, melyet a HEFOP 2.1.5. B program keretében vertikális modellként kiterjesztettünk a településrész óvodai és középiskolai intézményfokozataira.

Biztosítjuk a tehetségazonosítást, s 2010-től komplex tehetséggondozó programot működtetünk a TÁMOP 3.4.3. pályázati projekt keretében, felmenő rendszerben. Tanulóink képességeit sokoldalúan támogatjuk, elősegítjük versenyeztetésüket, élünk a Nemzeti Tehetség Program keretében kiírt pályázati lehetőségekkel, foglalkozás-sorozatok szervezésével segítjük tanulóink komplex személyiségfejlesztését.

Az EFOP-3.1.6-16-2017-00015 számú projekt keretében kidolgozásra került „A mozgáspszichológiai szemlélet alkalmazása a szakszolgálatok diagnosztikus és fejlesztő munkájában” című képzési, módszertani segédanyagot intézményünk a pedagógiai munka megvalósítása során alkalmazza a sajátos nevelési igényű tanulók, a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók befogadó pedagógiai környezetének megteremtéséhez. A Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat szakemberei által készített módszertani fejlesztés a Pedagógiai program melléklete.

Nagy hangsúlyt fektetünk a nyelvoktatásra, ezért már az első évfolyamtól biztosítjuk a korai nyelvoktató programunkat angol nyelvből heti két órában 1-3. évfolyamon a szabadon tervezhető órakeret terhére a délelőtti tanórák keretében. 4-8. osztályban az angol nyelv elsajátítását heti 4 órában biztosítjuk.

Iskolánk profiljában helyet kapott a hagyományos német nemzetiségi nyelvoktatás már az első osztálytól kezdve. A program keretében lehetőségünk nyílik arra, hogy megismertessük Gyomaendrőd német nemzetiségi hagyományait, kötelességünk a német származású családból jövő diákjaink identitástudatának erősítése. A nemzetiségi hagyományok ápolásában segítséget nyújt számunkra a Gyomaendrődi Német Nemzetiségi Önkormányzattal kialakított eredményes kapcsolatunk. A hagyományápolás mellett fokozott figyelmet fordítunk az intenzív, gyakorlatias (kommunikációra épülő) nyelvtanításra, nyelvtanulásra. Tanulóink heti öt órában tanulják a nemzetiségi német nyelv és irodalmat, illetve heti egy órában a német népismeretet. A német népismeret tantárgy során tanulóink megtanulják, mikor és honnan jöttek e tájra német anyanyelvű emberek, mit tettek Magyarország fejlődéséért.

Az idegen nyelvek oktatása – lehetőségeink szerint – 1-8. évfolyamon csoportbontásban történik. Emellett a tanórán kívüli foglalkozások keretében biztosítjuk a nyelvi szakköri és nyelvvizsgaelőkészítő foglalkozásokat angol és német nyelvből.

Az informatikai ismeretek oktatását, a digitális kompetencia kialakítását prioritásként kezeljük. Négy informatikai szaktanteremben, csoportbontásban biztosítjuk az ismeretek elsajátítását 4.

évfolyamtól. Korszerű eszközparkunk részét képezik az interaktív kijelzők, tanulói tabletek, az egyéb informatikai és audiovizuális eszközök.

Épületeinkben a jól felszerelt tantermek mellett fejlesztő szobák, tornaterem, tornaszoba, közösségi terek, szabadtéri zöldterület, belső mozgás- és játéktér áll rendelkezésünkre.

Az egészséges életmódra nevelés és a mindennapos testnevelés keretében 1. évfolyamtól kezdődően 2020/2021-es tanévtől felmenő rendszerben heti két órában térítésmentesen sajátíthatják el diákjaink az úszás alapjait, a felsőbb évfolyamokon szintén heti 2 órában gyakorolhatják a korábban elsajátított tudásukat.

Biztosítjuk gyermekeink számára az alapvető kommunikációs készségek és viselkedési normák megismerését, elfogadtatását. Ezeket a tanórai foglalkozásokon túl a szabadidős tevékenységeink is biztosítják, melyek a közösségformálás mellett fejlesztik tanulóink értékrendjét, viszonyrendszerét, azaz egész személyiségüket.

Segítjük az óvoda-iskola, iskola-középiskola átmenetek megkönnyítését, az eredményes iskolakezdést.

„ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA”-ként nagy hangsúlyt fektetünk esztétikus környezetünk megóvására, gondozására, a fenntartható fejlődés eszmerendszerének megismertetésére, a tanulók környezettudatos magatartásának kialakítására.

Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink megismerjék a külhoni magyarság életét. A Bethlen Gábor alapkezelő Zrt. „Határtalanul!” pályázati kiírások lehetőségeivel továbbra is élünk, kedvező elbírálás esetén hetedikes diákjaink tanulmányi kiránduláson fedezhetik fel Erdély és a szomszédos országok magyarlakta területeit.

Iskolánk 2020. júniusában pályázatot nyújtott be a Boldog Iskola címre melyet az iskolák és az óvodák részére írt ki a "Jobb Veled a Világ Alapítvány". Ezzel a 2020/2021-es tanévtől a Boldogságóra Programhoz csatlakozunk.

A program célja, hogy a pozitív pszichológia eredményeire építve ötleteket, módszertani segítségeket nyújtson a boldogságra való képesség fejlesztéséhez az iskolások számára. A hazai szakemberek által megalkotott projektben szeptembertől két osztály gyermekei és osztályfőnökei vesznek részt.

A nemzeti identitás erősítését célzó kormányprogramokról szóló 1042/2019. (II. 18.) Korm. határozat alapján Magyarország Kormánya egyetért azzal, hogy az ezeréves magyar kultúra a jelen állampolgárainak és a jövő nemzedékeinek művelődése, önkifejezése és nemzeti identitása, valamint Magyarország kulturális fennmaradása szempontjából fundamentális jelentőségű érték, ennél fogva kiteljesítése az állam kiemelt felelőssége.

Ennek jegyében a 2019/2020. tanévben Kormány életre hívta a Lázár Ervin Programot, amely szociális helyzetű és lakóhelytől függetlenül minden, az 1-8. évfolyamon tanuló általános iskolás diák részére tanévenként egy alkalommal biztosítja a színházi-, tánc-, és cirkuszi előadások, komolyzenei hangversenyek, illetve az őshonos állatok bemutatóhelyei látogatásának élményét.

Mindezek jegyében a program az alábbi célokat fogalmazza meg:

- megteremteni az ország teljes lefedettségét a diákok kultúrafogyasztása tekintetében, - csökkenteni a szociális, gazdasági és területi különbségeket a gyermekek művészethez jutásával kapcsolatban,
- felszámolni a kulturális esélyegyenlőtlenséget,
- ösztönözni az előadó-művészeti szervezetek aktív részvételét kulturális értékeink megóvásában, minél szélesebb körű megismertetésében és átörökítésében, valamint az új értékek létrehozásában,
- elősegíteni a diákok életkori sajátosságainak megfelelő, tanulmányaikhoz kapcsolódó, az oktatási-nevelési célokkal összhangban levő művészeti élményben részesedését,
- megalapozni a felnövekvő generációk felnőttkori színház-, illetve kulturális intézmény látogatási szokását,
- erősíteni a fiatal generációk nemzeti identitástudatát.

A Lázár Ervin Programra a jelentkezés a KRÉTA felületen történik.

Iskolánk az eredményes pályázata alapján a 2019/2020-as tanévben elnyerte az Oktatási Hivatal Bázisintézménye címet.

A megtisztelő címet azok a köznevelési intézmények viselhetik, akik magas színvonalú nevelőoktató tevékenységükkel, gyermekközpontú pedagógiai gyakorlatukkal, innovációkra nyitott szakmai, módszertani kultúrájukkal, követésre érdemesek, mintaként szolgálhatnak a hasonló típusú intézmények pedagógusai körében. Az intézmény a hálózati tanulás megszervezéséhez, a pedagógusok közötti tudásmegosztás támogatásához - bemutató órák, tehetséggondozó versenyek, pedagógus továbbképzések lebonyolításához - korszerűen felszerelt épületeivel megfelelő infrastrukturális háttérrel biztosít.

Az Oktatási Hivatal Bázisintézménye cím megtisztelő mind az intézmény vezetése, mind a nevelőtestület tagjai számára, hiszen pedagógiai jó gyakorlataink bemutatásával, átadásával szakmai tudásunkat elmélyíthetjük, tovább fejleszthetjük.

TÖRTÉNETI ÁTTEKINTÉS

Intézményünk Gyomaendrőd város gyomai településrészén található. Lakóhelyünk, hazánk délkeleti részén, Békés megye északi felében, a varázslatos szépségű Hármas-Körös partján fekszik. Településünk egyaránt büszkélkedhet természeti szépségeivel és kulturális hagyományaival, értékeivel.

A gyomai településrészen a helyi 8 osztályos általános iskola története az 1948-as államosítással kezdődött. 1951-ben alapították meg a fiúiskolát, amelyből később az 1. Sz. Általános Iskola lett. Ma ez az épület a székhelyintézményünk, mely a felső tagozatos diákok oktatásának színhelye. Az egykori lányiskola épületében pedig a 2. Sz. Általános Iskola működött, ma ebben a szépen felújított, kibővített Hősök úti épületben az alsó tagozatos diákok oktatása-nevelése folyik.

A két önálló iskola magas színvonalú nevelő-oktató munkát végzett, önálló arculattal rendelkezett, 1995-ben azonban összevonásra kerültek, s jogutódként a 2. Sz. Általános Iskola folytatta az alapfokú oktatást településünkön.

1999-ben az óvodai ellátás fenntartói szintű átszervezése kapcsán egy tagóvodát csatoltak az iskolánkhoz.

A három egységből összetevődő intézmény 2001-ben vette fel Kis Bálint rektor-tanító nevét. 2004 júniusában ismételt szerkezeti változás következett be az intézményben, az óvodai nevelés – mint feladatellátás – megszűnt, majd 2007-től ismételten társult.

2012. szeptember 1-től újra nyolc osztályos általános iskolaként működünk.

PEDAGÓGIAI TÖREKVÉSEINK

- megismertetni a gyermekeket korunk modern nevelési, tanítási elemeivel, azok konstruktív felhasználásával
- olyan tudással és kompetenciákkal felvértezni diákjainkat, melyek birtokában képessé válnak korunk jövőbeli elvárásainak megfelelni
- képességüknek és érdeklődésüknek megfelelően olyan információkhoz juttatni őket, amelyek segítik őket az élet minden területén
- hozzásegíteni a tanulókat, hogy megismerjék szűkebb és tágabb lakókörnyezetüket, tiszteljék hagyományainkat, ezzel erősíteni kötődésüket a magyar szülőföldhöz, kulturális értékeinkhez
- bekapcsolni az intézményt közvetlen környezetünk értékeinek megőrzésébe, gyarapításába magyarságtudat ápolása, a hazaszeretet elmélyítése, a magyarországi és külhoni magyar fiatalok közötti kapcsolatok kialakítása a „Határtalanul!” projekt keretében
- helyes önismeret kialakítása: legyenek nyitottak mások felé ismerjék meg és fogadják el a testi, lelki és szellemi egészség megtartásának fontosságát
- tanítványaink sajátítsák el az egészséges életmód igényét, ismerjék meg az ehhez vezető technikákat és módszereket, hogy egészséges felnőttekké váljanak
- a nevelési és oktatási esélyegyenlőség megteremtése
- az eltérő szociális helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálása, integrálásuk megvalósítása.
- a gyermeki veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, illetve segítségnyújtás annak megszüntetésében - betartva a titoktartási kötelezettség előírásait
- az egyén fejlődését segítő közösségi formák kialakítása
- olyan osztályközösségek kialakítása, ahová minden tanuló zökkenőmentesen be tud illeszkedni

- alkalmassá tenni a beilleszkedési-, tanulási- és magatartási nehézségekkel küzdő gyermekeket, az „együttélésre”, együttműködésre, megakadályozva azok perifériára szorulását
- a sajátos nevelési igényű tanuló nehézségek nélkül illeszkedjen be az osztályközösségébe, az iskolai életbe (egyéni szabott nevelési, tanulási módszerek és foglalkozások alkalmazása - reális önismeret és énkép kialakítása által)
- olyan változatos, sokszínű tevékenységi formák biztosítása, melyekben alakulhatnak, fejlődhetnek a személyiség értékes tulajdonságai (aktivitás, önállóság, kitartás, szervezőkészség, kreativitás, érdeklődés)
- tehetséges tanulóink – az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulókat is beleértve – feltérképezése, az érdeklődésüknek megfelelő egyéni foglalkozásokon, képességeik továbbfejlesztése az egész életen át tartó tanulás megalapozása
- a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos értékelése és neveltségi szintjük alakulásának figyelemmel kísérése
- a tanulók személyiségének megfelelő irányú fejlesztése, hogy képessé váljanak a helyes ítéletalkotásra, a káros jelenségek kizárására
- a tanulók személyiségfejlesztése érdekében a nevelési eljárások elfogadtatása a szülőkkel; őszinteségen, megértésen alapuló partnerkapcsolat kialakítása a tanulókkal és a szülőkkel
- a kevésbé aktív szülőket is érdekeltté tesszük gyermekük iskolai munkájának figyelemmel kísérésében
- tanulóink eredményesen fejezzék be az általános iskolát, képességeiknek megfelelően tanuljanak tovább, a társadalmi elvárásokhoz alkalmazkodó szakmát válasszanak
- a nevelés, oktatás tárgyi feltételeinek javítása
- az IKT (Információs és Kommunikációs Technológiák) alkalmazásának továbbfejlesztése
- a személyes felelősségen alapuló, környezettudatos magatartás kialakítása egyéni és közösségi szinten egyaránt, hogy az a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé váljon
- a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulásának elősegítése annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát (NAT)
- a pedagógus munkájának, szakmai fejlődésének céltudatos irányítása

1. Az iskola nevelési programja

1.1 A nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, értékei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

Nevelő-oktató munkánk alapelvei:

- iskolánk minden gyermek számára nyitott
- a Föld, az ember, a természet és a kultúra védelme
- a környezet és az egészség védelme
- az élet és az emberi méltóság tisztelete
- a demokrácia érvényesítése
- az esélyegyenlőség biztosítása
- közösségformálás, az egyén személyiségének tiszteletben tartása
- a lelkiismereti és vallásszabadság tiszteletben tartása
- az egyetemes kultúra megbecsülése
- a nemzeti műveltség és hagyományok tisztelete

Legnagyobb értékünk a gyermek.

Értékek, amelyeket elfogadunk és követésükre nevelünk:

- humánus
- becsületesség
- őszinteség
- megbízhatóság
- bizalom
- szorgalom
- kitartás
- türelem
- felelősségtudat
- tolerancia
- szolidaritás
- nyitottság
- önismeret
- önállóság
- elfogadás
- együttműködés
- mértéktartás
- igényesség
- rugalmasság
- segítőkészség

Nevelő-oktató munkánk cél- és feladatrendszere:

Céljainknak tekintjük, hogy:

- adaptív, differenciált tanulásszervezéssel növeljük az esélyteremtést;

- tanulóink váljanak a haza felelős polgárává;
- fejlődjön ki bennük a hazaszeretet érzése;
- tegyenek szert reális önismeretre, szilárd erkölcsi ítélőképességre;
- találják meg helyüket a családban, a társadalomban;
- törekedjenek tartalmas és tartós kapcsolatokra;
- legyenek képesek felelős döntések meghozatalára;
- váljanak képessé az önálló tájékozódásra, véleményformálásra és cselekvésre;
- tanulóinkat az erőforrások felelős, takarékos felhasználására ösztönözzük;
- tartsák értéknek és feladatnak a kultúra és az élővilág változatosságának megőrzését;

Céljainkból eredő feladataink

- Az előírt ismeretanyag átadása, képesség-, készség-, kompetencia-fejlesztés, eredményes, egyénre szabott tanulási technikák elsajátíttatása, kreativitás fejlesztése; - a tanulók személyiségének komplex, sokoldalú fejlesztése:
- a gondolkodási és problémamegoldó képességük fejlesztése
- a kommunikációs kultúra kialakítása, fejlesztése
- a digitális írástudás elterjesztése, fejlesztése
- a tanulási vágy felkeltése, a motiváció fenntartása
- az önálló és folyamatos ismeretszerzés képességének kialakítása
- a modern kor követelményeinek és a szülői elvárásoknak megfelelően idegen nyelv és informatikai ismeretek oktatásának biztosítása
- megismertetni tanulóinkat szülőföldjükkel, szűkebb és tágabb lakókörnyezetükkel, annak történelmével, természeti szépségeivel, élővilágával
- bemutatni diákjainknak a külhoni magyarság életkörülményeit, hagyományait
- fenntarthatóságra nevelés, környezettudatos gondolkodás és életvitel kialakítása
- a kölcsönös megbecsülésen alapuló emberi kapcsolatok kialakítása, a nemzedékek közötti párbeszéd, a kölcsönös megértés fontosságának elfogadtatása
- az egészséges testi, lelki, mentális állapot megóvásával kapcsolatos ismeretek, kompetenciák kialakítása
- a sikeres iskola- és pályaválasztásra való felkészítés
- a fent megnevezett értékeknek megfelelő emberi tulajdonságok kialakítása
- életközeli, tanulóbarát tanulási környezet kialakítása

Eszközök, eljárások, szervezeti keretek:

- Az iskolába beiratkozott tanulók alapkészségeinek kialakítását szakmailag jól felkészült tanítók végzik. Változatos módszereket alkalmazva keresik az eredményességhez vezető utat. Ezt szolgálják a pedagógus továbbképzések.
- Iskolánk felvállalta a tanulási nehézséggel küzdő és a sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztését, a szociális hátrányokból eredő esélykülönbségek kiegyenlítését. A törvény

által biztosított óraszámában fejlesztő- és gyógypedagógusok is foglalkoznak a tanulókkal.

- A tehetségek azonosítását követően, gondozásukat tanórán, szakkörön és egyéni foglalkozásokon is biztosítjuk.
- A XXI. századi európai elvárásnak megfelelően már 1. osztálytól tanulhatják a tanulók az angol nyelvet, 4. évfolyamtól a digitális kultúra tantárgyat.
- A testi, lelki, szociális jólét, egészség megővésének fontosságát segítő iskolai programok:
- tömegsport és versenysport biztosítása
- a Magyar Mozgáskotta eszközrendszer, program alkalmazása
- úszásoktatás felvállalása
- tehetséges sportolók fejlesztése, (úszás, torna, labdarúgás, kajak, atlétika, kézilabda)
- bekapcsolódás a Diáksport Egyesület által szervezett foglalkozásokba
- drogprevenciós programok
- egyéni döntés alapján kirándulások szervezése
- Boldogság órák, foglalkozások szervezése
- a „Gyermekekért” Alapítvány által szervezett nyári táborozás lehetősége
- táborozásra, szabadidős programokra, tanórán kívüli foglalkozásokra vonatkozó pályázati lehetőségek keresése, megvalósítása
- „ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA” program működtetése
- a helyes önismeret, az önálló ismeretszerzés folyamatának kialakítását a személyiségfejlesztő program tartalmazza
- a 8. osztályos tanulók pályaválasztási tanácsadását az iskolalátogatások, üzemlátogatások, a személyre szabott pályaterv készítése segítik

Az igényes környezet kialakítását szolgálják:

- ügyeleti rendszerünk,
- jól működő felelősi rendszer kialakítása,

A környezet szeretetét, megővését segítik a kirándulások, túrák, akadályversenyek, országjárás, múzeumlátogatás, pályázatok készítése, melyek a megismerésre, a meglévő értékek megővésére nevelnek.

Tanórákon olyan változatos tanulásszervezési módszereket, eljárásokat alkalmazunk, amelyek a leghatékonyabbak az adott osztály számára és a tanulók egyéni képességeihez illeszkednek:

- tevékenykedtetésre épülő tanulásszervezés
- élménypedagógiai elemek
- projektoktatás
- témanap, témahét
- az infokommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz alkalmazása
- differenciált tanulásszervezési formák

- kooperatív technikák
- csoportmunka
- páros munka
- egyénre szabott (individualizált) munka

Nevelő-oktató munkánkat akkor tekintjük sikeresnek, ha tanulóink

- könnyebben, hatékonyabban testre szabottabban tudnak minden területen ismereteket elsajátítani
- a mindennapokban használható gyakorlati tudás birtokába kerülnek
- motiváltak a további tanulásra, ismeretszerzésre
- biztonsággal tudnak eligazodni az információk áradatában
- hatékonyan tudnak kommunikálni, fejlett vitakultúrával rendelkeznek
- kulturális, képességbeli és tanulási szükségleteikben megmutatkozó különbözőségei csökkennek
- lemorzsolódását megelőzzük
- elfogadóbbá, toleránsabbá válnak egymás iránt a szociális, életviteli és környezeti kompetencia alkalmazásának eredményeként
- nyitottak, megértőek lesznek a különféle nemzetiségek, kultúrák, szokások, életmódok iránt
- a közösség cselekvő és alkotó tagjaivá válnak
- reális önismerettel rendelkeznek, tisztában vannak saját értékeikkel

1.2 A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségnek számos meghatározása létezik. A következő a hozzánk legközelebb álló: „A személyiség olyan tényezők, - különböző testi és lelki tulajdonságok dinamikus és egységes egésze -, amely az egyes embert megismételhetetlenné teszi, megkülönbözteti másoktól, meghatározza a viselkedését és gondolkodását”.

Pedagógiai Programunk a 2020-ban módosított NAT szellemében íródott, az abban megfogalmazott értékeket, célokat, feladatokat figyelembe véve, iskolánk hagyományaira építve. Ennek megfelelően fogalmaztuk meg alapelveinket, céljainkat, feladatainkat, határoztuk meg a módszereket, eljárásokat.

Céljaink:

- Komplex, az egyéni különbségekhez igazodó személyiségfejlesztés, a test és lélek harmonikus fejlesztése;
- a műveltségi alapok elsajátításához szükséges feltételek megteremtése, a szilárd alapra való további építkezés;
- olyan kompetenciákat kialakítani diákjainkban, amelyek birtokában képessé válnak a társadalmi elvárásoknak megfelelni, azokhoz folyamatosan alkalmazkodni;

- minden egyes tanulónk együttnevelését-oktatását megvalósítani.

Feladatok:

- változatos lehetőségek biztosítása a személyiség kibontakoztatásához, fejlesztéséhez,
- kialakítani a tanulóknál a döntéseiket befolyásoló erkölcsi értékrendet,
- a helyes értékítélet, a másság elfogadása; szolidaritás és tolerancia mások iránt,
- olyan közösségek kialakítása, amelyekben személyiségüket sokoldalúan fejleszthetik,
- olyan tanulóközösségek kialakítása, ahol a pozitív magatartás a példaadó,
- az egyéni tanulási útvonal, a differenciált fejlesztés biztosítása,
- a tanulás iránti motiváció fejlesztése,
- a tantárgyak közti merev határrendszer csökkentésével a komplex fejlesztés megvalósítása, az oktatás és nevelés egységes feladatellátása,
- a tanítási-tanulási folyamatban, alkotó jellegű feladatok biztosítása.

Területei:

Értelmi nevelés

Építünk az óvodából hozzánk érkező gyermekek kíváncsiságára. Törekszünk, hogy az életkori sajátosságaikból eredő megismerési vágyból kialakuljon a tanulási motiváció, a felfedezési, alkotási vágy fennmaradjon. Olyan tevékenységformákat alkalmazunk, úgy szervezzük a tanulástani folyamatot, hogy azok a világ megismerésének igényét és a tanulás iránti nyitottság kialakítását szolgálják.

Érzelmi nevelés

Feladatunk, hogy a diákok felismerjék saját érzelmeiket, képesek legyenek ezeket megfelelően kezelni, kontrollálni. A negatív érzelmeiket a pedagógus segítségével olyan irányba tereljük, amelyek pozitív érzelmi állapotot váltanak ki. Fel kell készíteni a tanulókat mások érzelmeinek felismerésére, értelmezésére.

Erkölcsi nevelés

Alapvető feladatunk diákjaink erkölcsi érzékének fejlesztése, az értékek megismertetése, meggyőződéssé alakítása. A kötelességtudat, a munka megbecsülése, a szorgalom, a kitartás, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség értéként való elfogadása, kialakítása, a szociális és állampolgári kompetencia fejlesztése. A felelősségtudat kialakítása, felelősségvállalás a cselekedeteikért, az önfegyelem erősítése segíti helytállásukat az iskolai s később a felnőtt életben. Fontosnak tartjuk, hogy tanulóink, dolgozóink legyenek büszkék iskolánk hagyományaira, értékeire, sikereire.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

Iskolánkban kiemelt figyelmet fordítunk a szülőföld, a haza múltjának és jelenének, jeles személyiségeinek megismertetésére. Feladatunk, hogy kialakítsuk diákjainkban a hazafiság, a

nemzeti öntudat, a nemzethez való tartozás érzését, az anyanyelv tiszteletét. Bemutatjuk a határainkon túl élő magyarság történelmét, kultúráját, hagyományait, problémáit. Megismertetjük tanulóinkkal nemzeti szimbólumainkat: a Himnusz, a magyar zászlót, a címet. Mindannyiunk kötelessége a nemzeti hagyományok, a nemzeti kultúra megismertetése, emlékeinek tisztelete, ápolása, védelme, megbecsülése.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

Lehetőséget teremtünk arra, hogy a tanulók megismerjék az alapvető állampolgári kötelezettségeket és jogokat. Tudatosítjuk, hogy a demokratikus jogállam működésének feltétele az állampolgárok felelős részvétele. Felkeltjük érdeklődésüket a társadalmi jelenségek és problémák iránt. Biztosítjuk, hogy aktívan vegyenek részt az iskola közösségi életében, tevékenységeiben, így fejlődnek együttműködési, közösségi, érdekérvényesítő képességeik.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése, felelősségvállalás másokért

Kiegyensúlyozott jól működő társas kapcsolataink feltétele a személyes tapasztalatainkra épülő reális önismeret. Ennek érdekében fejlesztjük tanulóink személyes kompetenciáit. A megalapozott önismeret, önbizalom, önbecsülés, a reális teljesítményértékelés, a kölcsönös elfogadás, empátia, a másokkal való együttműködés alapja. Megértetjük tanulóinkkal, hogy fontos a felelősségvállalás másokért, a hátrányokkal induló gyermekek esélyegyenlőségének biztosítása, a lemaradások kompenzálása.

Családi életre nevelés

A családok egy részében bekövetkezett változások szükségessé teszik az iskolában a felelős családi életre, a harmonikus párkapcsolatokra és a konfliktusok kulturált kezelésére való felkészítést.

Esztétikai nevelés

A személyiségfejlesztés fontos eszközének tekintjük az esztétikai nevelést, ennek érdekében biztosítjuk az esztétikummal való rendszeres találkozást. A műalkotások értő befogadására a kreatív cselekvő alkotásra neveljük tanulóinkat. Törekszünk arra, hogy kialakítsuk diákjainkban az iskola belső és külső környezetének szépítésére irányuló igényt és tevékenységet.

A testi és lelki egészségre nevelés

Ösztönözzük diákjainkat az egészséges életmód, ezen belül a helyes táplálkozás, a mozgás igényének kialakítására, lelki egyensúlyuk megőrzésére, a betegségek, a káros szokások a függőségek kialakulásának megelőzésére. Segítséget nyújtunk az egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez, programjaink minden esetben a testi, lelki egészség megőrzését szolgálják. Napi tanítási gyakorlatunkban alkalmazzuk a Magyar Mozgáskotta eszközhöz kapcsolódó módszereket ezzel elősegítjük a gyermekek mozgásfejlődését, hozzájárulunk a kognitív képességek és a szociális kompetenciák sokoldalú fejlesztéséhez.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Mivel a gazdálkodás és a pénz világára vonatkozó tudás az általános műveltség része, fontosnak tartjuk, hogy diákjaink tudatos fogyasztóvá, javaikkal, pénzüikkel, erőforrásaikkal okosan gazdálkodni képes felnőttekké váljanak. Merjenek döntéseket hozni, legyenek tudatában annak kockázatával, előnyével, hátrányával.

Fenntarthatóságra nevelés, környezettudatosság fejlesztése

Iskolánk „Örökös Ökoiskola”-ként a fenntarthatóság pedagógiájának szellemében neveli tanulóit. Diákjainkat ösztönözzük az erőforrások gazdaságos, takarékos, felelős felhasználására. Tudatosítjuk bennük, hogy a káros gazdasági, társadalmi folyamatok negatív változásokat, válságokat idézhetnek elő. Meg kell ismerniük tágabb és szűkebb lakókörnyezetünk természeti és épített értékeit, célunk, hogy környezettudatos, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás alakuljon ki tanítványainkban.

Pályaorientáció

A pályaorientációs tevékenység fő színterének iskolánk felsőbb évfolyamai számítanak. Ennek keretében segítő információkkal látjuk el a tanulókat a társadalmi környezetről, munkaerőpiacról, munkahelyekről, foglalkozásokról. Lehetőséget teremtünk arra, hogy kipróbálhassák képességeiket, egy-egy őket érdeklő területen elmélyülhessenek, ezzel segítve későbbi pályaválasztásukat. Iskolai pályaorientációs programokat szervezünk, lehetőséget biztosítunk a helyi és környékbeli középiskolák képviselőivel való személyes találkozásra. Üzemlátogatásokat szervezünk a helyi munkalehetőségek megismerésére.

Médiatudatosságra nevelés

A médiatudatosságra való nevelés folyamán a befogadandó információk szelektálására, tudatos értékelésre készítjük a tanulókat. Fontosnak tartjuk, hogy megkapják azt a felkészítést, amely alkalmassá teszi őket a média világában való biztonságos tájékozódásra, „közlekedésre”.

Tanulás Tanítása

Törekszünk az iskolába érkező gyermekek tanulási motivációjának fenntartására, később a tanulók tanuláshoz való viszonyának pozitív irányú megváltoztatására. A diákok tanulási szokásainak formálására, a tanuláshoz nélkülözhetetlen alapképességeik fejlesztésére, saját tanulási módszerük kialakítására.

A megvalósítás szervezeti keretei, színterei:

- tanórai foglalkozások,
- napközis foglalkozások,
- tehetséggondozó foglalkozások,
- fejlesztő foglalkozások,
- szakköri foglalkozások,

- DÖK-ben végzett munka,
- osztályközösségben végzett munka,
- iskolai és osztályrendezvények,
- balesetek, betegségek megelőzése, rendszeres orvosi vizsgálat,
- napirend tervezése, helyes szokásrendszer kialakítása,
- úszásoktatás,
- tömegsport, versenysport,
- sportfoglalkozások,
- drogprevenciós programok,
- átmeneteket segítő programok,
- kirándulások,
- iskolánk névadójához kapcsolódó rendezvények.

1.3 Az egészségfejlesztéssel, az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátításával kapcsolatos pedagógiai feladatok

Az Egészségügyi Világszervezet (WHO) meghatározása szerint „az egészség az ember testi, lelki és szociális jólétét jelenti és nem csupán a betegség vagy fogyatékosság hiányát. Az egészség nem csupán cél, hanem egy erőforrás, melyet a mindennapokban használunk.”

Az egészségfejlesztés – és annak egyik megvalósulási formája, a korszerű egészségnevelés – az egészségi állapot erősítésére és fejlesztésére irányul.

Az egészségnevelés célja a gyermek és ifjúsági korosztályoknál egy hangsúlyozottan megelőző jellegű folyamatosan végzett egészségfejlesztés.

Ide tartozik például az egészséges táplálkozás, a szabadidő aktív eltöltése, a mindennapos testmozgás, a személyi higiéné, a lelki egyensúly megteremtése, a harmonikus párkapcsolat és családi élet kialakítása, fenntartása, a családtervezési módszerek, az egészséges és biztonságos környezet kialakítása, az egészségkárosító magatartásformák elkerülése, a járványügyi és élelmiszer-biztonság megvalósítása.

Célunk, hogy:

- tanítványaink sajátítsák el az egészséges életmód igényét, az ehhez vezető technikákat és módszereket, és egészségesen edzett, erős, munkára képes, kiegyensúlyozott felnöttekké váljanak;
- tanulóink, az iskola személyzete, a családok, valamint a helyi közösségek tagjai segítségünkkel törekedjenek egészségük megőrzésére, a testi és lelki egészség harmóniájának megteremtésére;
- a szerényebb életkörülmények között élő tanulóink hátrányai enyhüljenek, pozitívabb egészségesebb szemléletet alakítsunk ki bennük.

Feladatok:

- Megismertetni, és elfogadtatni a tanulókkal az egészséges életmód fontosságát: alvásszükséglet, táplálkozás, személyi és környezeti higiénia, mozgás igényét.
- Kiemeljük az egészséges étkezés, a testedzés és a szabadidő hasznos eltöltésének jelentőségét.
- Teret adunk a társas támogatást, a lelki egészségfejlesztést és a tanácsadást biztosító programoknak.
- Életkoruknak megfelelően a tanulói napirend és házirend betartatása, szükséges pihenőidő biztosítása.
- Kapcsolattartás a nevelési tanácsadóval, gyermekjóléti szolgálattal, egészségügyi szolgálattal.
- A tantestület pozitív példamutatással segítse a tanulók egészségnevelését.
- A DÖK és osztályközösségek vállaljanak szerepet tagjaik egészséges életmódjának kialakításában.
- Egy jól működő kapcsolatban a szülők is erősítsék meg azt az egészségtudatos magatartást, amit az iskola közvetíteni kíván.

- A pedagógusok, védőnő, iskolaorvos, szülő eredményes együttműködésének megteremtése (tanulók fizikai állóképességének felmérése, általános orvosi, fogorvosi szűrővizsgálatok, adott évfolyamon kötelező védőoltások).
- A pedagógiai munkával összefüggő mentálhigiénés ártalmak felülvizsgálata,
- Az egészségügyi szempontok érvényesülése a korszerű oktatási eszközök használatakor (pl.: világítás, életkornak megfelelő tantermi berendezések).
- A tartáshibák, gerincártalmak megelőzése (ülésrend időszakonkénti váltása),
- Az egészséges életmódra nevelés érdekében - a szabadidős foglalkozásokon – is használjuk ki szűkebb és tágabb környezetünk lehetőségeit: osztály és iskolai kirándulások, táborozások.
- A közösségi és szabadidős programokba minden esetben beépítjük az egészségnevelés elemeit, a mozgásos tevékenységeket.
- A Magyar Mozgáskotta eszközrendszert és az ahhoz kapcsolódó módszertant tanórákon, sportfoglalkozásokon, a kiemelt figyelmet igénylő tanulók foglalkozásain, szabadidős rendezvényeken széles körben alkalmazzuk.
- Sokszerű tevékenységrendszer biztosítása.
- Törekedni a pályázatok adta lehetőségek kihasználására, amelyek az egészségfejlesztéssel, egészségneveléssel kapcsolatosak.
- Minden rendelkezésre álló módszerrel elősegíteni a tanulók és a nevelőtestület egészségének védelmét, az egészség fejlesztését és az eredményes tanulást.
- Együttműködést kialakítani a pedagógiai, egészségügyi, gyermekvédelmi szakemberekkel, a szülők és a diákok között annak érdekében, hogy az iskola egészséges környezet legyen.

Az egészségfejlesztés szinterei:

- tanítási órák: kiemelten az osztályfőnöki, biológia, természetismeret, testnevelés
- tanórán kívüli foglalkozások: tömegsport, versenysport rendezvényei; felzárkóztató, és fejlesztő foglalkozások
- mindennapos testnevelés
- úszás
- gyógytestnevelés
- kirándulások, akadályversenyek
- Kis Bálint napi rendezvények
- drogprevenciós programok
- kulturális programok
- egészségnap
- „zöld” jeles napok
- témahét, témanapok
- projektek

Módszerek, eljárások:

- mindennapos testedzés, testnevelés
- megfelelő testgyakorlatok alkalmazása
- megfelelő egészségügyi feltételek megteremtése és használata

- a játék és a mozgás egészségnevelő szerepének kihasználása (jellemformálás, állóképesség javítása)

Az egészséges életmód, életszemlélet, magatartás szempontjából lényeges területeknek az iskola pedagógiai rendszerébe, összes tevékenységébe be kell épülnie.

A tanítási órák programjaiba beépített témák:

- egészséges táplálkozás témái
- szenvedélybeteggekkel foglalkozó témák
- szexuális felvilágosítás - nevelés, családtervezés, AIDS prevenció
- elsősegélynyújtás
- személyi, környezeti higiénia
- környezeti ártalmak (környezetszennyezés, zaj, szelektív hulladékkezelés)
- személyes biztonság (közlekedés)
- testmozgás, testedzés, testtartás
- társas kapcsolatok –
médiatudatosság
- fogyasztóvédelem

A fenti témák az egyes tantárgyak tananyagtartalmaihoz igazodva jelennek meg a tantárgyi programokban, illetve a tanmenetekben.

Az egészségfejlesztésben építeni kell az osztályfőnökök és az iskolai védőnői szolgálat szoros együttműködésére, a szaktanárok és a munkaközösség-vezetők munkájára. A feladat jellege közös problémakezelést és egységes viszonyulást igényel a résztvevők között:

- intézményvezető vagy megbízottja;
- iskolaorvosok, védőnő;
- diákönkormányzatot segítő pedagógus;
- gyermek- és ifjúságvédelmi felelős;
- osztályfőnökök;
- napközis csoportok vezetői.

Az elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása

Az **elsősegély-nyújtási alapismeretek elsajátítása** tanítási órákon belül (osztályfőnöki, technika, környezetismeret, természetismeret, biológia, kémia, fizika és testnevelésóra) valósul meg a tanítási óra részeként. Ezt a feladatot a védőnő és a pedagógusok közösen látják el. Szervezetten, a biológia–egészségtan tanterv részeként, 8. évfolyamon.

Az iskolai elsősegélynyújtás oktatásának legfőbb célja:

- fejleszteni a beteg, sérült és fogyatékkal élő emberek iránti elfogadó és segítőkész magatartást,

- megismertetni a környezet – elsősorban a háztartás, az iskola és a közlekedés, a veszélyes anyagok – egészséget, testi épséget veszélyeztető leggyakoribb tényezőit,
- felkészíteni a tanulókat a veszélyhelyzetek egyéni és közösségi szintű megelőzésére, kezelésére.

Egészségfejlesztési - egészségnevelési programunk akkor eredményes ha:

- a tanulók elsajátítják és követik azokat a szokásokat, amelyek az egészségük megőrzését szolgálják,
- lelki egészségük megóvása érdekében kialakul megfelelő önismeretük, társas kapcsolatuk, egészséges teljesítményorientáltságuk,
- az őket veszélyeztető káros hatásoktól elhatárolódnak.

1.4 A közösségfejlesztéssel az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos feladatok

A közösség olyan együttműködésre szerveződött emberi csoport, amelyet a közös érdek, közös cél, közös értékrend és közös tudat tart össze. Fontos az együttes élmény ereje, mert a közös szokások révén kialakult elvárások lesznek a szabályozók. Az igazi tanulói és más emberi közösség a legegységesebb emberi, kulturális, vallási, nemzeti és szociális értékek hordozója, közvetítője, amely messzemenően figyelembe veszi a közösség tagjainak egyéni sajátosságait.

Célunk,

- hogy a közösség segítse tanulóink fejlődését, képességeinek kibontakozását úgy, hogy azok egyéni lehetőségeik maximumára jussanak el. a fejlődő személyiség alakítása - önalakítása a közösségi élet keretei között
- olyan változatos sokszínű tevékenységi formák biztosítása, melyekben alakulhatnak, fejlődhetnek a személyiség értékes tulajdonságai (aktivitás, önállóság, kitartás, szervezőkészség, kreativitás, érdeklődés)
- olyan osztályközösség szervezése, ahová minden tanuló be tud illeszkedni
- a lokálpatriotizmus kialakítása
- a nemzeti összetartozás elvont eszméjét személyes, átélhető tapasztalattá tenni
- a Határtalanul! programban részt vevő diákok közeli hozzátartozói, azaz testvérei, szülei, nagyszülei körében megosztott élmények segítségével, tartalommal megtölteni a külföldi magyarokról szóló közgondolkodást

Feladataink:

- az iskolai élet egyes területeihez kapcsolódó tanulói közösségek kialakítása ezek életének tudatos, tervszerű nevelői irányítása
- a tanulóközösségek fejlesztése, tanulók életkori fejlettségének figyelembevételével
- az önkormányzás képességének kialakítása

- olyan helyzetek kialakítása: ahol a tanulók gyakorolhatják közösségi szerepüket, személyiségüket sokoldalúan fejleszthetik; kialakíthatják helyes értékítéletüket; ahol elfogadják a másságot; ahol szolidárisak és toleránsak a kisebbség iránt
- a tanulói közösségek tevékenységének megszervezése
- a tanulók, a közösség felkészítése a hátrányokkal induló tanulók integrált nevelésére, beilleszkedésük segítése, és a másság elfogadása a tanulói közösségben
- szociális kompetencia fejlesztése: empátia, egymásra figyelés, együttműködés, tolerancia, alkalmazkodó képesség
- a közösség egyéni arculatának, hagyományainak kialakítása

A jól szervezett és irányított közösség formálja tagjainak egész személyiségét, értelmi, érzelmi, akaratit tényezőit egyaránt.

A feladatok megvalósítását szolgáló tevékenységek és szervezeti formák:

Az iskola keretén belül működő közösségi nevelés területei:

- A tanulók közösségfejlesztésének színtere a hosszabb tanítási - tanulási folyamatba illeszkedő tanítási óra. Az osztályfőnöki és erkölcstan óráink a jellemformálás kiváló alkalmai. A szaktárgyi órák szintén jó színterei a közösség és az egyén fejlesztésének.
- tanítási órán kívüli egyéb iskolai foglalkozások (pl. napközi, szakkörök, sportfoglalkozások).
- A pedagógusok a továbbképzéseken elsajátított új ismereteik birtokában segítik a közösségek kialakítását, a témahetek, projektek, versenyek megvalósításával
- A tanórán kívüli foglalkozások kötetlenebb tevékenységi formái és a közösen átélt élmények a közösségfejlesztés meghatározó területei.
- Szabadidős tevékenységek.

Nagyon fontos az oktatás és a szabadidős tevékenység gondosan megtervezett, átgondolt munkamegosztása, amely az egymásra épülés teljes rendszerét jelenti. Az iskolai szabadidős tevékenység jó teret biztosít a közösségfejlesztő munkának.

Hagyományőrző tevékenységünk:

Iskolánk hagyományinak ápolása, ezek fejlesztése, bővítése, intézményünk jó hírnevének megőrzése a közösség minden tagjának kötelessége. Nemzeti ünnepek, megemlékezések a nemzeti identitástudatot fejlesztik, hazaszeretetet mélyítik. Helyi hagyományaink, a közösségi élet formálását, közös cselekvés örömeit szolgálják, egymás tiszteletére nevelnek.

- **Fontos feladatunk iskolánk névadójának, Kis Bálint emlékének ápolása.**
Ezt szolgálják:
  - a Bálint-Valentin Napi Kavalkád
  - a Kis Bálint Napok rendezvénysorozata
  - a Kis Bálint - próba
  - az alapítványi rendezvények, programok
  - szimbólumaink (iskolazászló; ünnepi öltözetünk: fekete alj, fehér felső, nyakkendő; emléktábla;)
  - az iskolánk pedagógusairól elnevezett emléktermek, emlékünnepe
  - az emlékversenyek
  - a Kis Bálint Díj pedagógusnak, diáknak - a Leg-díjak
- **Iskolai ünnepeink, megemlékezéseink:**
  - évnyitó-, évzáró ünnepség, 8. osztályosok ballagása
  - megemlékezés nemzeti ünnepeinkről
  - karácsonyi iskolai szintű ünnepség
  - (ünnepi készülődés, együttünneplés)
  - az aradi vértanúk emléknapja
  - a Nemzeti Összetartozás Napja
- **Városi ünnepi megemlékezésen veszünk részt, ill. ünnepi műsort adunk:**
  - 1956. október 23. -
  - 1848. március 15.
  - advent
- **Osztályközösségek szintjén tartott rendezvények:**
  - szüret
  - Mikulás - farsang
  - húsvét
- **Iskolai életünk hagyományai:**
  - Iskolai sport- és tanulmányi versenyek, pályázatok, emlékversenyek, iskolaújság, ügyeleti rendünk, Suliváró rendezvénysorozat, Iciri-Piciri versenyek, Fecske- és Méhecske-avató, ballagás
- **Közösségi akciók, rendezvények:**
  - papírgyűjtés,
  - akadályverseny,
  - egy DÖK-nap,
  - testvériskolai kapcsolat,
  - 1. osztályosok köszöntése tanévnyitón,
  - a nyugdíjba vonuló dolgozók köszöntése,
  - kiállítások rendezése,
  - alapítványi bál,

- családi délután
- a legjobban dolgozók tanév végi jutalmazása

Tárgyi hagyományok, dokumentumok:

- vendégekönyv, oklevelek, kupák, érmek
- iskolapóló, iskolaújság, iskolanyakkendő, sál
- iskolanévadó életútjának állandó kiállítása
- a Gyermekekért Alapítványunk

A Diákönkormányzat:

A tanulói közösség hivatalos szervezete, a tanulók érdekeinek képviselője, tanulók tanórán kívüli- és szabadidős tevékenységének segítésére működik iskolánkban.

Tevékenységét az igazgató által megbízott nevelők segítik.

A DÖK a közösségi élet szervezője, részt vesz a feladatok végrehajtásában, ellenőrzésében. Legfőbb eszköz és módszer a tanulóközösségének fejlesztésében.

A DÖK hagyományai közösség-összetartó erővel bírnak:

- Bálint-Valentin Napi Kavalkád
- játékdélutánok
- Kis Bálint-próba
- honlap
- sulirádió
- Suliújság
- versenyek
- Leg-díjak
- tanár-diák beszélgetés
- Vidor délután
- Meg a sztár

Diákközségi találkozásunk – évente egy alkalommal - a munkatervben rögzített időpontban kerül megrendezésre.

A közösségfejlesztés színterei még:

- az IPR működtetéséhez kapcsolódó foglalkozások
- tanórán kívüli foglalkozások: napközis foglalkozások, szakkörök, énekkar, sportköri foglalkozás, könyvtári foglalkozás, tehetséggondozó foglalkozások, fejlesztő és felzárkóztató foglalkozások
- versenyek, vetélkedők
- bemutatók
- a könyvtár látogatása
- az iskolaújság szerkesztése
- az iskolai létesítmények, eszközök közös használata
- nyári iskolai tábor

- az osztálykirándulások
- a kiállítások, múzeumok és művészeti előadások látogatása

Sikerkritérium:

A közösséget formáló tevékenységünk akkor eredményes, ha tanulóink többsége

- jól érzi magát az iskolai és osztályközösségben
- az őt érintő kérdésekben véleményét kinyilvánítja, ha bátran kezdeményez
- az iskolai és osztályrendezvényeken aktívan vesz részt
- ötletével gazdagítja iskolai rendezvényeinket, ápolja hagyományainkat – példamutató magatartásával, megfelelő beszédkulturával formálja közösségüket

1.5 A pedagógusok helyi feladatai, az osztályfőnöki feladatok

A pedagógusok legfontosabb helyi feladatait az alábbiakban határozzuk meg, részletezve a személyre szabott munkaköri leírás tartalmazza.

- a tanítási órákra való felkészülés
- a tanulók dolgozatainak javítása
- a tanulók munkájának rendszeres értékelése
- az e-napló vezetése és egyéb adminisztrációs kötelezettségek elvégzése
- az osztályozó- és javítóvizsgák lebonyolítása
- kísérletek összeállítása, dolgozatok, tanulmányi versenyek összeállítása és értékelése
- a tanulmányi versenyek lebonyolítása
- tehetséggondozás, a tanulók fejlesztésével kapcsolatos feladatok
- felügyelet a tanulmányi versenyeken, iskolai méréseken
- iskolai kulturális és sportprogramok szervezése
- osztályfőnöki, munkaközösség-vezetői, diákönkormányzatot segítő feladatok ellátása
- az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátása
- szülői értekezletek, fogadóórák megtartása
- részvétel nevelőtestületi értekezleteken, megbeszéléseken
- részvétel a munkáltató által elrendelt továbbképzéseken
- a tanulók felügyelete óráközi szünetekben és ebédeléskor
- tanulmányi kirándulások, iskolai ünnepségek és rendezvények megszervezése
- iskolai ünnepségeken és iskolai rendezvényeken való részvétel
- részvétel a munkaközösségi értekezleteken
- tanítás nélküli munkanapon az igazgató által elrendelt szakmai jellegű munkavégzés
- iskolai dokumentumok készítésében, felülvizsgálatában való közreműködés
- szertárrendezés, a szakleltárak és szaktantermek rendben tartása – osztálytermek rendben tartása és dekorációjának kialakítása

Az osztályfőnököt – az osztályfőnöki munkaközösség vezetőjével konzultálva – az igazgató jelöli ki minden tanév júniusában, elsősorban a pedagógiai alkalmasságot és a felmenő rendszer elvét figyelembe véve.

Az osztályfőnök feladatai és hatásköre

- Az iskola pedagógiai programjának szellemében neveli osztályának tanulóit, munkája során maximális tekintettel van a személyiségfejlődés jegyeire.
- Együttműködik az osztály diákbizottságával, segíti a tanulóközösség kialakulását.
- Segíti és koordinálja az osztályban tanító pedagógusok munkáját. Kapcsolatot tart az osztály szülői munkaközösségével.
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály magatartási helyzetét.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, minősítési javaslatát a nevelőtestület elé terjeszti.
- Szülői értekezletet, fogadó órát tart.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli teendőket: napló vezetése, ellenőrzése, félévi és év végi statisztikai adatok szolgáltatása, bizonyítványok megírása, továbbtanulással kapcsolatos adminisztráció elvégzése, hiányzások igazolása.
- Segíti és nyomon követi osztálya kötelező orvosi vizsgálatát.
- Kiemelt figyelmet fordít az osztályban végzendő ifjúságvédelmi feladatokra, kapcsolatot tart az iskola ifjúságvédelmi felelősével.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, büntetésére, segélyezésére.
- Rendkívüli esetekben órát látogat az osztályban.

1.6 A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 4.§ (3) bekezdése szerint kiemelt figyelmet igénylő gyermek, tanuló:

- a) különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló:
  - aa) sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló,
  - ab) beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő gyermek, tanuló,
  - ac) kiemelten tehetséges gyermek, tanuló,
- b) a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló törvény szerint hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű gyermek, tanuló,
- c) tartós gyógykezelés alatt álló gyermek, tanuló.

1.6.1 A sajátos nevelési igényű tanulók ellátásával összefüggő pedagógiai tevékenység

A nemzeti köznevelésről szóló 2011.évi CXCV. törvény 4.§ 25. pontja szerint sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az sajátos nevelési igényű gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján mozgásszervi, érzékszervi (látási, hallási), értelmi vagy beszéd fogyatékos, több fogyatékoság együttes előfordulása esetén halmozottan fogyatékos, autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzd.

Intézményünk 2000 óta tudatosan vállalja a SNI tanulók integrált nevelését-oktatását.

Nagy hangsúlyt fordítunk a kulcskompetenciák fejlesztésére. Ezzel és az Integrációs Pedagógiai Rendszer alkalmazásával igyekszünk kompenzálni az eltérő szociális háttérből, a tanulási-, beilleszkedési- és magatartási nehézségből vagy zavarból, az eltérő ütemű fejlődésből illetve mentális problémákból adódó hiányosságokat, hátrányokat, kiemelt figyelmet fordítva a halmozottan hátrányos helyzetű, a roma származású és a sajátos nevelési igényű tanulóinkra.

A 32/2012. (X. 8.) EMMI rendelet 2. számú melléklete tartalmazza a SNI tanulók iskolai oktatásának irányelvét.

A sajátos nevelési igényű gyermekek szakértői vizsgálatát a Pedagógiai Szakszolgálat végzi el.

A pedagógiai célú rehabilitációs/rehabilitációs tevékenységeket végző szakemberek iskolánkban:

- gyógypedagógusok
- logopédus
- pszichopedagógus
- gyógytestnevelő
- SZIT-terapeuta
- fejlesztési differenciáló és integráció szakos tanító, /fejlesztőpedagógus/
- szomatopedagógus

A szakirányú végzettséggel rendelkező gyógypedagógiai tanári/terapeuta kompetenciája:

- az egyéni fejlesztési tervek elkészítése
- egyéni fejlesztési terv szerint közvetlenül foglalkozik a gyermekkel
- a többségi pedagógusok munkájának segítése
- koordinálja a rehabilitációs munkában résztvevő más szakemberek munkáját
- ráirányítja figyelmüket a beszerezhető szakirodalomra
- kapcsolatot tart a szülőkkel
- nyomon követi a gyermek fejlődését
- segíti a diagnózis értelmezését
- javaslatot tesz a környezet kialakítására, speciális eszközök kiválasztására, speciális módszerek alkalmazására

Helyiségek:

- tanterem - fejlesztő szobák
- tornaterem, tornaszoba

Céljaink:

- minden sajátos nevelési igényű tanuló zökkenőmentesen illeszkedjen be az osztályközösségbe, az iskolai életbe
- reális önismeret és énkép kialakítása
- az egyéni sikereket segítő, a társadalmi együttélés szempontjából kívánatos egyéni kompetenciák kialakítása
- a fejlesztés során valósuljon meg a minél teljesebb önállóság elérése és a társadalomba való mind teljesebb beilleszkedés

Feladataink:

- a sajátos nevelési igényű tanulók iskolába lépésekor felmérni azokat a képességeket, amelyek fontosak a tanévkezdéshez /DIFER/
- az egyénhez igazodó, tanórai keret és tanulási módszerek alkalmazása,
- az eredményes tanulási módszerek elsajátíttatása, különböző stratégiák megismertetése,
- a meglévő ép funkciók erősítése és bevonása a hiányok pótlása érdekében,
- a hiányzó vagy sérült funkciók helyreállítása, újak kialakítása,
- a különféle funkciók egyensúlyának kialakítása,
- a szükséges speciális eszközök elfogadtatása, használatuk megtanítása,
- a szülőkkel való rendszeres kapcsolattartás
- olyan környezet kialakítása, ahol mindenki jól érzi magát
- minden tanuló sikerhez juttatása - valamilyen területen
- alkalmazható ismeretközvetítés
- korszerű információhordozó alkalmazása
- a Magyar Mozgáskotta eszközrendszer és módszertan alkalmazása
- a pozitív szociális magatartásminták közvetítése.

A SNI tanuló fejlesztésére vonatkozó célok, tartalmak, tevékenységek, követelmények megjelennek:

- a pedagógiai programban
- helyi tantervben a tantárgyak programjában
- a tematikus egységekhez, tervekhez kapcsolódó tanítási-tanulási programban
- egyéni fejlesztési tervben.

Az iskola és a szülők közti ideális kapcsolatnak a következő alapelvekre kell épülnie:

- a szülő és a szakember kölcsönösen tiszteljük egymást,
- az információáramlás kölcsönös legyen,
- érezzék a szülők, hogy a nevelési-oktatási folyamatban résztvevő pedagógusok elfogadják gyermekük egyediségét, ők is részesei a nevelési-oktatási folyamatnak.

A pedagógusok feladata, hogy ismertessék a gyermektársakkal a fogyatékoság mibenlétét, a segítségnyújtás lehetőségeit.

A megvalósítás keretei, eljárásai: Iskolán

belüli keretek:

Inkluzív /befogadó/ osztályok és napközis csoportok szervezése:

- differenciált tanulásirányítás megvalósítása és differenciált házi feladatok kijelölése
- rugalmas időbeosztás a felzárkóztatás igényéhez igazodva
- a tananyag „életszerű” tartalommal való megtöltése
- kompenzáló eszközök használata igény szerint
- egyénre szabott kooperatív tanulási módszerek és a kulcskompetenciák figyelembe vétele és alkalmazása.

Pedagógiai célú habilitációs/rehabilitációs célú foglalkozások, a szakértői és rehabilitációs bizottság javaslata alapján:

- a törvény által biztosított heti óraszámban
- egyéni fejlesztési terv alapján
- egyéni vagy kiscsoportos szervezeti formában végezzük.

Felzárkóztató, képességfejlesztő foglalkozások:

- korrepetálások
- szakkörök
- képesség-kibontakoztató foglalkoztatás, integrációs felkészítés (IPR) - tehetséggondozás

Szabadidős tevékenységek: -

- DÖK rendezvényei
- mozgásos tevékenységek.

Tanórán és tanórán kívüli tevékenységeik folytán alkalmazott módszerek, eljárások:

- szemléltetés, érzékeltesítés, megfigyelés,
- egyéni segítségnyújtás,
- differenciált követelményrendszer,
- egyéni haladási tempó biztosítása,
- dicséret, jutalmazás,
- tanulási körülmények optimális biztosítása,
- egyéni képességet fejlesztő játékok.

Iskolán kívüli keretek:

Együttműködés a szakemberekkel:

az intézmény a sajátos nevelési igénynek, fogyatékoságnak, létszámnak megfelelő szakembert biztosít.

Iskolán kívüli együttműködési lehetőségeink:

- Pedagógiai szakszolgálat
- Gyermekjóléti szakszolgálat
- Szakorvosok, házi gyermekorvosok, védőnők szülők.

A fejlesztés hatékonysága, értékelése:

- kontrollvizsgálatok a szakértői és rehabilitációs bizottságoknál
- dokumentumelemzés, a tanuló produktumainak célirányos áttekintése (felmérések, napló, füzetek stb.)
- folyamatos megfigyelés, visszajelzés
- beszélgetés a gyerekekkel, szülőkkel, a fejlesztésben résztvevő szakemberekkel; s ezek együttes figyelembevételével a további feladatok megjelölése.

1.6.2 A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

Beilleszkedési-, tanulási-, magatartási- nehézség, - az általános társadalmi normáktól eltérő viselkedés.

Beazonosításukat, kontrollvizsgálatukat a szülő és/vagy az intézmény kérésére a nevelési tanácsadó végzi.

Célunk:

- alkalmassá tenni beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulókat az „együttélésre”, együttműködésre. A perifériára szorulásuk, antiszociális helyzetbe való lecsúszásuk megelőzése.

Feladataink:

- A beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő tanulók felismerése, a kiváltó okok kiderítése.
- Az érzelmi kapcsolatok kialakulásának és fejlesztésének, a kapcsolattartási készségek elmélyítésének segítése.
- A tanulóinkban az önismeret, az önértékelés, és a pozitív énkép megjelenési igényének kialakítása.
- Olyan környezet kialakítása, amely alkalmas az el- és befogadásra, együttműködésre.
- A beilleszkedést segítő tárgyi és személyi feltételek biztosítása: fejlesztőpedagógus, logopédus, gyógypedagógus, iskolapszichológus.

Módszerek:

- következetes korrekciós nevelés

- együttműködés a tanuló szűkebb és tágabb környezetében élő személyekkel, szervezetekkel szülő, fejlesztő pedagógus, nevelési tanácsadó, gyermekjóléti szolgálat, gyámhivatal, szociális munkások, ifjúságvédelmi felelős
- szabadidő hasznos eltöltésére való nevelés
- közös játék, közös munkavégzés fejlesztő hatásának kihasználása
- konfliktushelyzetekben az osztályközösség pozitív erejének alkalmazása
- esélyegyenlőség biztosítása

Sokszínű tevékenység biztosítása:

- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák alkalmazása
- projekt-módszer
- tevékenységközpontú pedagógiák
- individuális tanulás előtérbe helyezése
- az alapozó időszak elnyújtása
- fejlesztő értékelés alkalmazása
- a tapasztalatszerzés lehetőségeinek kitágítása
- IKT eszközök használata

A megvalósulás színterei:

- iskola, osztályközösség, tanórák, osztályfőnöki órák
- napközi, tanulószoba
- pedagógiai célú rehabilitációs egyéni vagy kiscsoportos foglalkozások egyéni fejlesztési terv szerint
- felzárkóztató jellegű foglalkozások egyéni terv szerint
- szakkörök, különösen a készségtantárgyak köréből
- szabadidős foglalkozások, DÖK rendezvények
- reggeli beszélgető-körök
- családlátogatás, fogadóórák, szülői értekezletek

A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanulók felzárkózását segítő lehetőségek:

- csoportmunka,
- a vezető/kezelendő fő tünetekre célzott fejlesztő - oktató - gondozó programok megtervezése, a programok végigvezetése és értékelése,
- a Magyar Mozgáskotta eszköztár és az ahhoz kapcsolódó módszertan alkalmazása,
- hiánypótló, felzárkóztató tevékenység (pl.: iskolai teljesítménybeli probléma),
- preferáló, megerősítő tevékenység (pl.: önértékelési problémáknál),
- iskolapszichológusi segítség igénybevétele
- viselkedésbefolyásoló tevékenység (pl.: alkalmazkodási-, beilleszkedési gondoknál féltékenység vagy agresszivitás),
- tanácskozó jellegű tevékenység (szűkebb- tágabb környezetre irányuló),
- elfogadás, elfogadtatás, türelem, tolerancia,

- megértő, elfogadó attitűd, pozitív megerősítés,
- érzelmi biztonság, az állandóság biztosításának, a biztonságérzet kifejlődésének segítése,
- azoknak a témaköröknek a beépítése, amelyekkel segíthetjük szocializációjukat
- differenciált, érdeklődési körhöz kapcsolódó tanulásirányítás,
- személyre szóló, konkrét, előremutató szöveges értékelés,

Különös figyelmet fordítunk:

- a gyermek tanulási teljesítményére
- a családi, iskolai sérelmekre, bántalmazásokra
- a hiányzások, mulasztások mennyiségére, okaira
- arra, hogy a káros szenvedélyek kipróbálásra kerültek-e? (alkohol, dohányzás, drogfogyasztás)
- a szabadidő hasznos eltöltésére
- a számukra biztosított foglalkozásokon való rendszeres megjelenésre.

Sikerkritérium:

- minden beilleszkedési, tanulási és magatartási nehézségekkel küzdő gyermek rendszeresen jár iskolába
- a tanulók megtalálják helyüket szűkebb és tágabb környezetükben
- szüleik elfogadják azokat a módszereket, eljárásokat, amelyek gyermekeik tanulását sikeresebbé tehetik
- a tanulók rendszeresen részt vesznek felzárkóztató és fejlesztő foglalkozásokon
- a legkisebb eredménynek is tudnak örülni, s igényük a további fejlődés - tanulmányi eredményeikben – önmagukhoz képest – érzékelhető a fejlődésük

1.6.3 A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenységek

„Kiemelten tehetséges gyermek, tanuló: az a különleges bánásmódot igénylő gyermek, tanuló, aki átlag feletti általános vagy speciális képességek birtokában magas fokú kreativitással rendelkezik, és felkelthető benne a feladat iránti erős motiváció, elkötelezettség.” (2011.évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről)

Tehetségen azon tanulói képességek összességét értjük, amelyek a tanulót az átlagos szinttől magasabb teljesítmény elérésére teszik képessé.

A tehetséggondozás elszakíthatatlan részét képezi a színvonalas oktatásnak. Iskolánkban ennek évtizedekre visszanyúló hagyománya van, e tevékenység komplex rendszerének kiépítésére nyújtotta be intézményünk a TÁMOP -3.4.3-08/2-2009-009-0053 kódjelű pályázatot „Merj a legjobb lenni!” címmel. A tehetség azonosításra, foglalkozások szervezésére lehetőséget biztosítanak a Nemzeti Tehetség Program keretében kiírt pályázatok. Kollégáink és diákjaink

akkor is végzik e tevékenységet, amikor nincs mód arra, hogy a tevékenységre fordított munkát az intézmény anyagilag is honorálja.

Céljaink:

- minden diákunk tehetségének felismerése és felkarolása,
- a tehetségfejlesztés, az eredményes verseny-előkészítés,
- a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felzárkóztatása, tehetségének kibontakoztatása,
- a tanulási problémákkal küzdő tanuló tehetségének felkarolása,
- tanult ismeretek szintézisének biztosítása

Feladatok:

- A tehetség azonosítása /feltárása, azért jelent külön feladatot, mert a jó tanuló gyermek nem mindig azonos a tehetséggel. A könnyen felismerhető iskolai tehetség (az a tanuló, aki a jó eredmény mellett kitűnik magas színvonalú ismeretsajátítási készség) mellett nehezebben ismerhető fel a produktív (alkotó) tehetség, gyermekkorban ennek csak az előjelei láthatóak.
- A tehetség felismerését követően pedagógiai munkánkat úgy szervezzük, hogy megvalósuljon a tehetség iskolai fejlesztése, melynek szinterei a következők:
  - tanórák
  - délutáni napközis foglalkozások
  - egyéni tehetséggondozó foglalkozások
  - tanórán kívüli foglalkozások
  - szabadidős tevékenységek
  - házi, városi, megyei, országos és nemzetközi versenyek, vetélkedők

A tanulók iskolai tehetségének felismerése:

- folyamatos kapcsolattartás az óvodákkal
- tudatos, tervszerű megfigyelések a tanulókról, a diákok munkáinak elemzése
- a valamilyen területen jól teljesítő tanulók kiválasztása felderítőlap segítségével bemeneti képességmérés alapján

A tehetséges tanulók erős és gyenge oldalának folyamatos fejlesztése

- bemeneti mérések alapján egyéni fejlesztési tervek készítése
- egyéni fejlesztési napló vezetése
- differenciált tanulásszervezés tanórákon
- egyéni tehetséggondozó foglalkozások tartása
- napköziben változatos szabadidős programok szervezése
- a Feladatbank alapján összeállított feladatsorok megoldása
- tantárgyi háziversenyek
- levelezős versenyek
- városi verseny szervezése
- Kazinczy Szépkiejtési Verseny

- Darvas Tibor versmondó verseny
- Darvas Tibor rajz-, mese-, prózaíró pályázat
- Beranek Ottóné „Szépíró verseny”

A tehetségfejlesztés területei:

- matematika, logika
- magyar nyelv és irodalom
- természetismeret
- technika, kézművesség
- ének
- sport

A tehetséggondozás és felzárkóztatás módszereiben célirányos tanulásszervezési eljárások alkalmazása:

- differenciált tanulásszervezés
- kooperatív technikák
- projekt módszer
- tevékenységközpontú pedagógiák

Az iskolai foglalkozásokon túl a tehetség kibontakoztatását, fejlesztését szolgálják:

- az osztálykirándulások,
- szakköri kirándulások
- a más- ill. társintézmények versenyeibe, programjaiba való bekapcsolódás
- a könyvtárlátogatások

Sikerkritérium:

Tehetséggondozó munkánk sikeres, ha:

- nő a tehetséggondozásban résztvevő tanulók eredményessége
- a pályázatokra, versenyekre egyre több tanuló jelentkezik, és jól szerepel
- tanulóink újabb területeken bizonyítják tehetségüket
- a tanév végén alkalmazott kimeneti mérés egy-egy tanuló esetében fejlődést mutat

1.6.4 A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységeink

A szociális hátrányok enyhítését elsősorban az integrációs felkészítés programja szolgálja. Ezt a programot intézményünkben 9. éve működtetjük.

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvényben (Nkt.) a hátrányos helyzet meghatározása már nem szerepel. Emiatt került be a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvénybe (a továbbiakban: Gyvt.) 2013. szeptember 1-jei hatállyal a hátrányos, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek meghatározása.

Az IPR program keretében a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók együtt tanulnak a nem hátrányos helyzetű tanulókkal.

Célunk:

- az eltérő képességű és szociális helyzetű tanulóink együttnevelésének maradéktalan megvalósítása
- olyan fiatalok nevelése, akik eredményesen fejezik be az általános iskolát, illetve sikeresen tudnak középiskolát választani.
- erős motiváció kialakítása az egészséges életvitelre
- tanulóink váljanak képessé a társadalom kihívásaihoz való alkalmazkodásra
- tudjanak felelősségteljes döntéseket hozni

Feladataink:

- Olyan közösségek kialakítása, amelyekben a tanulók életkori sajátosságainak megfelelően fejleszthetik alapkészségeiket, gyakorolhatják közösségi szerepüket, személyiségüket sokoldalúan fejleszthetik, továbbá kialakíthatjuk a helyes értékítéletüket, a másság elfogadását, a szolidaritást, a kisebbség iránti toleranciát. - Olyan közösségek kialakítása, ahol a pozitív szociális magatartás a példamutató.

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet feltárására irányuló pedagógiai tevékenység:

- információk gyűjtése a tanulóról
- a tanuló körülményeinek megismerése: folyamatos kapcsolattartás a szülővel, a Gyomaendrődi Család- és Gyermejjóléti Központ Család- és Gyermejjóléti Szolgálatával, és a Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Gyomaendrődi Tagintézményével
- hátrányos helyzetet feltáró „Felderítő lap” vezetése.

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet megszüntetésére irányuló pedagógiai tevékenység feladatai:

- törekedni a szocio-ökonómiai státusból eredő hátrányok csökkentése
- folyamatosan együttműködni a gyermekvédelmi intézményekkel
- megismerni a család gyermeknevelési szokásait s közelíteni azt a társadalmi elvárásokhoz,
- olyan környezet kialakítása, amely ösztönző hatással lesz a tisztaság iránti igényre, annak megőrzésére, és az egészséges életmódra törekvésre
- azon pályázati lehetőségek kihasználása, amelyekkel segíthetjük a rászoruló családokat felhívni a szülők figyelmét az egészséges iskolai étkeztetés lehetőségére.

Alkalmazott módszerek:

- differenciált tanulásszervezés

- kooperativitás
- projektmódszer
- drámapedagógia
- páros munka
- egyéni tanulási utak

Feltételek, eszközök:

- megértő, elfogadó pedagógus magatartás
- befogadó környezet
- egyéni beszélgetések a tanulóval
- háromhavonkénti kompetenciaalapú értékelő megbeszélés a gyermekkel, a szülővel, szükség esetén a családgondozóval
- egyéni fejlődési napló vezetése
- multikulturális tartalmak megjelenítése

A hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzet kezelésének színterei:

- tanítási órák
- napközis foglalkozások
- felzárkóztató foglalkozások
- tehetséggondozó foglalkozások - szabadidős programok - kirándulások, táborozások.

Sikerkritérium:

A hátrányos helyzetet enyhítő tevékenységünk akkor sikeres, ha:

- minden hátrányos helyzetű tanuló rendszeresen jár iskolába,
- nő az évfolyamvesztés nélkül továbbhaladó hátrányos helyzetű tanulók száma
- nő az érettségire adó intézményekben továbbtanuló hátrányos helyzetű tanulók száma
- csökken az iskolai rendszerből a 8. általános elvégzése előtt kikerülő hátrányos helyzetű tanulók száma
- szüleik folyamatosan érdeklődnek gyermekük iskolai munkája iránt
- a tanulók rendszeresen részt vesznek felzárkóztató és fejlesztő foglalkozásokon,
- igénybe veszik az iskolai étkeztetést és a napközis szolgáltatást
- elhatárolódnak az őket fenyegető káros szenvedélyek kipróbálásától - az iskolában szerzett tudásukat továbbhaladaskor alkalmazni tudják
- nő a sikeres nyelvvizsgát szerzett hátrányos helyzetű tanulók száma.

A szociális hátrányok enyhítését segítő egyéb tevékenységeink:

- kompetenciafejlesztő programok és programelemek,
- sokoldalú képességfejlesztés a Mozgáskotta eszközökkel,
- az óvoda-iskola átmenet segítése,
- együttműködések, partnerségi kapcsolatok kiépítése, működtetése
- együttműködés a szülői házzal
- kapcsolat a szakmai és szakszolgálatokkal

Iskolánk állandó és rendszeres kapcsolatban áll a következő intézményekkel:

- Gyulai Tankerületi Központ Gyomaendrődi Térségi Irodája
- Gyomaendrődi Család- és Gyermekjóléti Központ Család- és Gyermekjóléti Szolgálat
- Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Védőnői szolgálat, gyermekorvosok
- helyi óvodák
- helyi és környező települések általános iskolái
- helyi és vidéki középiskolák

Kapcsolat a középfokú oktatási intézményekkel:

A középiskolák beiskolázási rendjét, felvételi követelményeit szintén folyamatosan követjük az iskolaváltás eredményessége érdekében.

Kapcsolat a nemzetiségi önkormányzatokkal

- A Gyomaendrődi Roma Polgárjogi Szövetséggel, és Gyomaendrőd Város Német Nemzetiségi Önkormányzatával már több éve szoros kapcsolatot ápol intézményünk.
- A 2011/2012-es tanévtől német nemzetiségi nyelvoktató programot működtetünk. A német nemzetiségi önkormányzat évente két alkalommal kézműves foglalkozást szervez intézményünkben a német nyelvet tanuló gyermekek számára.

Kapcsolat a civil szervezetekkel

- a társastánc klubokkal
- a Judo Klubbal
- a Körös Kajak Sportegyesülettel,
- KSI-vel,
- Gyomaendrődi Női Kézilabda Sportegyesülettel,
- Gyomaendrődi Gyermeklabdarúgó Egyesülettel,

1.6.5 A tanulók esélyegyenlőségét szolgáló intézkedések

Gyomaendrőd város közoktatási esélyegyenlőségi helyzetelemzésében, valamint a Közoktatási esélyegyenlőségi programjának intézkedési tervében az a cél fogalmazódott meg, hogy biztosítsa a település oktatási intézményeiben a szegregációmentességet, és az egyéni bánásmód elvének teljes körű érvényesülését. Az oktatási szolgáltatásokhoz való hozzáférés egyenlőségének biztosításán túl célul tűzi ki az esélyteremtést támogató lépések, szolgáltatások megvalósítását a településen élő hátrányos helyzetű gyermekek hátrányainak kompenzálására, az esélyegyenlőség előmozdítása érdekében.

A közoktatási esélyegyenlőségi program megvalósításával kapcsolatban:

- Tudatában kell lenni az egyenlő bánásmódra és esélyegyenlőségre vonatkozó jogi előírásoknak, biztosítani kell a diszkriminációmentes oktatást, nevelést.
- Biztosítani kell a befogadó, toleráns légkört a köznevelési intézményben.
- Bővíteni kell az esélyegyenlőséggel kapcsolatos ismereteket.
- Részt kell venni az esélyegyenlőséggel kapcsolatos programokon.
- Az esélyegyenlőség sérülését hivatalosan jelezni kell a jegyzőnek.

Általános célok

- Megvalósítani a halmozottan hátrányos helyzetű és a hátrányos helyzetű gyermekek, tanulók integrált nevelésének minden feltételét.
- Biztosítani a sajátos nevelési igényű gyermekek, tanulók közül az együtt nevelhetőek számára a közoktatási törvényben előírt feltételeket.
- Egyenlő esély biztosítása a település minden tanulója számára a pedagógiai szakszolgálatok igénybe vételére.

Feladatok az esélyegyenlőség elősegítéséért:

- A település halmozottan hátrányos gyermekeiről, az őket nevelő családokról pontos információk álljanak rendelkezésre az iskolában.
- Az együttműködő partnerek készítsék el saját feladat-tervüket a teljesítés érdekében.
- A HH/HHH gyermekek fejlesztésének, fejlődésének nyomon követési dokumentálása az iskolában.
- Az SNI gyermekek, tanulók korai felismerése, szűrése és fejlesztése.
- A lemorzsolódók számának a csökkentése azáltal, hogy tanítási gyakorlatba építve korszerű pedagógiai módszerekkel adják át a tananyagot a pedagógusok.
- Az IPR működtetése.

1.6.6 A gyermekvédelemmel összefüggő pedagógiai tevékenység

Az iskolai gyermek- és ifjúságvédelmi munka jelenti a veszélyeztetett és hátrányos helyzetű családok folyamatos figyelemmel kísérését, gondozásukat; valamint azoknak az eseti problémáknak a kezelését, ami miatt a tanuló kapcsolataiban és teljesítményében jelentős negatív változás következik be.

A veszélyeztetettség olyan magatartás, mulasztás vagy körülmény következtében kialakult állapot, amely a gyermek testi, értelmi, érzelmi vagy erkölcsi fejlődését gátolja, vagy akadályozza. (Gyvt. 5.§)

Hátrányos helyzetű a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családbafogadó gyámról - önkéntes nyilatkozata alapján - megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,

- b) a szülő vagy a családbafogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családbafogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor az Szt. 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált településfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.
- (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény).

Halmazottan hátrányos helyzetű:

- a) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az (1) bekezdés a) - c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
- b) a nevelésbe vett gyermek,
- c) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.
- (a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény).

Céljaink:

- Korunk veszélyforrásaival szemben tanulóink személyiségének, életszemléletének olyan irányú fejlesztése, mely képessé teszi őket a helyes ítélethozatalra, a negatív jelenségek elutasítására.
- A gyerekek hátrányos helyzetének csökkentése, a veszélyeztetettség kialakulásának megelőzése, ill. segítségnyújtás annak megszüntetésében betartva a titoktartási kötelezettség előírásait.

Feladatok:

- ön- és társismeret fejlesztése, reális énkép kialakítása
- társas kapcsolatok pozitív irányba történő változtatása
- devianciák csökkentése
- évente a veszélyeztetett-, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felmérése, nyilvántartásba vétele
- veszélyeztető okok feltárása (Felderítő-lap)
- törekvés a veszélyeztető körülmények felszámolására, legalábbis ezek csökkentésére
- pedagógusaink el- és befogadó szemléletének formálása, hogy alkalmasak legyenek a problémák kezelésére (SNI tanulók integrációja, IPR programban részt vevő tanulók felkészítése)
- a tehetségek kibontakoztatásának elősegítése
- egészségnevelési, mentálhigiénés és drogreprevenációs programok indítása

- minden olyan veszélyeztető ok csökkentése, amely a tanulók fejlődését zavarja
- HH, HHH és SNI integráció segítése, elfogadás, érzékenyítés

Ennek érdekében folyamatos kapcsolattartás

- a gyermekjóléti szolgálattal
- családsegítő szolgálattal
- a védőnővel
- az iskolaorvossal
- a rendőrséggel
- járási hivatallal
- a jegyzővel
- a gyermekvédelemben részt vevő társadalmi szervezetekkel, egyházakkal, alapítványokkal
- az iskolai DÖK-kel

A megvalósítás módja, eljárásai, tevékenységei:

- közvetlen kapcsolattartás a hátrányos helyzetű, halmozottan hátrányos és veszélyeztetett gyermekekkel és szüleikkel – osztályfőnökökön és fejlesztő pedagóguson keresztül szükséges családlátogatás, tanácsadás
- fogadóóra
- szülők figyelmének felhívása, ha megváltozott a gyermek: magatartása, tanulmányi munkája, társaikhoz, felnőttekhez való viszonya
- fejlesztő, felzárkóztató foglalkozások szervezése, az indulási hátrány csökkentése
- tanórán kívüli foglalkozások szervezése
- a tehetséggondozó foglalkozásokon való részvétel elősegítése
- differenciált oktatás és képességfejlesztés
- egészségvédő és mentálhigiénés programok szervezése
- egészségügyi szűrővizsgálatokon való részvétel
- szabadidős programokon való részvétel biztosítása,
- törekvés a tanulók szociális helyzetének javítására: tájékoztatás pályázati lehetőségekről, segélyekről, természetbeni juttatásokról
- az iskolai étkeztetés lehetőségének biztosítása
- napközis foglalkozásokon való részvétel lehetősége

Kapcsolódó tevékenységek:

- A gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatokat iskolánkban az ifjúságvédelmi felelős koordinálja, szervezi.
- Az ifjúságvédelem a HHH, a BTMN és az SNI tanulók foglalkoztatását segítő programok megvalósításában meghatározó szerepet vállal.
- A gyermekek és szüleik minden tanév elején írásban értesülnek az ifjúságvédelmi felelős fogadó idejéről, helyéről, valamint arról, hogy milyen problémával fordulhatnak hozzá.
- Igénybe vesszük az iskolai szociális segítő tevékenységeit.

Sikerkritérium:

A gyermek és ifjúságvédelem területén végzett munkánk akkor sikeres, ha:

- a gyermek- és ifjúságvédelmi felelős által nyilvántartott tanulók rendszeresen járnak iskolába
- a tanulók megtalálják helyüket szűkebb és tágabb környezetükben
- nő az évfolyamismétlés nélkül továbbhaladók száma, ezáltal csökken a 8. évfolyamot el nem végző tanulók száma
- a szülők elfogadják azokat a módszereket eljárásokat, amelyek gyermekeik tanulását eredményesebbé tehetik
- az iskolai igazolatlan hiányzások száma csökken,
- a tanulók igénybe veszik a felzárkóztató, fejlesztő foglalkozásokat, napközis foglalkozásokat
- minél több tanuló vesz részt az iskolai tehetséggondozó foglalkozásokon, illetve az iskolai és iskolán kívüli versenyeken
- a tankötelezettséget teljesíti minden tanuló,
- a tanulók elhatárolódnak az őket fenyegető káros szenvedélyektől,
- tanulmányi eredményeikben – önmagukhoz képest – érzékelhető a fejlődésük
- az iskolában szerzett tudásukat továbbhaladásukor alkalmazni tudják.

1.7 Az intézményi döntési folyamatban való tanulói részvétel rendje

Az iskola életével kapcsolatos legfontosabb döntések a nevelőtestület hatáskörébe tartoznak. A jogszabályok szerint egyes döntések a fenntartó, mások az intézmény vezetőjének hatáskörébe tartoznak. A tanuló joga, hogy választó és választható legyen a diákképviselőbe részt vegyen az osztály és az iskola életének alakításában, a diákkörök munkájában. A tanuló az osztályközösség előtt, az iskolagyűlésen, személyes ügyeiben az osztályfőnöknek az emberi méltóság tiszteletben tartásával szabadon véleményt nyilváníthat. Az iskola közösségei életüket érintő bármely kérdésben a diákönkormányzaton (DÖK) keresztül érvényesíthetik jogaikat, a DÖK SZMSZ-ben szabályozott módon.

A tanulók kérdéseiket, véleményüket, javaslataikat szóban vagy írásban egyénileg vagy választott képviselőik útján közölhetik az iskola igazgatójával, nevelőivel, az iskolai diákönkormányzattal, az intézményi szülői szervezet vezetőjével.

A tanuló döntési joga a diákönkormányzati munkában történő részvételre, annak szervezésére, szervezeti rendjének kialakítására korlátozódik a jogszabályok által meghatározott módon. A köznevelési törvényben és végrehajtási rendeletében meghatározottak szerint biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a tanulók – a diákönkormányzat szervezeti keretei között – kifejthessék véleményüket a házirend, a szervezeti és működési szabályzat, valamint a pedagógiai program elkészítésekor. Ennek érdekében az osztályfőnökök és a diákönkormányzatot segítő pedagógusok közreműködésével minden osztályban az életkornak megfelelő szinten és tartalommal ismertetjük a dokumentumok tartalmát, biztosítjuk az egyes tanulók és az osztályközösségek számára a véleménynyilvánítás lehetőségét. A dokumentumok tanulói

véleményezése a diákönkormányzat hatásköre az annak szervezeti és működési szabályzatában foglaltak szerint.

Ugyanakkor lehetőséget kívánunk biztosítani arra is, hogy egyes – a tanulóközösség egészére vonatkozó – döntések meghozatala előtt a tanulók szervezett formában részt vehessenek a döntést megelőző véleményezésben. A tájékoztatás és a tanulói vélemények beszerzésének módszerét az előző bekezdésben meghatározottal azonosan határozzuk meg.

A diákönkormányzat bevonásával biztosítjuk az iskola tanulóközössége számára azt a lehetőséget is, hogy a tanulók számára fontos döntéseket megelőzően – a diákönkormányzat vezetőjének vagy segítő pedagógusainak előzetes kérése alapján – részt vehetnek a nevelőtestületnek azokon az értekezletein, amelyeken az iskola munkájának értékelése történik.

1.8 Kapcsolattartás a szülőkkel, tanulókkal, az iskola partnereivel

Az iskolai nevelő-oktató munka eredményességének alapfeltétele, hogy a folyamatban résztvevő partnerek (szülők, tanulók, pedagógusok) együttműködjenek, kölcsönös bizalmon alapuló rendszeres tájékoztatással forduljanak egymás felé. Ennek a kapcsolatnak a kialakítása, tartalmassá tétele, erősítése kiemelt feladat.

Cél:

- a tanulók személyiségének fejlesztése érdekében a nevelési eljárások bemutatása, elfogadtatása a szülőkkel
- őszinteségen, megértésen alapuló kapcsolat kialakítása a tanulókkal, szülőkkel
- a kevésbé aktív szülőket is érdekeltté tenni a nevelési-oktatói folyamat sikerességében

Feladat:

- tájékoztassuk a szülőket nevelési céljainkról; az alkalmazott eljárásokról, módszerekről, mindennapjainkról
- tegyük kapcsolatainkat tartalmassá; erősítsük fokozatosan, javítsuk folyamatosan azokat
- kérjük ki a szülők és tanulók véleményét az őket is érintő iskolai döntésekben
- biztosítsunk alkalmat arra, hogy a szülők gyermekeikkel együtt tevékeny résztvevői legyenek intézményünk életének
- folyamatosan tájékoztassuk a szülőket az iskolai programokról
- mérjük fel partnereink igényeit, hogy elvárásaiknak eredményesen meg tudjunk felelni
- a tanórai hiányzások okait derítsük fel, folyamatos kövessük nyomon

A szülői közösséggel való együttműködés formái: Szervezeti formák:

- intézményi szülői szervezet
- osztály szülői munkaközösség
- a Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola a Gyermekekért Alapítványával való együttműködés

- szülői értekezlet, családlátogatás, fogadó óra tartása, három havonkénti értékelő megbeszélések, problémák esetén rendkívüli esetmegbeszélések
- a szülők folyamatos tájékoztatása gyermekük tanulmányi eredményéről és az iskolai élet eseményeiről
- nyílt tanítási napok
- kulturális rendezvények
- Kis Bálint Napok rendezvénysorozat
- sportrendezvények

Az együttműködés továbbfejlesztésének lehetőségei

- a szülők megnyerése, szemléletformálása az együttműködés növelése érdekében a kooperatív technikák alkalmazása (pl. szülői értekezlet)
- a SNI tanulókkal és szüleikkel történő folyamatos kapcsolattartás
- nyilvánosság biztosítása a kompetencia alapú oktatásról, az együttnevelésről
- a szülő és a pedagógus hatékony együttműködése a tanulók tehetségének kibontakoztatása érdekében

A megvalósulás színterei:

- a Kis Bálint Napok rendezvényeinek szervezésébe bevonjuk a szülőket
- osztálykirándulások, közösségi programok, sportrendezvények lebonyolítása, táboroztatások alkalmával igénybe vesszük a kísérő szülők segítségét
- szülők bevonásával történik a papírgyűjtés, alapítványi bál, családi nap szervezése
- az iskolaújtság szerkesztése
- kulturális és közösségi rendezvények, versenyek anyagi segítése
- pályaválasztási szülőértekezlet, szülők és pedagógusok együttműködése a sikeres továbbtanulás érdekében
- az óvoda-iskola közötti átmenet segítségét szolgáló rendezvények
- igazgatói tájékoztatás: diákgyűlésen, iskolaújtságban és diáktanács gyűlésen
- DÖK segítő pedagógus tájékoztatója: diákgyűlésen, faliújságon, iskolarádióban, iskolaújtságban
- osztályfőnökök tájékoztatója: osztályfőnöki órákon folyamatosan
- szakkörvezetők, foglalkozásvezetők tájékoztatói
- iskolai honlap

Együttműködés a tanulói közösséggel, a tanulók közösségeit érintő kapcsolattartási formák:

Szervezeti keretei:

- osztályközösségek
- diákönkormányzat
- napközis közösségek
- szakköri közösségek

A szülői, tanulói kapcsolattartás formái:

- körözhvény
- meghívó (pl.: sportrendezvények, intézményi ünnepség, gálaműsor, bemutató foglalkozások, órák, szakmai napok, fórumok) - szórólap, plakát, helyi kiállítás, stb.
- személyes szóbeli tájékoztatás
- iskolarádió, iskolaújság
- rendkívüli megbeszélések
- személyes szülői tájékoztatás
- ellenőrző, üzenő füzet
- elektronikus napló
- hirdetmény - faliújság
- levél
- intézményi honlap
- közösségi oldalakon zárt csoportok kialakítása

Sikerkritérium:

- megvalósul a tartalmasabb sokoldalú együttműködés tanulók, pedagógusok, szülők kapcsolatában
- szülők és tanulók aktív kezdeményezők az együttműködési lehetőségek bővítésében, elismerik egymás eredményeit
- megértő, közvetlen légkör alakul ki minden közösségben.

Kapcsolattartás az iskola partnereivel

A külső partnerekkel történő kapcsolattartás szabályozása jelentős részben a Szervezeti és működési szabályzat jogkörébe tartozik.

Az iskola vezetői folyamatos kapcsolatot tartanak fenn az írott és nyomtatott sajtóval, a tankerületi központtal és a térségi irodával. A sajtóval történő kapcsolattartás a kommunikációs munkacsoport tagjainak feladatkörébe tartoznak.

Folyamatos szakmai kapcsolatot tartunk továbbá az alábbi intézményekkel, szervezetekkel:

- Pedagógiai Oktatási Központ
- Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat
- Varga Lajos Városi Sportcsarnok
- rendőrkapitányság
- sportegyesületek
- Kállai Ferenc Alapfokú Művészetoktatási Intézmény
- Rózsahegyi Kálmán Általános Iskola
- Behtlen Gábor SzKI
- Szent Gellért Katolikus Általános Iskola és Gimnázium
- Gyomaendrőd-Csárdaszállás-Hunya Kistérségi Óvoda

- Városi Egészségügyi Intézmény
- Kállai Ferenc Művelődési Központ
- Szent Antal Népház és Művelődési Ház
- Térségi Szociális Gondozási Központ
- Határ Győző Városi Könyvtár
- Gál Ferenc Egyetem Pedagógiai Kar, Szarvas - Gyomaendrődi Család- és Gyermekjóléti Központ
- Békés Megyei Könyvtár
- Gyomaendrőd Város Német Nemzetiségi Önkormányzata
- Gyomaendrőd Város Roma Nemzetiségi Önkormányzata
- Roma Polgárjogi Szövetség

1.9 A tanulmányok alatti vizsgák szabályai

Jelen szabályozás az intézmény által szervezett tanulmányok alatti vizsgákra, azaz:

- osztályozóvizsgákra,
- különbözeti vizsgákra,
- javítóvizsgákra vonatkozik.

Hatálya kiterjed az intézmény valamennyi tanulójára:

- aki osztályozóvizsgára jelentkezik,
- akit a nevelőtestület határozatával osztályozóvizsgára utasít,
- akit a nevelőtestület határozatával javítóvizsgára utasít.

Kiterjed továbbá más intézmények olyan tanulóira

- akik átvételüket kérik az intézménybe, és ennek feltételeként az intézmény igazgatója különbözeti vizsga letételét írja elő.

Kiterjed továbbá az intézmény nevelőtestületének tagjaira és a vizsgabizottság megbízott tagjaira.

A felsorolt vizsgák megszervezésénél a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet 64.73.§-ai irányadóak.

Az osztályozóvizsga, javítóvizsga időpontjáról, az ezekre való jelentkezés módjáról a tanulót írásban értesítjük. A szóbeli és írásbeli vizsga a minimumkövetelményekből áll, amelyről a tanuló írásban tájékoztatást kap.

Az osztályozóvizsga teljesítésének határideje:

- félévkor: a félévzárást követő héten,
- a tanítási év végén: a tanévzárást követő héten.

Az egyéni fejlesztési terv alapján, egyéni foglalkozáson résztvevő tanulók osztályozóvizsgáján, a szóbeli és írásbeli beszámoló választásának lehetőségeiről is levélben tájékoztatjuk a szülőt és a tanulót. Az igazgató által kijelölt független vizsgabizottság előtt kell számot adni a tudásáról.

Amennyiben a tanuló a tanév végén megrendezésre kerülő osztályozóvizsgán nem tud megjelenni, az augusztus 15-től augusztus 31-ig terjedő időszakban kijelölt javítóvizsgán adhat számot tudásáról. Akadályoztatását írásban kell jeleznie a tantestület felé.

Az egyes vizsgatárgyak számonkérési formái:

Írásbeli és szóbeli vizsgát kell tenni az elméleti tantárgyakból. A vizsga során figyelembe vesszük a szakértői bizottság mentesítésekre vonatkozó javaslatait.

A vizsgatárgyak követelményrendszere:

Minden vizsgatantárgy követelményei azonosak az adott évfolyam adott tantárgyának az intézmény pedagógiai programjában található követelményrendszerével.

A vizsgatárgyak részei

Magyar irodalom:	írásbeli + szóbeli vizsga
Magyar nyelvtan:	írásbeli + szóbeli vizsga
Történelem:	írásbeli + szóbeli vizsga
Idegen nyelv:	írásbeli + szóbeli vizsga
Matematika:	írásbeli + szóbeli vizsga
Környezetismeret:	írásbeli + szóbeli vizsga
Természetismeret:	írásbeli + szóbeli vizsga
Fizika:	írásbeli + szóbeli vizsga
Földrajz:	írásbeli + szóbeli vizsga
Biológia:	írásbeli + szóbeli vizsga
Kémia:	írásbeli + szóbeli vizsga
Technika és életvitel:	írásbeli + szóbeli vizsga
Informatika:	írásbeli vizsga
Rajz:	gyakorlati vizsga
Ének:	gyakorlati vizsga
Testnevelés:	gyakorlati vizsga

1.10 A felvétel, valamint a tanuló átvételének helyi szabályozása

Az iskola lehetőséget biztosít más iskolában tanuló diákok átvételére. Az átvételről való döntés az intézmény vezetőjének jogköre, döntése előtt köteles kikérni az igazgatóhelyettesek véleményét. A tanuló átvételére akkor van lehetőség, ha az általa tanult tantárgyak többsége megegyezik az iskolánkban tanult tantárgyakkal, illetve a különbség, valamint a tananyagban való esetleges elmaradás mértéke nem haladja meg azt a szintet, amely a tanuló számára pótolhatóvá teszi a lemaradást. Az átvételkor figyelembe kell venni az átveendő tanuló magatartását, szorgalmát és a vele szemben alkalmazott fegyelmező és fegyelmi intézkedéseket.

Az állami fenntartású iskolákból történő átvételkor különbözeti vizsgát nem írunk elő. Az átvételkor különbözeti vizsga letétele akkor írható elő, ha a tanult tananyagban vagy annak ütemezésében jelentős eltérés állapítható meg. Az igazgató lehetőséget biztosíthat arra, hogy a különbözeti vizsgát a felvételtől számított maximum három hónapon belül tegye le az átvett tanuló, ebben az esetben a felkészüléshez egyéni segítségnyújtást biztosítunk az átvett tanuló számára. Lehetőséget adunk arra is, hogy – a tanuló, kiskorú tanuló esetén a szülő és a tanuló együttes kérésére – évfolyamismétléssel eggyel alacsonyabb évfolyamú osztályba kerüljön a diák.

1.11 A felvételi eljárás különös szabályai

Az iskola a beiskolázási körzetéből minden jelentkező tanköteles korú tanulót felvesz. Az első osztályba történő beiratkozás feltétele, hogy a gyermek az adott naptári évben a hatodik életévét augusztus 31. napjáig betöltse. Legkésőbb az azt követő évben válik tankötelessé. A tankötelezettség teljesítése a tanév első tanítási napján kezdődik. Ha a gyermek az iskolába lépéshez szükséges fejlettséget korábban eléri, a kormányhivatal a szülő kérelmére szakértői bizottság véleménye alapján engedélyezheti, hogy a gyermek hatéves kor előtt megkezdje tankötelezettségének teljesítését.

Ha az iskola a felvételi kötelezettsége teljesítése után további felvételi, átvételi kérelmeket is teljesíteni tud, először a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók kérelmét teljesítjük a jogszabályban foglalt arányok figyelembevételével. A további felvételi lehetőségről szóló tájékoztatót 15 nappal a felvételi, átvételi kérelmek benyújtására rendelkezésre álló időszak első napja előtt az intézmény honlapján közzétesszük. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók közül előnyben részesítjük azokat, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola feladatellátási helyén található. A halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felvétele után a további felvételi kérelmek elbírálásánál előnyben részesítjük azokat a jelentkezőket, akiknek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola feladatellátási helyén található. Amennyiben az iskola – a megadott sorrend szerint – az összes felvételi kérelmet helyhiány miatt nem tudja teljesíteni, az érintett csoportba tartozók között sorsolás útján dönt. A sorsolásra a felvételi, átvételi kérelmet benyújtókat meghívjuk. A sorsolást az igazgató által kijelölt három főből álló bizottság végzi a sorsoláson résztvevők jelenlétében. A sorsolásról, annak eredményéről jegyzőkönyvet készítünk.

2. Az intézmény helyi tanterve

Iskolánk az 1-8. évfolyamokon a 51/2012. (XII. 21.) számú EMMI rendelet által kiadott kerettantervet, mint az alapfokú nevelés-oktatás számára kidolgozott tantervet alkalmazza. Az óraterünk az ebben meghatározott egész iskolára kiterjedő 8 évfolyamos rendszeréhez igazodik.

Felmenő rendszerben 2020. szeptember 1-jétől az 5/2020 (I. 31.) Kormányrendelet alapján szervezi meg intézményünk a nevelő-oktató munkát.

Órater a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7	7	6	6
Idegen nyelvek	-	-	-	2
Matematika	4	4	4	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

1. sz. táblázat: Órater a kerettantervekhez – NAT 2012

Órater a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4	4	3	4
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4	3	3	3
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem, társadalmi és állampolgári ismeretek	2	2	2	2
Természetismeret	2	2	-	-
Fizika	-	-	2	1
Kémia	-	-	1	2

Biológia–egészségtan	-	-	2	1
Földrajz	-		1	2
Ének-zene	1	1	1	1
Dráma és tánc / Hon- és népismeret	1	-	-	-
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika		1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	-
Testnevelés és sport	5	5	5	5
<i>Osztályfőnöki</i>	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	28	28	31	31

2. sz. táblázat: Óraterv a kerettantervekhez – NAT 2012

A választott kerettantervek óraszámát a szabadon tervezhető órakeret terhére a következő évfolyamokon és tantárgyakban emeljük meg az alábbi óraszámokkal.

Óraterv a kerettantervekhez – 1–4. évfolyam				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Magyar nyelv és irodalom	7+1,5	7+1	6+1,5	6+0,5
Idegen nyelvek	-	-	-	2+1
Matematika	4+0,5	4+1	4+1	4
Erkölcstan	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1+0,5	1+0,5
Ének-zene	2	2	2	2
Vizuális kultúra	2	2	2	2
Életvitel és gyakorlat	1	1	1	1
Informatika	-	-	-	+1
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27

3. sz. táblázat: A választott kerettantervek megemelt óraszámai – NAT 2012

Óraterv a kerettantervekhez – 5–8. évfolyam				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	4+0,5	4+0,5	3+1,5	4+0,5
Idegen nyelvek	3	3	3	3
Matematika	4+0,5	3+1	3+1	3+1
Erkölcstan	1	1	1	1
Történelem	2	2	2	2
Természetismeret	2	2+0,5	-	-
Fizika	-	-	2	1+0,5
Kémia	-	-	1	2
Biológia–egészségtan	-	-	2	1+1
Földrajz	-	-	1+0,5	2
Ének-zene	1	1	1	1
Hon- és népismeret	1	-	-	-
Dráma és tánc	-	1	-	-
Vizuális kultúra	1	1	1	1
Informatika	0+1	1	1	1
Technika, életvitel és gyakorlat	1	1	1	-
Testnevelés és sport	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	23	23	31	31

4. sz. táblázat: A választott kerettantervek megemelt óraszámai – NAT 2012

5.

2.1 A választott kerettantervek megnevezése

A fel nem sorolt tantárgyakból egyetlen kerettanterv létezik, ezért ezeket nem tüntetjük föl táblázatunkban. A kerettantervi alternatívát kínáló tantárgyak tantervei közül a nem emelt óraszámú képzésekben az alábbiakat választjuk:

Tantárgy	A választott kerettanterv megnevezése
Magyar felső tagozat	A változat
Fizika	B változat
Kémia	B változat

Biológia–egészségtan	B változat
Ének-zene alsó és felső tagozat	A változat

2.2 A választott kerettanterv feletti óraszámok

A kerettanterven felüli kötelező, kötelezően választandó vagy szabadon választható tanórai foglalkozások megnevezése, óraszám, tananyaga (10%)

A magyar nyelv és irodalom (szövegértés-szövegalkotás) a matematika, környezetismeret, természetismeret, földrajz, biológia, fizika, tantárgyak óraszámát növeltük meg a helyi tantervünk óratervében azzal a céllal, hogy e tárgyakból a készségfejlesztésre, az ismeretek gyakorlására több idő jusson.

A 4. és 5. évfolyamokon 1-1 órában biztosítjuk az informatika tantárgy tanulását. 5. évfolyamon a hon- és népismeret tantárgyat választottuk, a 6. évfolyamon lehetőséget adunk a tánc- és dráma tanulására.

Az iskola helyi tantervében a kötelező órák keretében tanított tantárgyak tananyagai és követelményei megegyeznek a kerettantervben ajánlott meghatározott tananyaggal és követelményekkel.

A szabadon választható foglalkozásokon való részvételi szabályok:

- A szülő, tanuló választását írásba foglaljuk
- A szabadon választható foglalkozások, órák minimálisan 1 tanítási évre terjednek ki, ennél rövidebb idejű foglalkozást óránkénti keretben nem szervezünk.

Az egyéb foglalkozások – törvényi meghatározás szerint – olyan tanórákon kívüli egyéni vagy csoportos, pedagógiai tartalmú tevékenységek az iskolába járó gyermekeknek, melyek a tanulók fejlődését szolgálják [Nkt. 4. § 5. pont], s amelyek időkerete az osztályok számára a tanórák megtartásához, osztálybontáshoz és egyéb foglalkozás megtartásához engedélyezett időkeret (osztályok számára engedélyezett heti foglalkozási időkeret, Nkt. 6. sz. mell. CA oszlop 4-16. sorok) és a tanulók számára meghatározott heti kötelező tanórák számának (a tanuló kötelező heti tanórai foglalkozásainak összege: Nkt. 6. sz. mell. BC oszlop 4-16.) különbözete, azzal, hogy ennek csak egy része használható fel főszabály szerint a napközis illetve tanulószobai foglalkozások megszervezésére [Nkt. 27. § (4)].

Évfolyamok tantárgyankénti óraterve								
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Magyar nyelv és irodalom	8,5	8	7,5	6,5	4,5	4,5	4,5	4,5
Idegen nyelv/angol	-	-	-	3	3	3	3	3
Idegen nyelv/német	-	-	-	3	3	3	3	3
Matematika	4,5	5	5	4	4,5	4	4	4
Etika/ Hit- és erkölcsan	1	1	1	1	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1,5	1,5	-	-	-	-
Természetismeret	-	-	-	-	2	2,5	-	-
Történelem	-	-	-	-	2	2	2	2
Fizika	-	-	-	-	-	-	2	1,5
Kémia	-	-	-	-	-	-	1	2
Biológia–egészségtan	-	-	-	-	-	-	2	2
Földrajz	-	-	-	-	-	-	1,5	2
Ének-zene	2	2	2	2	1	1	1	1
Vizuális kultúra	2	2	2	2	1	1	1	1
Hon- és népismeret	-	-	-	-	1	-	-	-
Dráma és tánc	-	-	-	-	-	1	-	-
Informatika	-	-	-	1	1	1	1	1
Technika, életvitel	1	1	1	1	1	1	1	-
Testnevelés és sport	5	5	5	5	5	5	5	5
Osztályfőnöki	-	-	-	-	1	1	1	1
Szabadon tervezhető órakeret	2	2	3	3	2	3	3	3
Szabadon tervezett órakeret	2	2	3	3	2	3	3	3
Rendelkezésre álló órakeret	25	25	25	27	28	28	31	31
Napközi, egyéb foglalkozás, osztálybontás	27	27	27	28	23	23	25	25
Az osztályok számára engedélyezhető időkeret	52	52	52	55	51	51	56	56

6.sz. táblázat: Óratervi háló a NAT 2012 szerinti nevelés-oktatáshoz

2.2.1 Óraterv a német nemzetiségi nyelvoktató programhoz

Évfolyamok tantárgyankénti óraterve 1-4. osztály				
Tantárgyak	1. évf.	2. évf.	3. évf.	4. évf.
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	4	5	5	6
Magyar nyelv és irodalom	7	7	7	7
Matematika	4	4	4	4
Etika/ Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Német népismeret	1	1	1	1
Környezetismeret	1	1	1	1
Ének	1	1	1	1
Rajz	2	1	1	2
Technika	1	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Összesen	27	27	27	29

Évfolyamok tantárgyankénti óraterve 5-8. osztály				
Tantárgyak	5. évf.	6. évf.	7. évf.	8. évf.
Német nemzetiségi nyelv és irodalom	5	5	5	5
Magyar nyelv és irodalom	4	4	4	4
Matematika	4	4	3,5	3,5
Angol	2	2	2	2
Történelem	2	2	2	2
Etika/ Hit- és erkölcstan	1	1	1	1
Német népismeret	1	1	1	1
Természetismeret	2	2		
Földrajz			1,5	1,5
Biológia			1,5	1,5
Fizika			1,5	1,5
Kémia			1	2
Ének	1	1	1	0,5
Rajz	1	0,5	0,5	0,5
Technika	0,5	0,5	0,5	
Informatika	0,5	1	1	1
Testnevelés	5	5	5	5
Osztályfőnöki	1	1	1	1
Összesen	30	30	33	33

2.3 A 2020. szeptember 1-jétől bevezetett helyi tanterv – óratervi háló

Az 1-8. évfolyamok tantárgyai és heti órászámai, 2020																																							
Az egyes évfolyamoknál a bal oldali órászám a Nat kötelező órászámát tartalmazza, a jobb oldali rovat pedig a szabadon tervezhető órákat tartalmazza.																																							
Heti órászám/évfolyam	1. Á.		1.Nn.		2. Á.		2.Nn.		3.Á.		3.Nn.		4.		4.Nn.		5.		5.Nn.		6.		6. Nn.		7.		7.Nn.		8.		8.Nn.								
Magyar nyelv és irodalom	7	7			7	7			5	5			5	5			4	4			4	4			3	3			3	0,5	3	0,5							
Matematika	4	4			4	4			4	4			4	4			4	4			4	4			3	3			3	0,5	3	0,5							
Történelem																	2	2			2	2			2	2			2	2			2	2					
Állampolgári ismeretek																											1	1			1	1							
Hon- és népismeret																						1																	
Etika/hit és erkölcsan	1	1			1	1			1	1			1	1			1	1			1	1			1	1			1	1									
Környezetismeret									1	1			1	1																									
Természettudomány																	2	2			2	2			0	0			0	0			0	0					
Kémia																							1	1			2	2											
Fizika																							1	1			2	2											
Biológia																							2	2			1	1											
Földrajz																							2	2			1	1											
**Első élő idegen nyelv (angol, német n.)		2				2				2			2	2	2	2	3	1	3			3	1	3		3	1	3		3	1	3							
Ének-zene	2	1			2	1			2	1			2	1			2	1			1	1			1	1			1	1									
Vizuális kultúra	2	1			2	1			2	1			1	1			1	1			1	1			1	1			1	1									
Dráma és színház																													1			1							
Technika és tervezés	1	1			1	1			1	1			1	1			1	1			1	1			1	1													
Digitális kultúra									1	1			1	1			1	1			1	1			1	1			1	1									
Testnevelés	5	5			5	5			5	5			5	5			5	5			5	5			5	5			5	5									
* Német népismeret		1				1				1				1				1				1				1				1									
* Német nemzetiségi		4				5				5				4				2				2				2				2									
Osztályfőnöki																	1	1			1	1			1	1			1	1			1	1					
Kötelező alapórászám	22	22			22	22			22	22			23	23			27	27			26	26			28	28			28	28									
Szabadon tervezhető óra		2		2		2		2		2		2		2		2		1		1		2		2		2		2		2		2							
Összes tervezett órászám	22	2	25	0	22	2	26	0	22	2	26	0	23	2	27	0	27	1	29	0	26	2	29	0	28	2	31	1	28	2	31	1							
Összesített órászám	24	25			24	26			24	26			25	27			28	29			28	29			30	32			30	32									
Maximális órakeret	24	24			24	24			24	24			25	25			28	28			28	28			30	30			30	30									

2.4 Az oktatásban alkalmazható tankönyvek és taneszközök kiválasztásának elvei

Az iskolai tankönyvrendelésért és tankönyvterjesztésért felelős személyeket minden év augusztusában az alakuló nevelőtestületi értekezleten bízta meg az igazgató, megnevezését az éves **Munkaterv** tartalmazza.

A megbízást az igazgató írásban adja, melyben rögzítésre kerülnek a feladatok és a jogszabály által előírt díjazás mértéke, valamint egyéb teendők.

A NAT és a Kerettantervek alapján elkészített **Helyi tantervek** követelményrendszerének megfelelő tanévenkénti tankönyvek intézményi szintű összeállítását a szakmai munkaközösségek végzik az intézményvezető-helyettesek irányításával.

A munkaközösség-vezetők által összeállított javasolt listát az intézményvezető-helyettesek ellenőrzik az alábbi szempontok figyelembe vételével:

- megfelelés a helyi tanterveknek
- tankönyvjegyzékben szerepel-e
- átfedések elkerülése az évfolyamok közötti tananyagban
- évfolyamok közötti egymásra épültség
- hasznosíthatóság mértéke
- ártényezők figyelembe vétele

A szakmai munkaközösségek az intézményvezető-helyettesek irányításával a tanévre vonatkozóan összeállítják az iskolai tankönyvlista alapján a tartós (kölcsonözhető) tankönyvek listáját. Az összeállított tankönyvlista tartalmáról az igazgató tájékoztatja a szülői szervezetet és az iskolai diákönkormányzatot. A tankönyvek a hivatalos tankönyvjegyzékben közzétett kiadványokból rendelhetők.

Taneszközök használata

Minimális programnak tekinthető, hogy valamennyi neveléssel-oktatással foglalkozó személy elsajátítsa az alapvető oktatási eszközök kezelését.

Tudjon minden nevelő egyszerű szemléltető eszközöket készíteni, tudják az említett eszközöket és anyagokat eredményesen alkalmazni a nevelési-oktatási folyamatban. Minden típusú taneszközhöz szükség van a tanítás-tanulás folyamatában ahhoz, hogy a nevelés-oktatás minőségét, nagyobb hatékonyságát biztosítsuk.

Ezen eszközök csak akkor segítik a munkánkat, ha kiválasztásuk tudatos pedagógiai munkával, módszertanilag megalapozott, célszerű kihasználással párosul.

2.5 A Nemzeti alaptantervben meghatározott pedagógiai feladatok helyi megvalósítása

1 - 2. osztályban kiemelt pedagógiai feladatok:

Az alsó tagozat első két évében a tanulók között tapasztalható különösen jelentős egyéni különbségek pedagógiai kezelése. Fokozatosan átvezetjük a gyermeket az óvoda játékközpontú cselekvéseiből az iskolai tanulás tevékenységeibe.

Az osztályközösség megszervezése. Az iskola helyi szokásrendszerének megismertetése, belső rendjének elsajátíttatása, a Házirend megismerése és pontos betartatása. A helyes tanári viszony alapjainak kialakítása. A közös játék szabályainak megszilárdítása. A helyes étkezés, az önálló öltözködés elsajátíttatása. Felelősi rendszer kialakítása, egymás elfogadása. A szülő - iskola kapcsolat kialakítása, melynek első lépcsőjeként családlátogatásokat szervezünk, a továbbiakban közös programokkal

Az osztályközösség formálása, erősítése,. Tanulóközösségek kialakítása, a különböző munkaformák megismerése, elfogadtatása, differenciált munkavégzés alkalmazása. Egymás reális értékelésének kialakítása.

Önálló feladatvégzés, feladatvállalás az osztályért a közösségért. Az iskola környékének megismerése.

3 - 4. osztály: Az alsó tagozat harmadik-negyedik évfolyamán meghatározóvá válnak az iskolai elvárásoknak megfelelő tanítási-tanulási folyamatok. Fokozatosan előtérbe kerülnek a NAT elveiből következő motiválási és tanulásszervezési folyamatok, eljárások.

Feladat:

Az osztályközösség erősítése, megszilárdítása, az önálló felelősi rendszer kialakítása. Egymás elfogadása, az osztálytársak segítése /gyengébb, vagy beteg gyermekkel történő foglalkozás/.

Az osztály, iskola rendjének megtartása, a Házirend betartása. Az idősebbek, felnőttek helyes példáinak követése. A kulturált beszéd, a szabatos fogalmazás kialakítása. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért /versenyek, rendezvények/. A differenciált munkavégzés gyakorlása, alkalmazása.

Az idősebb társakkal, a felnőttekkel kialakított kapcsolat fejlesztése. Felelősségvállalás önmagáért, a társakért. A kitartás, az önfegyelem fejlesztése. Részvétel a település ünnepein, rendezvényein, versenyeken.

5-6. osztály: A felső tagozaton folyó nevelés-oktatás feladata elsősorban a sikeres iskolai tanuláshoz, a tanulási eredményességhez szükséges kulcskompetenciák, képesség - együttesek és tudástartalmak megalapozásának folytatása.

Feladat: Az osztályközösség erősítése. A tanulóközösségek fejlesztése, tanulópárok kialakítása. Differenciált foglalkozások rendszere. A kiskamaszkori helyes kapcsolatok elsajátítása. A Házirend betartása. Aktív részvétel a Diákönkormányzat munkájában. Szereplés iskolai rendezvényeken, részvétel iskolai, városi versenyeken, ünnepeken. Az iskolai környezet rendjének védelme. Önálló feladatvállalás az osztályért, az iskoláért. A szülőkkel kialakított kapcsolat további erősítése, további közös programok a családokkal. Egymás elfogadása, megbecsülése. A kiskamaszkori durvaságok leküzdése, az önuralom fejlesztése. Mások véleményének meghallgatása és elfogadása, az egészséges, kulturált vitakészség kialakítása. Az egészséges életvitel elsajátítása. Az önállóság fejlesztése a tanulás, a munkaszervezés terén, részvétel a rendezvények megszervezésében, lebonyolításában. Önálló véleménynyilvánítás az értékelésnél, jutalmazásnál, a magatartási és szorgalmi jegyek elbírálásánál.

7-8. osztály: A felső tagozat hetedik-nyolcadik évfolyamán folyó nevelés-oktatás alapvető feladata - a változó és egyre összetettebb tudástartalmakkal is összefüggésben - a már

megalapozott kompetenciák továbbfejlesztése, bővítése. Nagyobb hangsúlyt fektetünk az életen át tartó tanulás és fejlődés megalapozására, a pályaválasztásra, a pályaaorientációra.

Feladat:

Az osztályközösség erősítése, a Házi rend betartása. Az önálló tanulási technikák folyamatos erősítése. A kamaszkor testi és lelki problémáinak megismertetése, leküzdésük módjának tanítása. A másság és önmaguk elfogadására nevelés. Ismerjék meg önmaguk értékeit, tudjanak örömet találni mindennapjaikban. Társas kapcsolatukban a helyes példák megtalálása, azok követése. Az iskolához kötődésük további erősítése. Aktív szerepvállalás az iskola életének szervezésében, lebonyolításában /Diákönkormányzat, versenyek, rendezvények, ünnepek/. A rájuk leselkedő veszélyek /drog, csavargás stb./ tudatosítása, a megelőzés módjának hangsúlyozása.

A helyes önértékelés a felelősségteljes pályaválasztás megalapozása, felelősségtudatuk erősítése. A megfelelő vitakészség fejlesztése, a vita gyakorlása, a szabatos, kulturált kifejezőmód erősítése. A szülői vélemény elfogadására nevelés, az önuralom erősítése. Munkavégzés az iskoláért. A diákközösségek fejlődését szolgálja a diákönkormányzat működésének támogatása, munkájának segítése, évi rendszerességgel diákközségi találkozó megrendezése. Az ünnepélyek, megemlékezések, a hagyományok ápolása a közösségfejlesztő tevékenységnek részét képezik, ezáltal pedagógusaink nevelőoktató munkájába is beépülnek.

2.6 A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiség kultúrájának megismerését szolgáló tananyag

A nemzetiséghez nem tartozó tanulók részére a településen élő nemzetiségek kultúrájának megismerésére a különböző tantárgyak keretében van lehetőség: hon- és népismeret, ének, történelem, osztályfőnöki órák. A Roma Nemzetiségi Önkormányzattal valamint a Német Nemzetiségi Önkormányzattal évekre visszanyúló szoros kapcsolatot ápol iskolánk, szabadidős programjaink egy részének szervezésében együttműködünk a helyi szervezetek képviselőivel. Ezek a rendezvények alkalmasak jó lehetőséget kínálnak minden diákunk számára, hogy megismerjék a különböző népcsoportok történelmét, hagyományait, szokásait értékeit. A nemzetiségi osztályokban tanuló diákok a német népismeret tárgy keretében átfogó képet kapnak a településen élő nemzetiségek kultúrájáról.

2.7 A választható tantárgyak, foglalkozások és a pedagógusválasztás szabályai

Pedagógiai programunk szerint választható tantárgy iskolánkban nincs. A rendelkezésre álló órakeretből fel nem használt órátömeget a napközis foglalkozásokra, a délutáni tehetséggondozásra, felzárkóztatásra és csoportbontásra használjuk.

Tantárgyfelosztásunk az iskola pedagógus-erőforrásainak optimális kihasználásával készül úgy, hogy minden osztály és tanulócsoport számára biztosítsa a szakos ellátást. Ugyanakkor minden pedagógusnak kiosztjuk a heti minimum 22 tanítási órát vagy egyéb foglalkozást.

Ezért a pedagógusok szülői-tanulói oldalról történő kiválasztására nincs lehetőség.

2.8 Az iskolában alkalmazott sajátos pedagógiai módszerek, tanulásszervezési eljárások, foglalkoztatási formák

Az oktatási módszerek az oktatási folyamatnak állandó, ismétlődő összetevői, a pedagógus és a tanuló tevékenységének részei, amelyek az adott nevelési, oktatási célok érdekében eltérő stratégiákba szerveződve kerülnek alkalmazásra. Az oktatás során számtalan módszert, eljárást, foglalkoztatási formát alkalmazunk.

Az alább felsorolt eljárásokat, módszereket, formákat, szolgáltatásokat és programokat az intézmény a kötelező tanórai, tanórán kívüli, szabadidős és egyéb foglalkozásai, a nevelési-oktatási tevékenységei során önállóan, vagy más intézményekkel, szervezetekkel (pl. köznevelési, közművelődési, közgyűjteményi, kulturális, egészségügyi, szociális, sport, civil, stb.) közösen együttműködve a nevelési-oktatási cél elérése érdekében valósítja meg. A pedagógus továbbképzéseken megszerzett ismeretek birtokában, pedagógusaink felkészültek a különböző oktatási módszerek alkalmazására, s ezek az ismeretek beépültek napi tevékenységükbe is.

Az adott tevékenység jellegétől függően az így megtartott foglalkozások beszámíthatóak a tanulók tanévi feladatainak teljesítésébe.

A projektmódszer

Valamely összetett, komplex, gyakran a mindennapi életből származó téma; a témafeldolgozáshoz kapcsolódó célok, feladatok meghatározása, a munkamenet és az eredmények megtervezése; az eredmények bemutatása.

A projektmódszer a tanárok és diákok közös tervező és kivitelező tevékenységére épülő pedagógiai-didaktikai módszer, amely a megismerési folyamatot projektek sorozataként szervezi meg. Pedagógiai értelemben a projekt olyan összetett feladat, amely középpontjában egy, többnyire gyakorlati természetű, a mindennapi élethez kapcsolódó probléma áll, és amelyet a tanárok és diákok közösen, együttműködve, több szempont szerint elemezve, komplex módon dolgoznak fel a közösség érdekeit szolgáló produktum termék létrehozása érdekében. A kivitelezés egyrészt kollektív, mivel egy közösség együttműködéséből születik meg az eredmény, másrészt egyéni, hiszen mindenki saját érdeklődése, képességei, egyéni tapasztalatai alapján járul hozzá a csoport munkájához.

Lényeges vonása, hogy megszűnik a verbális képességek fölényhelyezete, az eltérő képességek egyenértékű szerephez jutnak a közösen választott feladat közös megoldásában. Kooperativitása a tanári és tanulói szerepek különbözőségének érvényesülése mellett valósul meg, a tanár irányító szerepe az együttműködésben szinte észrevétlenül működik, a közös tervezésben, cselekvésben és ellenőrzésben érvényesül.

A végrehajtandó feladat sokszínűsége biztosítja a közös alkotáshoz való hozzájárulás sokféleségét. Minden külön módszertani erőfeszítés nélkül lehetővé teszi, hogy a résztvevők a korábbi élményeik, tapasztalataik, tehetségük és ambícióik szerint válasszanak részfeladatot. A

projektmódszer átlép a hagyományos oktatáson, az iskola hagyományos időkeretein, falain, élet közeli problémákból indít, és minden résztvevő mindenféle tapasztalataira épít.

Témahét:

A tananyag komplex elsajátításának egyik lehetséges formája az ún. témahét, amikor az adott tárgykört a diákok három-öt tanítási napon, esetleg hosszabb időkeretben iskolai és iskolán kívüli helyszíneken, rugalmas időkeretek között, változatos tevékenységtípusok és sokszínű módszertani eszközök segítségével dolgozzák fel. Az évfolyam szintű tanulásszervezés a hagyományostól eltérő csoportalkotási módokat is lehetővé tesz, s így az egyéni fejlesztés szempontjából hatékonyan épülnek egymásra az alapkövetelményekhez kapcsolódó kötelező foglalkozások és az egyes részterületekhez kötődő, kutatást és alkotó tevékenységet biztosító választható programok. Az intézmény pedagógiai programjába rendszerszerűen beépített témahetek egy-egy kulcstéma integrált, a kereshettantervi szempontokat érvényesítő feldolgozására alkalmasak.

IKT: Információs és Kommunikációs - röviden info-kommunikációs -Technológia Az IKT körébe sorolható minden olyan számítógépes-informatikai eszköz, alkalmazás, és szolgáltatás, amelyek a tanítási-tanulási folyamatba bevonásra, felhasználásra kerülnek. **IKT alapú eszközök:**

- számítógép és alap perifériái,
- számítógéphez kapcsolható audio-vizuális és/vagy multimédia eszközök
- (projektor, hangosítás, kamera, digitális fényképezőgép, ...)
- aktív tábla, interaktív panel,
- szavazó gépek,
- számítógéphez kapcsolt mérési, vezérlési-szabályozási eszközök, - egyéb

IKT alapú módszerek:

Olyan tanítás-tanulási módok, módszerek, amelyek lehetővé teszik, hogy az infokommunikációs technológia, mint eszköz és taneszköz kerüljön alkalmazásra a tanítás-tanulás folyamatában.

A kooperatív oktatási módszer

A tanulók 4-6 fős kis csoportokban végzett tevékenységén alapul. Az ismeretek és az intellektuális készségek fejlesztésén túl kiemelt jelentősége van a szociális készségek, együttműködési képességek kialakításában.

A tanulók együttes munkát végeznek, ugyanúgy felelősek egymás tanulási eredményeiért, mint sajátjukért. A csoport sikere, eredményessége minden egyes tag teljesítményétől függ, ezért motiválják egymást

Számos változatát használjuk pl.: csoportos tanulás-egyéni vetélkedő módszer (A csoportok 1-1 tagja vetélkedik egymással.) mozaiktanulás (A csoportok tagjai elolvassák a feladatból a rájuk eső részt, ezután összeülnek a különböző csoportok tagjai, akik ugyanazt a résztémát olvasták, megbeszélik. A megvitatás után saját csoportjukban tanítják meg a többieknek saját részüket.

A szerepjáték és a játék

Olyan oktatási módszerek, amelyekben a tanulók tapasztalati tanulás révén fogalmakat eseményeket, jelenségeket sajátítanak el, tevékenységeket gyakorolnak be.

Szerepjátékról akkor beszélünk, ha valaki a másik ember szerepét vagy funkcióit játssza el. A szerepjátékra való felkészülés motivált tanulási tevékenységet jelent a tanuló számára. A szerepjáték élményközelbe hozza az időben, térben távoli jelenségeket, motiválja a tanulókat, élményszerű tartós tudást biztosít, fejleszti az empátiát.

A játék: olyan vetélkedő, amelyben bizonyos előre meghatározott szabályok betartásával a győzelmet ügyesség, erő vagy szerencse segítségével lehet megszerezni. A játékok erősen motiválják a gyermekeket.

A tanulmányi kirándulás

Olyan oktatási módszer amelynek során a pedagógus és a diákok, hosszabb-rövidebb időre elhagyják az iskola falait, a való világgal való ismerkedés, új tapasztalatok megszerzése érdekében.

Ilyenek lehetnek: Üzemlátogatás, múzeum látogatás, kutatóintézetek megtekintése, tudományos előadáson, konferencián való részvétel, valamilyen társadalmi tevékenységben való közös részvétel (pl. hulladékgyűjtés, Holtágak, folyó partjának tisztítása stb.)

A tanulmányi kirándulás néhány órától több napig terjedhet. A pedagógus feladata a helyszín kiválasztása, a szakszerű vezetésről való gondoskodás, tájékoztatás a viselkedési szabályokról, a látogatás körülményeiről. A látottak megértéséhez elengedhetetlen ismereteket meg kell tanítani a tanulóknak, a megfigyeléshez szempontokat kell adni, majd a kirándulás végeztével a tapasztalatokat összegezni kell és a tanultakkal össze kell kapcsolni a diákokkal közösen.

Drámapedagógiai módszerek alkalmazása

Pedagógus közreműködésével az adott korcsoportnak a drámajáték eszközeit felhasználva problémamegoldásra vagy nem formális tanulásra ad eszközöket, technikákat.

Drámapedagógiai foglalkozás:

Színházzal nevelő művészeti forma, a színház és a drámapedagógia eszközeit komplex módon kezelő, a nézők cselekvő résztvevővé tételére épülő, legalább két óra időtartamú, meghatározott életkorú csoportnak szóló, alacsony résztvevői létszámmal tartott foglalkozás.

Múzeumpedagógia:

A múzeumpedagógia oktató, nevelő és ismeretterjesztő céllal közvetíti a látogatók számára a múzeumokban felhalmozott tudást és ismereteket, az életkori sajátosságoknak és a célcsoportnak megfelelő módszerekkel. A múzeumpedagógiai tevékenységek célja, hogy a múzeumok gyűjteményei, kiállításai értelmezhetővé és hasznosíthatóvá váljanak a látogatók, jelen pályázat keretében kiemelten a formális oktatásban részt vevő gyermek- és ifjúsági korosztály számára.

Versenyek, vetélkedők, bemutatók:

A tehetséges tanulók továbbfejlesztését segítik a különféle (szaktárgyi, sport, művészeti) versenyek, vetélkedők, amelyeket rendszeresen megrendezünk. Emellett ezek a tevékenységi formák az iskolán kívüli versenyekre, vetélkedőkre való felkészülést is szolgálják.

A versenyek, vetélkedők megszervezését, a tanulók felkészítését a szakmai munkaközösségek illetve az egyes tanítók, szaktanárok végzik. A tanévre tervezett versenyeket, vetélkedőket a szakmai munkaközösségek munkatervei rögzítik.

2.9 Az iskola írásbeli, szóbeli, gyakorlati beszámoltatásainak, az ismeretek számonkérésének rendje

Céljaink:

- tanulóink tárgyszerű, reális értékelése
- visszajelzés a szülőknek, a tanulóknak és az iskolának a tanuló ismereteiről, az esetleges hiányosságokról
- a reális önértékelés képességének kialakítása
- a személyiség fejlesztése
- a motivációs hatás biztosítása a jövőkép elérésében
- a képességek szerinti tanulás igényének kialakítása

Tanulóink ellenőrzése kiterjed:

- a helyi tantervben meghatározott fejlesztési és továbbhaladási feltételek teljesítésének szintjére, az egyes tantárgyakból nyújtott teljesítményre
- a magatartásra, viselkedésre, fegyelmezettségre - az iskolai és osztályközösségben végzett tevékenységekre
- az értékválasztásra, jellemvonásokra.

Törekszünk a formáló, segítő értékelés előtérbe helyezésére. A formáló, segítő értékelés lehetővé teszi, hogy a gyermek felelősséget vállaljon önmaga fejlődéséért, nevelődéséért. A formáló értékelés együttműködésre nevel. Mindhárom értékelési fajtát használjuk a tanév során.

A diagnosztikus értékelés célja: helyzetfeltárás, az egyénre, csoportra szabott nevelésioktatási stratégia kialakítása.

A formatív értékelés célja: a folyamat közbeni irányítás, segítség, korrekció – szöveges formában, mindig a gyermek konkrét tennivalóját jelöljük ki.

A szummatív értékelés célja: összegzés, adott téma, tantárgy, időszak vagy tanév eredményességének megállapítása.

Az ellenőrzés fajtái:

- szóbeli feleltetés,
- házi feladat, füzetvezetés ellenőrzése,
- írásbeli számonkérési formák
- a tanuló produktumának (pl.: rajz, technika órán előállított tárgy, testneveléssel összefüggő mozgásforma előadása) ellenőrzése.

A beszámoltatás, az ismeretek, számonkérésének követelményei, formái, minősítés
Tanulóink tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végezzük, hogy a tanulói teljesítmények hogyan viszonyulnak az iskolánk helyi tantervében előírt fejlesztési és továbbhaladási feltételekhez, követelményekhez. Emellett

figyelembe vesszük azt is, hogy a tanulók képességei, eredményei hogyan változtak: fejlődtek vagy visszaestek az előző értékelés óta. Az előírt követelmények teljesítését az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrizzük és értékeljük.

Az ellenőrzés kiterjedhet az előző témaköröknél tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.

A testnevelés, tánc- és dráma tantárgy követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük, minősítjük.

Az ének-zene, rajz, informatika, technika, etika, hon- és népismeret, tantárgyak ellenőrzése, minősítése elméleti és gyakorlati tevékenység alapján történik.

A többi tantárgy ellenőrzése, minősítése elméleti ismeretek és azok alkalmazása terén valósul meg.

Egy-egy témakörön belül a tanulók munkáját szóban és írásban is ellenőrizzük. Az egyes témakörök végén a tananyagot átfogó témazáró dolgozat írásával értékeljük.

Tanulóink értékelése tanítási év közben:

1. évfolyamon: minden tantárgy esetében csak szöveges értékelést alkalmazunk. 2-8. évfolyamon: minden tantárgy esetében érdemjeggyel minősítünk - így az etika/ hit- és erkölcstan tantárgyakból is.

Félévkor és a tanítási év végén:

1. évfolyamon félévkor és a tanítási év végén, valamint 2. évfolyamon félévkor a tanulók teljesítményét, előmenetelét szöveges minősítéssel értékeljük. A szöveges minősítés a tanuló teljesítményétől függően a következő lehet:

- kiválóan teljesített
- jól teljesített - megfelelően teljesített
- felzárkóztatásra szorul.

2. évfolyam végén, valamint 3-8. évfolyamon félévkor és tanítási év végén a tanulók teljesítményét, előmenetelét osztályzattal minősítjük, minden tantárgyból, beleértve az etika/ hit- és erkölcstan tantárgyakat is.

A 2. évfolyam végén és a 3-8. évfolyamon a félévi és az év végi osztályzatot az adott félév során szerzett érdemjegyek, és a tanuló év közbeni tanulmányi munkája alapján kell meghatározni.

A témazáró érdemjegyek nyomatékosan számítanak. Az érdemjegyek és osztályzatok meghatározására az 5 fokozatú skálát alkalmazzuk.

Szöveges és osztályzattal történő minősítés esetén is tantárgyanként dicséret adható a kimagasló teljesítmény elérésekor:

- szöveges értékelésnél a „kiválóan teljesített”, megnevezésen túl a „dicséret” között kell feltüntetni a megfelelő tantárgy megnevezésével
- osztályzattal történő értékelésnél a „jeles” minősítés esetén félévkor: „D”- jelöléssel
- tanítási év végén: „jeles” minősítés mellett, a megjegyzés rovatban, a tantárgy megnevezésével, a **„dicséretben részesült”** kifejezés feltüntetését alkalmazzuk.

Az a tanuló, aki tanév végén valamennyi tantárgyból „jeles” és a tantárgyak több, mint fele „kitűnő” (dicséretes) **nevelőtestületi dicséretben** részesül.

Tanulóink munkájának, előmenetelének folyamatos értékelése érdekében tantárgyankénti érdemjegyek száma:

- heti 1-2 órás tantárgyból minimum 5 jegy/félév
- 3 vagy több órás tantárgyból minimum 8 jegy/félév.

A tanuló által szerzett érdemjegyeiről a szülőt, a tárgyat tanító nevelő tájékoztatja a KRÉTA-rendszeren keresztül. A naplóbejegyzéseket az osztályfőnök kéthavonta ellenőrzi, és az esetlegesen elmaradt érdemjegyek beírását pótolja.

A digitális eszközökkel nem rendelkező szülőknek a KRÉTA-rendszer alapján a nyomtatott értékelést postai úton juttatjuk el.

Az egyes tantárgyak érdemjegyei osztályzatai, ill. szöveges minősítései a következőképp adhatók:

A szöveges minősítés akkor:

- **Kiválóan teljesített:** ha a tanuló a helyi tanterv fejlesztési feltételeit elsajátította, megbízhatóan képes alkalmazni tudását, minden tantárgyból „kiválóan teljesített” értékelést kapott, magatartása és szorgalma „példás”.
- **Jól teljesített:** ha a tanuló a helyi tanterv fejlesztési feltételeit kevés hibával sajátította el, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását, a tantárgyak többségéből „jól teljesített” minősítést kapott, szorgalma „példás” vagy „jó”.
- **Megfelelően teljesített:** ha a tanuló a helyi tanterv fejlesztési feltételeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.
- **Felzárkózásra szorul:** ha a tanuló a helyi tanterv fejlesztési feltételeit, minimálisan is alig teljesíti, kizárólag nevelői segítséggel vagy azzal sem képes önálló feladatvégzésre.

Az érdemjegy, osztályzat akkor:

- **Jeles (5):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit megbízhatóan elsajátította, tudását önállóan alkalmazni is képes.

- **Jó (4):** ha a tanuló kevés hibával sajátította el a helyi tanterv követelményeit, kisebb bizonytalanságokkal tudja alkalmazni tudását.
- **Közepes (3):** ha a tanuló a helyi tanterv követelményeit pontatlanul, esetenként felszínesen és több hibával teljesíti, gyakran csak nevelői segítséggel tudja alkalmazni tudását.
- **Elégséges (2):** ha a tanuló a helyi tantervnek csak minimálisan, a továbbhaladáshoz nélkülözhetetlenül szükséges ismereteit sajátította el, kizárólag nevelői segítséggel képes feladatvégzésre.
- **Elégtelen (1):** ha a tanuló a tantervi követelmény minimum szintjét sem sajátította el, így nem rendelkezik a továbbhaladáshoz feltétlenül szükséges ismeretekkel, nevelői segítséggel sem képes a feladatvégzésre.

A nevelőtestület határozata alapján:

2. évfolyamon az osztályzatok átváltása szöveges minősítésre félévkor:

- kiválóan teljesített : jeles (5)
- jól teljesített : jó (4)
- megfelelően teljesített: közepes (3)
- felzárkóztatásra szorul: elégséges (2) és elégtelen (1).

Sajátos nevelési igényű tanulók értékelése:

A sajátos nevelési igényű tanulók integrált ellátása a többségi tanterv alapján történik, így az ellenőrzési, értékelési, ill. minősítési eljárás megegyezik az előzőekben leírtakkal.

Amennyiben a szakértői vélemény az alábbi megállapításokat teszi:

- szóbeli számonkérés előtérbe helyezése: ez esetben a szaktanár az írásbeli beszámoltatás helyett a szóbeli számonkérést alkalmazza valamennyi írásban történő számonkérés helyett (írásbeli felelet, témazáró dolgozat)
- tantárgyrészek értékelése alóli mentesítés: az adott tantárgyon belül az érintett tantárgyrész nem kerül minősítésre
- tantárgyi minősítés alóli mentesítés: a tanulót évközben érdemjeggyel értékeli a nevelő, de sem félévkor, sem év végén nem minősíti osztályzattal.

A tantárgyi minősítés alól mentesített tanuló esetében szöveges értékelés tartalmazza, hogy a szakvéleményben javasolt fejlesztés hogyan valósult meg.

Az írásbeli beszámoltatás a tanulók ellenőrzésének, értékelésének szerves részét képezi.

Formái:

- **Évfolyamdolgozat** a tanév folyamán elsajátított ismereteket, készségeket méri
- **Év eleji felmérő dolgozat:** az előző tanévben elsajátított ismereteket, készségeket méri

- **Félévi, év végi felmérő dolgozat:** az előző időszakban elsajátított ismereteket, a kialakított készségeket méri
- **Témazáró dolgozat:** az adott témakörben tanult ismereteket, és azok alkalmazásának mérését szolgálja
- **Részösszefoglaló számonkérés:** a témakör egy részének ismeretanyagát ellenőrzi
- **Írásbeli felelet:** az előző 1-2 tanítási óra anyagát kéri számon
- **Tanórai önálló írásbeli munka**
- **Óra eleji tájékozódó jellegű írásbeli számonkérés**
- **Otthoni gyűjtőmunka és önálló feladatmegoldás.**

Az írásbeli beszámolók lehetnek központilag kidolgozottak vagy a nevelő által készítettek. Megvalósíthatók teszt vagy esszé formájában.

Rendje:

Az írásbeli beszámoltatás tervszerűen, folyamatosan történik. Törekszünk arra, hogy fejlesztő jellegű, változatos, sokoldalú, objektív legyen.

Felmérő és témazáró dolgozatok írására a tanmenetben tervezetteknek megfelelően kerül sor. Felmérő és témazáró dolgozatok esetében legkésőbb a beszámoltatás előtt 2 tanítási órával közöljük a tanulókkal a dolgozatírás időpontját, megadjuk a felkészüléshez szükséges információkat.

Részösszefoglaló dolgozat írását az előző órán jelezzük.

Írásbeli feleletre előzetes bejelentés nélkül is sor kerülhet.

Az otthoni gyűjtőmunkát pontos, egyértelmű feladat-meghatározásokkal készítjük elő.

A dolgozatokat a nevelő 2 héten belül kijavítja, értékeli.

A tanulók tanulmányi munkájának teljesítményének egységes értékelése érdekében az év végi felmérések, valamint a témazáró dolgozatok, tesztek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását a következő arányok alapján végezzük:

TELJESÍTMÉNY:	ÉRDEMJEgy:
100-91%	jeles (5)
90-76%	jó (4)
75-51%	közepes (3)
50-34%	elégséges (2)
33- 0%	elégtelen (1).

A tanulók a kijavított és kézhez kapott írásbeli munkákban lévő hibákat nevelői segítséggel korrigálják.

A dolgozatírást követő javítás, megbeszélés során a nevelő útmutatást ad a hiányosságok pótlásához.

Lehetőséget biztosítunk arra, hogy a tanulók írásbeli munkáit a szülők is megtekinthessék.

Korlátai:

A tanulók túlterhelésének megakadályozása érdekében egy tanítási napon 2 témazáró dolgozatnál többet nem írhatnak a tanulók.

3-nál több írásbeli számonkérést nem tervezhetünk egy tanítási napra.

A dolgozatok írásának időpontjával kapcsolatban az egy osztályban tanító pedagógusok működjenek együtt, figyelembe véve a tanulók jelzéseit is. Az osztálytermekben elhelyezett naptárban a nevelők bejelölik a dolgozatírás időpontját, annak megnevezését (formáját), így az a tanulók számára is követhetővé válik, valamint betartható a korlátozó intézkedés.

Az írásbeli beszámoltatásnak a tanulók tudásának értékelésében betöltött szerepe, súlya:

Az írásbeli számonkérések mellett törekszünk a szóbeli számonkérések megfelelő számára is (fele - fele arány).

Írásbeli számonkérés súlya:

- a felmérések, témazárók a félévi és év végi osztályzat, valamint a szöveges értékelés kialakításánál 2 jegynek számítanak
- a résztémakörök és írásbeli feleletek egy jegyként számítandók be.

2.10 A tanuló magasabb évfolyamra lépésének feltételei

A második-nyolcadik évfolyamon a tanuló az iskola magasabb évfolyamára akkor léphet, ha a helyi tantervben meghatározott kerettantervekben megfogalmazott követelményeket az adott évfolyamon a tanév végére minden tantárgyból teljesítette.

A követelmények teljesítését a nevelők a tanulók év közbeni tanulmányi munkája, illetve érdemjegyei alapján bírálják el, a sajátos nevelési igényű tanulók és a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő tanuló esetében az önmagához mért fejlődését is figyelembe véve.

A második-nyolcadik évfolyamon minden tantárgyból az "elégséges" év végi osztályzatot kell megszereznie a tanulónak a továbbhaladáshoz.

Ha a tanuló a második-nyolcadik évfolyamon, tanév végén – három tantárgyból „elégtelen” osztályzatot kapott, a következő tanévet megelőző augusztus hónapban javítóvizsgát tehet, a nevelési programban meghatározott szabályok alapján. Amennyiben háromnál több tantárgyból ért el elégtelen eredményt, köteles osztályt ismételni.

Az intézményvezető a szülő kérésére legfeljebb egy alkalommal engedélyezheti az iskola első évfolyamának megismétlését, akkor is, ha a tanuló az előírt tanulmányi követelményeket sikeresen teljesítette.

2.11 A napközis csoportszervezés elvei

A napközi és a tanulószoba (a továbbiakban együtt: napközis foglalkozás) egyéb foglalkozás, az iskolában a nappali rendszerű iskolai oktatás részei a napközis foglalkozások.

A napközi otthonba történő felvétel a szülő kérésére történik.

A napközis csoportok kialakításánál a szülői igények felmérése alapján homogén, az egy osztályban tanuló diákokból szerveződött, csoportok kialakítására törekszünk a nevelő-oktató munka eredményességének érdekében. A fenntartó által engedélyezett csoport- és csoportlétszámoknak megfelelően indítunk napközis csoportokat. Amennyiben lehetőség van rá, az alsó tagozaton osztályonként alakítjuk ki a tanulócsoporthoz, a felső tagozaton 5-8. évfolyamon összevontan szervezzük meg.

Lehetőséget biztosítunk a tanév közben is napközibe való felvételre, illetve az onnan történő kiiratkozásra.

Szünidőben, tanítás nélküli munkanapokon előzetes létszámfelmérés alapján (legalább 10 szülő kérésére) összevont csoportokban működik a napközitthon.

A napközis foglalkozásokon biztosítani kell:

- a segítségnyújtást a házi feladatok elkészítéséhez,
- a tananyag megértéshez és elsajátításához kapcsolódó többlet pedagógiai támogatást azon tanulók részére, akik bármely okból kifolyólag tanulási nehézséggel, a tananyag értelmezési problémájával küzdenek,
- a felzárkóztatással és a tehetséggondozással kapcsolatos feladatokat.

2.12 Az otthoni, napközis, tanulószobai felkészüléshez előírt írásbeli és szóbeli feladatok meghatározása

Szóbeli és írásbeli házi feladatok kijelölésének elvei:

- szükséges az órán a házi feladat megfelelő előkészítése, a kijelölt feladatok értelmezése
- az aktuális tananyagon alapuljon, egyértelmű, önállóan megoldható legyen
- a ténye a füzetben vagy a lecke füzetben rögzítésre kerüljön
- az egységes feladatkijelölésnél az osztály átlagszintjét vesszük figyelembe, de lehetőség van képesség szerinti differenciált feladatok adására is
- A tanulókat (versenyre készülők, a tantárgy iránt aktívan érdeklődők) egyéni választásuk, kérésük alapján szorgalmi feladattal segíthetjük, számukra szorgalmi feladatot javasolhatunk.
- a szóbeli és írásbeli feladatok helyes aránya lényeges
- az elkészített házi feladat érdemjeggyel nem minősíthető.

Házi feladatok meghatározásának korlátai:

1-8. évfolyamokon a tanulók hétvégére, tanítási szünetek idejére nem kapnak sem szóbeli, sem írásbeli házi feladatot a szokásos, egyik óráról a másikra esedékes feladatokon túl.

2.13 A csoportbontások és az egyéb foglalkozások szervezési elvei

Iskolánkban csoportbontásban tanítjuk az idegen nyelvet, és az informatikát. Célunk ezzel, hogy az ismereteket elmélyítsük, hogy több idő jusson a kommunikációs készségek fejlesztésére és a tanulók tudásának megalapozására.

A napközi otthonos csoportokat az év eleji jelentkezések alapján szülői írásbeli kérelemre szervezünk. Az alsó tagozaton, amennyiben lehetőség van rá osztályonként alakítjuk ki a tanulócsoporthoz, a felső tagozaton 5-8. évfolyamon összevontan szervezzük meg.

Lehetőséget biztosítunk a tanév közben is napközibe való felvételre, illetve az onnan történő kiiratkozásra.

2.14 A tanulók fizikai állapotának, edzettségének méréséhez szükséges módszerek 5-8. évfolyamon

A NETFIT® fittségmérési rendszer 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók egészségközpontú fittségi állapotát (állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét).

Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak:

- Testösszetétel és tápláltsági profil - 3 db mérés
- Aerob fittségi (állóképességi) profil - 1 db teszt
- Vázizomzat fittségi profil - 5 db teszt
- Hajlékonysági profil - 1 db teszt

Testösszetétel és tápláltsági profil:

- Testtömeg mérése – testtömeg-index (BMI)
- Testmagasság mérése
- Testzsírszázalék-mérése – testzsírszázalék

Aerob fittségi (állóképességi) profil:

- Állóképességi ingafutás teszt (20 méter vagy 15 méter) – aerob kapacitás

Vázizomzat fittségi profil:

- Ütemezett hasizom teszt – hasizomzat ereje és erő-állóképessége
- Törzsemelés teszt – törzsfeszítő izmok ereje és nyújthatósága
- Ütemezett fekvőtámasz teszt – felsőtest izomereje
- Kézi szorítóerő mérése – kéz maximális szorító ereje
- Helyből távolugrás teszt – alsó végtag robbanékony ereje

Hajlékonysági profil:

- Hajlékonysági teszt – térdhajlítóizmok nyújthatósága, csípőízületi mozgásterjedelem

A mérések eredményei tesztől függően két illetve három zónába kerülhetnek:

- Egészségzónába

- Fejlesztési zónába
- Fokozott fejlesztési zónába

A NETFIT szoftveres alkalmazása olyan személyre szabott értékelési lehetőséget kínál minden tanuló számára, amely vizuálisan is szemlélteti a fittségi állapotot, valamint konkrét ajánlásokat fogalmaz meg a fejlesztés érdekében.

A NETFIT® kritériumorientált minősítési rendszere (egészségzóna, fejlesztés szükséges és fokozott fejlesztés szükséges zónák) nem konvertálható pontszámokká, vagy osztályzatokká.

Ennek okai:

- A fizikai fittség javulása vagy romlása nem teszi lehetővé a testnevelésórán zajló mozgástanulással, egészségfejlesztéssel, sportági képzéssel, játéktevékenységgel kapcsolatos tanulási teljesítmény megítélését. (Kiváló testnevelés-órai motiváció, hozzáállás, mozgás- és kognitív tanulás mellett is elképzelhető, hogy a fittségi állapot nem változik.)
- A diákok fizikai fittségének abszolút értékei szoros kapcsolatban vannak az érési, növekedési folyamataikkal, illetve genetikai adottságaikkal. Az adottságok és a biológiai életkor meghatározó a teljesítményfejlődés szempontjából. (Az ugyanolyan naptári életkorú, de akceleráltabb diákok általában előnnyel, míg az éretlenebbek hátránnyal indulnának egy esetleges osztályzás esetén.)
- A tanulók teljesítménye az életkor előrehaladtával a természetes növekedés ésérés útján is javul, függetlenül attól, hogy milyen típusú és milyen rendszerességű fizikai aktivitást végeznek.

2.15 Az iskola környezeti nevelési elvei

Az iskolai környezeti nevelés az a pedagógiai folyamat, melynek során a gyerekeket felkészítjük környezetük megismerésére, tapasztalataik feldolgozására, valamint az élő és élettelen természet érdekeit is figyelembe vevő cselekvésre.

Helyzetelemzés

Iskolánk környezeti neveléssel kapcsolatos hagyományai, tevékenysége:

- az iskola valamennyi tanulóját és a szülői közösségeket mozgósító papírgyűjtés
- az évenként megrendezésre kerülő környezetvédelmi verseny
- Kis Bálint Napok akadályversenyei
- iskolai tisztasági verseny működtetése
- nyári táboroztatás
- környezetvédelmi szakkör működtetése
- a kötelező tanítási órák idetartozó témáinak kiemelt figyelemmel kísérése
- pályázatokba való bekapcsolódás
- az „Örökös Ökoiskola” program működtetése
- szelektív hulladékgyűjtés

Iskolai környezet:

- Épület és berendezés: színes dekorációk, faliújságok, gyermekrajzok, virágok teszik barátságossá a tantermet, folyosókat.
- A tanulók étkeztetése kulturált körülmények között történik, ügyelve az egészséges táplálkozás megvalósítására.
- Az óráközi szüneteket és a délutáni szabadidőt zárt iskolaudvarban tölthetik a gyerekek, ahol betonozott, sportudvari-, és parkosított részt is kialakítottunk.

Célmeghatározás:**Egyetemes célok:**

- az IKT (Információs és Kommunikációs Technológiák) alkalmazásának fejlesztése,
- elősegíteni a környezettudatos magatartás és életvitel kialakulását annak érdekében, hogy a felnövekvő nemzedék képes legyen a környezeti válság elmélyülésének megakadályozására, elősegítve az élő természet fennmaradását és a társadalmak fenntarthatóságát (NAT)
- kialakítani a környezet ismeretén és személyes felelősségén alapuló környezetkímélő magatartást egyéni és közösségi szinten egyaránt, mely váljon a tanulók életvitelét meghatározó erkölcsi alapelvvé
- érzékennyé tenni a tanulókat a környezet állapota iránt
- bekapcsolni az intézményt a közvetlen környezet értékeinek megőrzésébe, gyarapításába
- környezettudatos magatartás kialakítása
- a gyerekek kreativitásának fejlesztése
- élet közeli tanulási környezet biztosítása
- gazdag eszköztár, játékosság, sokszínű tevékenységrendszer

Feladatok:

- Szelektív hulladékgyűjtés bevezetése.
- A tanulók környezetvédelmi munkájának ellenőrzése.
- Részvétel a városi intézmények programjain, pályázatain; a természetben, környezetben végzett szemlélődés, vizsgálódás, kutatómunka, kiállítások, vetélkedők, előadások szervezése a „Jeles napokra”.
- Faültetés, téli madáretetés.
- Az „Örökös Ökoiskola” programban való részvétel feladatainak teljesítése.
- A környezeti nevelési programban való részvétel segítse hozzá a gyerekeket ahhoz, hogy képessé váljanak az őket körülvevő hétköznapi világban való eligazodásra.
- A természeti és az emberi világ megismerését célzó tapasztalatszerzés közben őrizték meg kíváncsiságukat, és fejlődjön érdeklődésük a környezet jelenségei iránt.
- Szerezzenek gyakorlatot a különféle forrásokból származó információk gyűjtésében, és alapozódjon meg bennük ezek rendszerezésének képessége.

- Tudatosuljon bennük az a tény, hogy sokféle kölcsönhatás áll fenn az emberi tevékenység és a természeti környezet között. Váljanak képessé arra, hogy feltételezéseket fogalmazzanak meg ezzel kapcsolatban.
- A kérdés és a különféle szempontú elemzések gyakorlása révén sajátítsák el a kritikai gondolkodás alapjait.
- Sajátítsák el az életkoruknak megfelelő, biztonságos életvitel legfontosabb viselkedésbeli elemeit.

Első és második évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megismerési vágyát, nyitottságát
- játékos átmenettel felkészíteni a tanulási tevékenységre
- elemi ismereteket közvetíteni a tanuló számára
- kielégíteni a gyermek kíváncsiságát
- érzelmi kötöttséget kialakítani a gyermekben a természettel
- kialakítani a gyermekek igényét a szabadban történő játékokra, a pihenésre
- az esztétikus, rendezett környezet iránti igény kialakítása

Harmadik és negyedik évfolyam:

- fejleszteni a tanuló környezete iránti megértési vágyát
- tudatosítani a környezetből megismerhető értékeket
- mintákat adni a természet megismeréséhez
- kialakítani a csoportos és az egyéni megismerés képességét
- az esztétikai nevelés részeként kialakítani a közvetlen környezet rendezettségének igényét
- kialakítani egy természet- és embertisztelő szokásrendszert

Ötödik és hatodik évfolyam:

- képi megismerési formákkal továbbfejleszteni a természettel kialakult kötődést
- stabilizálni a kialakult helyes viselkedési szokásokat
- lehetőséget biztosítani gyakorlati tapasztalatok szerzésére a végzett tevékenységek során
- megalapozni a környezettudatos érdeklődés kulcskompetenciáit
- tovább erősíteni a környezeti tapasztalatszerzés készségét és képességét
- kialakítani az empátia képességét a természeti jelenségekkel kapcsolatosan

Hetedik és nyolcadik évfolyam:

- elvont megismerési formákat is felhasználva továbbfejleszteni a természettel kialakult érzelmi kötődést

- a természetes és épített környezet iránti felelős magatartás kialakításával előkészíteni a társadalomba való beilleszkedést
- fejleszteni a tanuló önismeretét és együttműködési képességét a környezeti problémák iránt érzett felelőssége kapcsán
- kialakítani a gyermekben az emberiség közös problémái megértésének képességét
- a környezetkímélő életmód fontosságának megértetése a tanulókkal
- a természetközelség igényének, a pozitív jövőképnek a kialakítása

Tanulásszervezési és tartalmi keretek (színterek):

Hagyományos tanórai foglalkozások:

- az egyes tantárgyak kiemelt környezeti nevelési lehetőségei
- a tantárgyak lehetőségeinek kiegészítése az osztályfőnöki témakörökkel.

Nem hagyományos tanórai és tanórán kívüli komplex foglalkozások:

- tábor
- tanulmányi kirándulás
- akadályverseny
- „Merj a legjobb lenni!” járási vetélkedő
- játékok (pl. drámajáték)
- kézműves foglalkozások (főként természetes anyagokkal, építve a népi mesterségek hagyományaira)
- „akciók” (vetélkedők, pályázatok, újsággészítés, kiállítás rendezése, interjú, faültetés,
- kutatómunka)
- „látogatás” (múzeum, szeméttelp, tanya, gyárak, üzemek, nyomda)
- versenyek - szakkörök
- iskolazöldítés
- témanap, témahét
- „DÖK-nap”
- „jeles napok” - projektnap - projekthetek.

Módszerek:

- játékok
- modellezés
- riport módszer
- terepgyakorlati módszerek
- aktív, kreatív munka
- művészi kifejezés
- csoportos asszociációs feladatok
- könyvtári, adattári kutatás.

Sikerkritériumok:

Az iskolai élet egészét átfogó környezeti nevelés valósul meg az alábbiakban:

- átdolgozott tanmenetek
- több környezeti nevelési tartalom a tanórákon
- változatosabb tanítási, tanulásegítési környezeti nevelési módszerek.

Egyre több tanuló vesz részt a tanulási projektben

- A felnőttek rendelkeznek mindazon ismeretekkel, szemlélettel, amelyek a környezettudatosság alakítása során mintaként szolgálnak.
- Javul az iskolai tisztaság. Beszélgetéseken, osztályfőnöki órákon, kirándulásokon egyre többször téma a szülőföld, és annak értékei. A tanuló kötődik környezetéhez, és átérzi környezetünk megóvásának fontosságát.
- Egyre több gyerek kér feladatot, tart kiselőadást „sűrög-forog” a könyvtárban, ír cikket, tudja használni a szakirodalmat. Benevezünk versenyekre.
- Megfelelünk az „ÖRÖKÖS ÖKOISKOLA” program feltételrendszerének

Környezeti nevelés lehetőségei

A környezeti nevelés - az egészségneveléssel együtt - a Pedagógiai Programunk Nevelési Programjának új, önálló elemeként jelenik meg. A környezeti- és egészségnevelés szorosan összefüggő, egymást több ponton érintő, egymást kiegészítő és erősítő pedagógiai folyamat, ezért e két nevelési programot közösen készítettük el.

A környezeti nevelés programját iskolánk 1-8. osztályára dolgoztuk ki, ügyelve a tanulók életkori sajátosságaira, és figyelembe véve a különböző tantárgyak adta környezeti nevelési lehetőségeket.

Környezeti nevelés lehetőségei 1-4. évfolyamon:

A környezeti nevelés színtereit a következőkben jelöltük meg:

Tanórai foglalkozások: -

- környezetismeret
- magyar nyelv és irodalom
- rajz- és vizuális kultúra
- technika és életvitel
- ének-zene
- idegen nyelv - testnevelés

(A felső tagozaton ez kiegészül a belépő tantárgyakkal és az osztályfőnöki órával.)

Nem hagyományos tanórai foglalkozások:

- terepgyakorlat
- tanulmányi kirándulás
- városismereti séta

Tanórán kívüli foglalkozások:

- szakkörök
- nyári tábor

- akciók
- kiállítások
- vetélkedők
- ünnepségek
- DÖK-nap

Tanórai foglalkozások:

Célok: Érzékennyé tenni a tanulókat a környezetük állapota iránt, tudatosítani bennük a környezetükben lejátszódó jelenségeket, tapasztalataikat.

Környezetismeret: a tantárgy felkelti a természeti jelenségek megismerésének vágyát, az ember felelősségét az élővilág megőrzésében. Jellemzőből következik, hogy átszővi az egész évi munkát.

A tantárgy adta lehetőségek kihasználása.

Nem hagyományos tanórai foglalkozások: Terepgyakorlat:

- Megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek végzése (pl.: növénygyűjtés, kövek, növények, állatok megfigyelése)
- A terepgyakorlat egy megismerő folyamat része, ezért arra épülő hagyományos tanórákkal egységben szükséges megtervezni.
- Lehet egy tanítási óra (pl.: időjárást észlelő óra)
- Tanórák tömörítése (pl.: a városi szeméttelp megtekintése)

Tanulmányi kirándulás (Pedagógiai értéke jelentős):

- a tanulóközösségek összekovácsolása;
- élményszerzés;
- az együttlét öröme;
- távolabbi tájakkal, nevezetességekkel való megismerkedés;
- hazánk felfedezése;
- kikapcsolódás, szórakozás;
- érdekes tárgyakkal, esetleg személyekkel való megismerkedés

Célja: főképpen a közösség, azzal együtt a személyiség fejlesztése.

A tanulók kaphatnak előzetes feladatokat, pl.: megfigyelések végzése rajzok készítéséhez.

Városismereti séta:

Célja: Városunk szépségének felfedezése (Liget, Tanösvény, Körös part stb.), ugyanakkor a hiányosságok megfigyelése, akciók szervezése (szemétszedés a ligetben, az iskola környékén).

Az épületek díszítése, az udvarok növényei, a parkok növényei, egyéb díszei (pl.: szobor, emlékmű stb.), azok rendezettsége

Tanórán kívüli foglalkozások:

Lehetőséget adnak olyan programok, módszerek megvalósítására, melyekre a tanórai keretek között nem kerülhet sor.

- Szakkörök: matematika, nyelv (angol, német), informatika stb.
- Nyári tábor: Kézműves tábor (informatika, nyelv, kézműves mesterségek, környezetvédelem)
- Akciók: Bekapcsolódás (4. osztálytól) a környezetvédelmi programba; növények az osztályban, védnökségi területek gondozása, faliújságverseny, osztályrend, plakát készítés, csatlakozás a Föld napjához, a Madarak és fák napjához, a Víz világnapja, papírgyűjtés, hulladékgyűjtés stb.
- Kiállítások: Környezetvédelmi kiállítások rendezése, amelyeket a nagyobb közösségek (más iskolák, szülők) is meglátogathatnak.
- Vetélkedők
- Ünnepségek
- DÖK-napok
- Bálint-Valentin Nap, Kis Bálint Napok

Összegzés: Az iskolában folyó környezeti nevelés folyamata illeszkedik a városban folyó törekvésekhez.

Környezeti nevelés 5-8. évfolyamon

Tanórai foglalkozásokon:

Cél: A tantárgyak adta lehetőségek beépítése a környezeti nevelési programba, tekintettel a tanulók életkori sajátosságaira, s figyelembe véve a saját iskolánk, településünk, környezetünk hagyományait.

Nem hagyományos tanórai foglalkozásokon:

Cél: Az ember és környezete viszonyának alakítása, a valóságos környezet értékeinek megismerése, a problémák megértése, szembesülés tetteink következményeivel.

Terepgyakorlatok:

Az ismeretszerzésre összpontosításának, adott megfigyelések, vizsgálatok, kísérletek, elvégzésével. (pl.: A Körös vízminőségének vizsgálata, növényvilága, védelme.) Biológia, kémia, földrajz, technika órákon.

Projektnap

„Bálint - Valentin napi kavalkád”. A DÖK aktív, kreatív, kezdeményező szerepet vállal a feladatok kijelölésében, levezetésében, értékelésében.

Témahét:

„Kis Bálint hét”

Célja: A tanulók személyiségformálása, kreativitásának, kibontakoztatása, fejlesztése, anyanyelvi fejlődésének segítése, a tehetség kibontakoztatásának segítése, játékok tanítása, vetélkedők szervezése, stb.

Programjai évről-évre változnak, de vannak állandó programok:

- rendhagyó órák tartása
- előadások szervezése
- terepi programok
- játékok
- kiállítás
- vetélkedők
- öreg diákok találkozója
- kézműves nap

Tanulmányi kirándulás:

Célja: a közösség és a személyiség fejlesztése; a tanulóközösség összekovácsolása, élményszerzés, hazánk felfedezése.

Üzemlátogatás:

Célja: a pályaválasztás segítése, a technológiai folyamatok megismerése, a környezet védelmének és a hulladék kezelésének formáival való ismerkedés az adott üzemben. Helyi lehetőségek:

- Kner Nyomdaipari ZRT.
- Mammut Tec Hungary Kft.
- A Bethlen Gábor Szakképző Iskola tanüzemei
- Cukrászüzem („Zöld” cukrászda)
- Turul cipőgyár - TIVI Technika Kft.
- Tímár Panzió és Étterem

(A program kiegészül az elkészített programokkal, projektekkel.)

Tanórán kívüli foglalkozásokon:

Célkitűzések:

- fejlesszék a tanulók szociális képességeit;
- adjanak lehetőséget új ismeretek megszerzésére,
- mélyítsék el a már meglévő ismereteket;
- alakítsanak ki kritikus gondolkodást;
- ösztönözzenek az egészséges, környezetbarát életmód elsajátítására;
- alakítsanak ki környezeti érzékenységet, helyes szokásokat, viselkedési normákat;
- neveljenek a hagyományok tiszteletére.

Szakkörök – igény szerint, a tantárgyfelosztástól függően

- matematika
- informatika
- irodalom
- idegen nyelv
- ének

Nyári tábor, alapítványi, nemzetiségi önkormányzati segítséggel, igény szerint

- kézműves foglalkozás
- informatika
- idegen nyelv
- környezetvédelem

Iskolai átfogó környezetvédelmi programok, projektek

- iskolánk „zöldítése”
- a hulladékkezelés módjai a lakóhelyünkön. (Kapcsolat az Önkormányzat Környezetvédő Csoportjával)

Akciók

- Madarak és fák napja
- Föld napja: szemétszedés
- Víz világnapja
- papírgyűjtés
- bekapcsolódás a városi programokba (pl.: a Körös part megtisztítása) (Egészségmegőrző nap)
- kapcsolatfelvétel más iskolákkal; civil szervezetekkel (Kertbarátok köre)

DÖK nap:

- gyűjtőmunka
- játéktanulás - versírás, stb.

Kiállítások:

- természetes anyagokból készült tárgyak, természetbábok
- „hulladékból hasznosat”
- plakátok a szűkebb környezetünkkel kapcsolatban
- természeti értékeinket bemutató kiállítások

Iskolai újság

Sulitükör; iskolarádió a helyi újságban megjelenő iskolai hírek (Gyomaendrődi Híradó, Gyomaendrődi Szóbeszéd)

Vetélkedők, tanulmányi versenyek

- magyar:
  - Darvas Tibor Versmondó Verseny

- Mesemondó verseny
- Beranek Ottóné Szépíró Verseny
- Városi mesemondó verseny

- **rajz:**
  - közlekedés
  - egészséges életmód
  - takarékoság
  - környezetvédelem
  - Darvas Tibor rajzverseny

- **sport:**
  - iskolai versenyek
  - városi, járási, megyei, országos versenyek
  - Európai Diáksport nap
  - Kihívás Napja
  - Városi Sportnap:
futóverseny

Kapcsolattartás külső segítő partnerekkel.

- Körös Horgászegyesület segítségével horgászklub szervezése az iskolában
- Gyomai Szülőföld Baráti Kör segítségével interjúk készítése
- Határ Győző Városi Könyvtár segítségével ismerkedés a helytörténeti gyűjteménnyel
- Sportegyesületek segítségével a természeti környezet állapotának nyomon követése

Napközis foglalkozások:

Tanulási idő utáni foglalkozások:

- környezeti- és egészségnevelési programok
- vetélkedők
- játékok
- sportdélutánok, stb.

Értékelés:

A megfogalmazott célok és kitűzött feladatok elérését a következő módon fogjuk ellenőrizni:

- a tantárgyakban előírt tartalmakat az adott tantárgyra előírt ellenőrzési formákkal tudjuk mérni; szóbeli, írásbeli feleletek, órai munka, gyűjtő munka, kiselőadás, stb.

- a tanulók személyiségének formálódását ellenőrizzük:
- kérdőívekkel
- szociometria vizsgálatokkal
- különböző megfigyelésekkel
- egyéni és csoportos beszélgetésekkel

2.16 Az iskola egészségnevelési elvei

Az egészséges életmódra nevelés keretében kívánjuk fejleszteni – elsősorban osztályfőnöki órákon, másrészt a szociálisan hátrányos helyzetű diákokkal való egyéni foglalkozás alkalmával – az alábbi képességeket és készségeket:

- érzelmek alkotó kezelése
- stresszkezelés
- önismeret, önbecsülés megerősítése
- célok megfogalmazása és kivitelezése
- konfliktuskezelés
- problémamegoldás, döntéshozás
- kortárs csoport nyomásának kezelése
- segítségkérés és segítségnyújtás módjának megismerése
- elutasítási készségek fejlesztése

Egészségfejlesztési tevékenységünk célja az egészséggel kapcsolatos egyéni és közösségi érzékenység fokozása, az egészséges életstílusok elterjesztése és olyan környezeti körülmények kialakítása, melyek elősegítik az egészség feltételeinek létrejöttét.

Az egészségkultúra összetevői, amelyekre nevelőmunkánkban kiemelt figyelmet fordítunk:

- egészséges táplálkozás,
- rendszeres testmozgás,
- higiénés magatartás,
- tartózkodás az egészségkárosító anyagok szervezetbe juttatásától.

2.17 A tanulók jutalmazásának, magatartásának és szorgalmának értékelési elvei

A tanulók magatartásának és szorgalmának értékelése, minősítése 1-8. évfolyamon

Első osztályban és a második évfolyam félévéig szóveges értékelést és minősítést alkalmazunk. Második évfolyam végétől év közben érdemjeggyel értékelünk, félévkor és tanév végén osztályzattal minősítünk.

A tanuló magatartásának értékelési szempontjai:

- aktivitás, példamutatás

- közösségi célok érdekeinek figyelembevétele – a munkában való részvétel
- hatása a közösségre
- törődés társaival
- Házirend betartása
- viselkedés, hangnem
- fegyelmezettség

A tanuló szorgalmának értékelési szempontjai: -

tanulmányi munka

- munkavégzés (kitartó, pontos, megbízható)
- általános tantárgyi munkavégzés – önálló munkavégzés (mindent elvégez, nem végez el) - többféle feladatot vállal-e?
- munkabeosztás: önellenőrzés; önálló munkavégzés
- tanórán kívüli információk felhasználása

Az évfolyamokon a magatartás és szorgalom osztályzatokról az osztályfőnök dönt az érdemjegyek és az osztályban tanító nevelők véleménye, ill. a nevelőtestület véleménye alapján. Vitás esetekben az osztályban tanító nevelők többségi véleménye dönt az osztályzatról, az osztályozó értekezleten.

A tanulók jutalmazásának elvei és formái

A tanulói közösségek vagy az egyes tanulók magatartásában, szorgalmában, tanulmányi és egyéb munkájában elért jó eredményeket jutalmazni kell.

A kiemelkedő közös erőfeszítéseket vagy a példamutatóan egységes helytállást jutalomban lehet részesíteni. A csoportos jutalmazás lehet oklevél, tárgyi jutalom, melyre a pedagógusok tehetnek javaslatot. A jutalmazás odaítéléséről a DÖK-segítő pedagógusok, a nevelőtestület vagy az alapítvány kuratóriuma dönt előterjesztés alapján.

A tanulók egyéni jutalmazásának az alábbi formái lehetnek, melyeket a szaktanár, osztályfőnök, igazgató tanuló ellenőrző füzetébe és a naplóba bejegyzi:

❖ osztályfőnöki dicséret:

- az osztályfőnök saját döntése vagy pedagógustársai javaslata alapján a tanulót példaként állítja tanulótársai elé. A dicséretet az ellenőrző füzetbe és a naplóba bejegyzi.
- három szaktanári dicséret után következő újabb olyan elismerésre méltó teljesítményért, amelyért ismételten szaktanári dicséret járna.

❖ szaktanári dicséret:

- azok a tanulók, akik valamely tantárgyból kiemelkedő eredményt értek el, a szaktanár döntése alapján dicséretben részesíthetők.

❖ igazgatói dicséret:

- három osztályfőnöki dicséret után következő újabb olyan elismerésre méltó teljesítményért, amelyért ismételten osztályfőnöki dicséret járna.

- a Diáktanács, az osztályfőnök vagy a pedagógusok javaslatára a kötelességen túlmenő, versenyen, vetélkedőn, előadáson, bemutatón való eredményes teljesítményért, szereplésért.

❖ **nevelőtestületi dicséret:**

- hosszabb ideig tartó példamutató kötelességteljesítésért.
- kiváló tanulmányi eredményért félévkor és tanév végén. (a tantárgyak 50 %-ot meghaladó, vagy azt meghaladó kitűnő tantárgyi minősítés esetén).
- egyéb kimagasló eredményért a tanév során (az érintett területek vezetői javaslata alapján).
- három igazgatói dicséretet követő olyan elismerésre méltó teljesítményért, amelyért ismételt igazgatói dicséret járna.

A fegyelmező intézkedések formái és alkalmazásának elvei

A kötelességek és a Házi rend előírásainak megszegése fegyelmező intézkedést von maga után.

Az iskola fegyelmező intézkedéseinek formái:

Osztályfőnöki, szaktanári, igazgatói figyelmeztetést, intést kap az a tanuló, aki az iskola dolgozóival, tanulótársaival szemben tiszteletlen, az órán többszöri figyelmeztetés ellenére sem dolgozik, tanulótársai munkáját akadályozza, a tanóra rendjét rendszeresen bomlasztja. Az osztályfőnöki, illetve igazgatói figyelmeztetést, intést írásban, az ellenőrző könyvbe és az osztálynaplóba is be kell jegyezni.

❖ **Szaktanári, napközis nevelői figyelmeztetés:**

- a megfelelő szorgalom vagy felszerelés hiánya, házi feladat többszöri hiánya, valamint tanítási órákon, foglalkozásokon előforduló többszöri fegyelmeztetlenség miatt adható. (A hiányokat, fegyelmeztetlenségeket az osztályonként erre a célra rendszeresített naplóba ill. ellenőrző füzetbe kell bejegyezni.)

❖ **Osztályfőnöki figyelmeztetés:**

- az osztályfőnök saját döntése vagy pedagógustársai javaslata alapján adható egyszeri vétségért, figyelembe véve annak súlyosságát.
- Három szaktanári figyelmeztetés után újabb vétségért.

❖ **Osztályfőnöki intés:**

- 1 alkalommal adható – az osztályfőnök döntése alapján.
- adható egyszeri vétségért, figyelembe véve annak súlyosságát és várható következményeit.

❖ **Igazgatói figyelmeztetés:**

- adható 3 osztályfőnöki figyelmeztetés utáni újabb vétségért.
- az osztályfőnöki intést követő vétség esetén.

- egyszeri vétségért, figyelembe véve annak súlyosságát és várható következményeit (házi rend nagymértékű megszegése, többszöri igazolatlan hiányzás) 3 alkalommal.

❖ **Igazgatói intézés:**

- 1 alkalommal adható jelentősebb igazolatlan mulasztás, a házi rend súlyos megszegése, mások akarattal történt veszélyeztetése, vagy akarattal történt nagymértékű károkozás esetén.

2.18 A sajátos nevelési igényű tanulók felzárkóztatását segítő program

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelésének és oktatásának elvei A Nemzeti alaptanterv a sajátos nevelési igényű tanulók iskolai oktatásának is alapdokumentuma, az abban meghatározott fejlesztési területek – nevelési célok, kulcskompetenciák, illetve a műveltségi területeken megfogalmazott célok, feladatok a sajátos nevelési igényű tanulóira is érvényesek. Pedagógiai programunk és helyi tantervünk megalkotásánál figyelembe vettük:

- a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (a továbbiakban: köznevelési törvény), a Nat és az Irányelv SNI tanulóira vonatkozó előírásait,
- a nevelés és oktatás helyi célkitűzéseit és lehetőségeit,
- a szülők elvárásait és
- az általunk nevelt tanulók sajátosságait.

A tantervben foglalt előírások vonatkoznak a sajátos nevelési igényű tanulók a többi tanulóval együtt (integráltan), azonos iskolai osztályban történő, nevelésére, oktatására.

A köznevelési törvény által megadott egészségügyi és pedagógiai célú rehabilitációs, rehabilitációs foglalkozásainak órakeretén belül a tanuló annyi foglalkozáson vesz részt, amennyi hátránya csökkentéséhez szükséges. A foglalkozások óraszámát a sajátos nevelési igényű tanuló esetében a szakvéleményt kiállító szakértői bizottság véleménye alapján kell megszervezni.

Az intézmény feladatkörébe tartozó sajátos nevelési igényű tanulók körébe tartoznak azok a különleges bánásmódot igénylő gyermekek, tanulók, akik a szakértői bizottság szakértői véleménye alapján

- mozgásszervi, érzékszervi, értelmi vagy beszéd fogyatékosak,
- autizmus spektrum zavarral vagy egyéb pszichés fejlődési zavarral (súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral) küzdenek, (Nkt. 4. § Értelmező rendelkezések 25. pont)

A látássérült tanulók fejlesztését segítő program

Látássérültnek tekinthető az a személy, akinek egészséges szemén korrekcióval mérhető látásélessége az ép látás 30%-a, vagy ennél kevesebb, illetve látótérszűkülete nem több 20°-nál. A gyengén látók vízusa: 0,1 -0,33 közötti.

Kiemelt fejlesztési feladatok:

Énkép, önismeret:

- megfelelő tanulási környezet kialakítása,
- az önállóság iránti igényük fejlesztése, elsősorban az önkiszolgálás, a mozgás és tájékozódás terén,
- az önfejlesztés igényének kialakítása, különösen az ismeretszerzés terén és az egyéni tehetség kibontakoztatásában.
- az önbizalom és az önkritika egyensúlyának megteremtése révén a pozitív, reális énkép kialakítása,
- felelősségük kialakítása saját sorsuk és életpályájuk alakításában.

Információs és kommunikációs kultúra:

- auditív információhordozók alkalmazása,
- grafomotoros képességek (betűalakítások, betűkapcsolások, vonalközbe írás stb.) fejlesztése,
- az ép érzékszervek segítségével virtuális csatornákon keresztüli ismeretszerzés, elektromos médiahasználat,

Tanulás:

- az akarati tulajdonságok erősítése a látássérülés hátrányainak leküzdéséhez,
- érdeklődésük felkeltése, és irányítása a környezet, a látható világ megismerése iránt,
- a vizuális differenciáló képesség (pl. képek, betűk, számjegyek stb. olvasása) fejlesztése,
- hosszabb idő biztosítása a térérzékelés és a testséma kialakulásához a működő érzékszervek aktív bevonásával,
- céltudatos és kitartó akarati tulajdonságok kialakítása az önálló tanulás és a későbbi munkavégzés céljából,
- grafomotoros képességek (betűalakítások, betűkapcsolások, vonalközbe írás stb.) fejlesztése,
- optikai segédeszközök használatának megtanítása.

Testi, lelki egészség:

- a tanulók legyenek tisztában a gyengén látásból fakadó fokozott baleseti veszélyekkel, a finommozgások és a tájékozódás ismereteinek elsajátításában kerüljék el azokat.
- az egészségvédő magatartás szokásainak fejlesztésével az egészséges életmód iránti igény kialakítása,
- az önfejlesztés igényének kialakítása, különösen az ismeretszerzés terén és az egyéni tehetség kibontakoztatásában,
- az egészségvédő viselkedés szokásainak kialakítása, a higiénés tevékenységek elsajátítása, a szem védelme,
- látás - mozgás koordináció fejlesztése.

Felkészülés a felnőtt szerepre:

- felkészítésük az ép látásúakkal való kapcsolatépítésre, a közösségbe való beilleszkedésre,
- az önálló életvitelhez szükséges ismeretek, szokások kialakítása igény szinten tartása,
- pályaválasztásuk, munkavállalásuk, családalapításuk lehetőségeinek és korlátainak megismerése.

A hallássérült tanulók fejlesztését segítő program

A hallássérült tanulónál a hallás csökkenése miatt, a szokásostól eltér a beszéd, a nyelv és ennek következtében a személyiség fejlődése.

Átalakul a külvilágról való információ felvétel, lelassul az ismeretszerzés, nehezebbé válik a szocializálódás.

A hallássérült tanuló egyéni fejlesztését, ennek lehetőségeit, meghatározza a hallássérülés bekövetkeztének, felismerésének időpontja, kóroka, mértéke, az intelligencia foka és egyéb személyiségjegyek.

Kiemelt fejlesztési feladatok:**Énkép, önismeret:**

- önállóságra nevelés
- pozitív személyiségjegyek feltárása, fejlesztése
- fogyatékosságukkal együtt élve tudjanak beilleszkedni a munka világába

Információs és kommunikációs kultúra:

- a vizuális csatornák kiemelt fejlesztése
- a társas kapcsolatokhoz szükséges kommunikációs képességek és magatartási normák alakítása, fejlesztése

Tanulás:

- az azonos évfolyamon tanuló halló társak teljesítményének megközelítése,
- az információs kommunikációs technológiák megismertetése

Testi, lelki egészség:

- a hallásjavító eszközök használata
- életmódjuk, életvitelük alakítása, komplex kommunikációs lehetőségek fejlesztése
- káros szokások kerülése

Felkészülés a felnőtt életre:

- a legnagyobb önállóság elérése
- a továbbtanulás megalapozása
- a reális pályaválasztás előkészítése

A beszéd fogyatékos tanulók megsegítésére irányuló program

Beszédben akadályozottak, beszéd fogyatékosok azok a gyermekek, akiknél öröklött, veleszületett, szerzett, organikus, funkcionális, pszichés és környezeti okok következtében az átmeneti, illetve tartós hang-, beszéd- és nyelvi zavar gátolja az egyén és a környezete közötti interakciót és alkalmazkodást.

Az akadályozottság megmutatkozhat a hangadásban, a hangzó beszédben, a beszéd folyamatosság felbomlásában, a beszéd észlelésében, megértésében, kivitelezésében, valamint az írás, olvasás, számolás területén. A beszéd fogyatékos tanulónál a fenti tünetek, a legenyhébb artikulációs eltéréstől az egész kommunikációt érintő súlyos zavarig minden változatban előfordulhatnak.

A kommunikációs nehézségek miatt különböző pszichés eltérések (magatartási zavarok), tanulási akadályozottság is kialakulhat.

A beszéd-rendellenesség felléphet a beszédfejlődés különböző szakaszaiban, de érintheti a már kialakult beszédet, nyelvet is.

Amennyiben a beszédhiba, beszéd fogyatékosság a kisiskolás kor kezdetére tartósan fennmarad, a tanuló folyamatos gyógypedagógiai ellátásra szorul. Az oktatás a pedagógiai, logopédiai ellátás, valamint az egészségügyi rehabilitáció a fogyatékosság jellegétől függ, amely lehet:

- beszédfejlődési elmaradás: (megkésett/akadályozott beszédfejlődés, diszfázia)
- artikulációs zavar (pöszeség, orrhangzósság)
- beszédritmus-zavar (dadogás, hadarás)
- centrális zavar (disarthria)
- hangképzési zavar (diszfónia)
- parciális teljesítményzavar (diszlexia, diszgráfia, diszkalkulia)
- beszédészlelési, megértési zavar.

Az általános iskola első két évfolyamára összpontosul az ismeretszerzés beszéddel összefüggő eszközrendszerének elsajátítása, ezért a különleges gondozás szempontjából - amely elsősorban a módszerbeli és habilitációs /rehabilitációs teendőkben fogalmazódik meg.

Kiemelt fejlesztési feladatok

Énkép, önismeret:

- erősödjenek pozitív személyiségjegyeik, alakuljon ki önismeretük, fejlődjön önbizalmuk és kudarcűrő képességük, személyiségük váljon harmonikussá,
- a fejlesztést úgy építsük fel, hogy az, az egész személyiségre irányuljon, a gyermekben reális énkép alakuljon ki, önbizalma, kudarcűrő képessége, feladattudata, kitartása, aktivitása, belső motivációja fejlődjön - a tanulót ösztönözzük beszédhibája leküzdésére, ugyanakkor készítsük fel őt az esetleges visszaesésekre, a maradványtünetekkel való együttélésre,
- a gyermekek állapotuktól függően, nyelvi-kommunikációs zavaraik kompenzálása után, jussanak el az önállóság általuk elérhető optimális szintjére, képességeik kibontakoztatásával váljanak a társadalom aktív, cselekvőképes tagjává

- a fejlesztés segítségével a sajátos nevelési igényű gyermekek is tudják teljesíteni minden műveltségi területen a minimum követelményeket.

Információs és kommunikációs kultúra:

- a beszédükben akadályozott gyermekek fejlesztésében elsőbbséget kell biztosítani az ép beszélő környezetben integráltan folyó oktatásnak.

Tanulás:

- a fejlesztést tervszerűen, tudatosan kell felépíteni: beszédállapot felmérés - egyéni terápiás terv - tudatos módszerválasztás - komplexitás a fejlesztésben - folyamatos kísérés,
- munkánk során nagy hangsúlyt kell fektetnünk a sokoldalú perzepciós fejlesztésre: fel kell használnunk, hogy a látási, hallási, kinezteziás, beszédmozgási ingerek, benyomások erősítve fejlődnek,
- tudatosan használjuk ki a transzferhatásokat, megismerve a beszéd fogyatékos tanuló „erős oldalait”, ezekre építve, a fejlesztést különböző átviteli megoldásokkal tegyük eredményesebbé.

Testi, lelki egészség:

- a tanuló motiválása beszédhibája leküzdésére; felkészítése a maradandó tünetek elfogadására, s ezzel való együttélésre.

Felkészülés a felnőtt életre:

- tájékoztassuk a szülőket, milyen továbbtanulási lehetőségek állnak gyermekeik előtt - integráltan oktató középiskolák, gimnáziumi tagozatok diszlexiások számára, ezt a tanuló is ismerje meg.

A mozgásszervi fogyatékos gyermekek fejlesztését segítő program

Mozgáskorlátozott az a tanuló, akinél a mozgásszerv-rendszer veleszületett vagy szerzett károsodása és/vagy funkciózavara miatt jelentős és maradandó mozgásos akadályozottság áll fenn, melynek következtében megváltozik a mozgásos tapasztalatszerzés és a szocializáció. A fejlesztés alapelve: a sérülésből adódó hátrányos következményeket segítsen csökkenteni és/vagy ellensúlyozni.

A tanuló speciális nevelési szükségleteit meghatározza a károsodás keletkezésének ideje, annak formája, mértéke és területe.

Kiemelt célok, feladatok

Az iskolai fejlesztés teljes ideje alatt kiemelt fontosságú a mozgásnevelés, a komplex rehabilitációs hatásrendszer.

Énkép, önismeret:

- önállóságra nevelés, lehetőségek szerint,
- a tanulók egészséges énképének önbizalmának kialakítása,

- kudarctűrő képességük növelése,
- az esélyegyenlőség alapjainak megteremtése,

Információs és kommunikációs kultúra:

- elektronikus eszközök, a média használata életminőségük javítására.

Tanulás:

- speciális módszerek, terápiák és technikák alkalmazása a rendelkezésre álló segédeszközök igénybevételével
- a tanulás összetevőinek tanítása, egyénre szabott tanulási módszerek megválasztása, motiváció
- az író-, rajzoló- és eszközhasználó mozgás; valamint a hallásra, beszédészlelésre támaszkodó tevékenység.

Testi, lelki egészség:

- az akadálymentes közlekedés szabályainak ismerete, a megfelelő mozgás- és élettér biztosítása az iskolában
- speciális módszerek, terápiák és technikák alkalmazása a rendelkezésre álló segédeszközök igénybevételével:
- az akadályozott környezet mozgásbiztonsága
- mozgásreflexek célszerűsége és gyorsasága.

Felkészülés a felnőtt életre:

- önállóságra nevelés, lehetőség szerint
- az önálló életvitel kialakulását segítő módszerek, eljárások megkeresése, kidolgozása
- lelki egyensúly fenntartása, számukra elérhető pályák megismertetése, ezek iránti érdeklődés felkeltése.

Tanulásban akadályozott tanulók (enyhe fokban értelmi sérült tanulók) fejlesztését segítő program

Az értelmi fogyatékosok egyik alcsoportját képezik. Az enyhe fokban értelmi sérültek személyiségfejlődési zavara, akadályozottsága az idegrendszer enyhe, különféle eredetű, öröklött vagy korai életkorban szerzett sérülésével és/ vagy funkciózavarával függ össze. Pszichodiagnosztikai vizsgálatokkal megállapítható a kognitív funkciók lassúbb fejlődése.

A tanulásban akadályozott gyermekek körébe tartoznak azok a tanulók, akiket a Békés Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Szakértői Bizottsága enyhén értelmi fogyatékosnak minősített, másrészt az általános iskolában tanulási zavarokat mutató tanulók. Ide tartoznak azok a gyerekek, akik az idegrendszer biológiai és/vagy genetikai okokra visszavezethető gyengébb funkcióképességei, illetve a kedvezőtlen környezeti hatások folytán tartós, átfogó tanulási nehézségeket, tanulási képességzavart mutatnak.

Az iskolai fejlesztés pedagógiai szakaszai

Alapfokú nevelés:

a) Alsó tagozat: 1-4. évfolyam.

b) Felső tagozat: 5-8. évfolyam.

Ebben a két szakaszban a tanuláshoz nélkülözhetetlen pszichés funkciók fejlesztésére helyeződik a hangsúly. A tanulók között meglévő eltérések differenciált eljárások, tartalmak és oktatásszervezési megoldások, terápiák alkalmazását teszik szükségessé. A képességfejlesztésben hangsúlyos szerepük van a közvetlen érzéki tapasztalatoknak, a tárgyi cselekvéses megismerésnek, a céltudatosan kiválasztott tevékenységnek. A tanuló fejlesztésének hosszú folyamatában az aktuális igényeknek megfelelően kell módosulnia a pedagógiai folyamat korrekciós, kompenzáló jellegének.

A bevezető szakaszban javasolt egy évfolyam tananyagának elsajátítására egy tanévnél hosszabb időtartamot tervezni. A hosszabb időkeret nagyobb esélyt nyújt az alapvető kultúrtechnikák eszközszintű elsajátítására, amennyiben megfelelő motiváltság mellett, ismétlődő tanulási folyamatban, állandó aktivitásban egyre önállóbb tanulási tevékenységre készíteti a tanulókat. A gyógypedagógiai nevelésnek az egész személyiség fejlesztésére kell törekednie. Nagy hangsúlyt kap a tanulási, magatartási és viselkedési szokások következetes kialakítása és megerősítése.

Az integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulók fejlesztése:

Az integrált keretek között nevelt enyhén értelmi fogyatékos tanulók nevelésében az Irányelvben leírtakat kell alkalmazni, figyelembe véve az intézmény pedagógiai programját, helyi tantervét. A fejlesztéshez, habilitációs és rehabilitációs célú foglalkozások vezetéséhez, az egyéni fejlesztő programok kimunkálásához, a tantárgyak fejlesztési feladatainak megvalósításához a szakirányú képesítéssel rendelkező gyógypedagógiai tanár együttműködése szükséges. Amennyiben a tanuló állapota megkívánja, úgy más szakembert (pl. terapeuta, logopédus, pszichológus, orvos, konduktor) is be kell vonni a fejlesztő munkába.

A pedagógiai és egészségügyi célú habilitáció, rehabilitáció. A gyógypedagógiai nevelés egészét átható habilitációs, rehabilitációs nevelés célja az értelmi fogyatékos fiatalok szocializációja, eredményes társadalmi integrációja. A fogyatékból eredő hátrányok csökkentését segítő programok az iskola helyi tantervének részeként működnek. Megjelenhetnek tréning formájában, tantárgyi témaként, egy-egy terület önálló fejlesztési programjaként, beépülhetnek a tanítási órán kívüli programokba.

A gyógypedagógus, a terapeuta - esetenként más szakember véleményének figyelembevételével - készíti el a fejlesztő programot, amely a tanuló különleges gondozási igényére épül, és egyedi tulajdonságainak fokozatos kibontakozását szolgálja.

A fejlesztés a tanítás-tanulás folyamatában megmutatkozó fejletlen vagy sérült funkciók korrigálására, kompenzálására, az eszköztudás fejlesztésére, a felzárkóztatásra, a tanulási technikák elsajátítására, a szociális képességek fejlesztésére, az önálló életvezetésre irányul, és a programokon, tréningeken keresztül valósul meg. A habilitációs, rehabilitációs tevékenység lényeges eleme a folyamatos vagy szakaszos pedagógiai diagnosztizálás. Szolgálja a korrigáló, kompenzáló tartalmak, eljárások, terápiás eszközök tervezését, megelőzheti a további - másodlagos - tünetek megjelenését.

A habilitációs, rehabilitációs tevékenység során a fejlesztő programok készítésekor és elemzésekor elsődlegesen azt kell figyelembe venni, hogy a gyógypedagógiai nevelés, a

terápiás eljárás és eszközrendszer miként tud vagy tudott hozzájárulni a pszichikai, a fiziológiai funkciók zavarának korrigálásához, kompenzálásához, a funkcionális képességek csökkenéséből, a funkciók fejletlenségéből eredő zavarok kezeléséhez, a szociális szféra akadályozottságából származó hátrányok csökkentéséhez.

A pszichés fejlődés zavaaraival küzdő tanulók fejlesztését segítő program

Az elnevezés a súlyos tanulási, figyelem- vagy magatartásszabályozási zavarral küzdő tanulók csoportját foglalja magába. A részképességzavarok körébe elsősorban az alapvető eszköztudás (olvasás, írás, számolás) elsajátításának és képességének deficitjeit, valamint az általuk kiváltott következményes magatartási és/vagy tanulási zavarok komplex tünet együttesét sorolják. E fogyatékoság differenciál - diagnosztikai jellemzője, hogy a részképességekben az intelligencia szintjének ellentmondó súlyos teljesítménybeli elmaradás, teljesítményszóródás mutatható ki a mozgáskoordináció és a beszéd szintje között.

Kiemelt célok, feladatok

- Kudarctűrő képesség növelése.
- A tanulási zavarok kialakulásáért felelős funkciók fejlesztése.
- A sajátos nevelési igényű tanulók túlterhelésének elkerülése a fejlesztő folyamatban.
- Tankötelezettségük teljesítését szakember segítségével végezzék.
- Önbizalom, önismeret, önértékelés fejlesztése, reális énkép kialakítása.
- Pontos diagnózis és fejlesztési szempontok, módszerek igénylése, vizsgálatok elvégzése.
- A tanuló fejlettségének megfelelően egyéni továbbhaladás biztosítása.
- Testnevelés és sport műveltségi területen az első tanévben szenzoros integrációs program és/vagy gyógy úszás alkalmazása.
- Önállóságra nevelés.

Kiemelt feladatok diszlexia, diszgráfia esetén:

- testséma biztonságának kialakítása,
- téri és időrelációk kialakítása praktikus és verbális szinten,
- vizuomotoros koordináció gyakorlása,
- látás, hallás, mozgás koordinált működtetése,
- beszédfejlesztés, aktív szókincs bővítése, helyes ejtése,
- verbális figyelem és emlékezet, intenzív fejlesztése,
- hang - betű kapcsolat kialakítása; fonémahallás fejlesztése,
- makacs betűtévesztések kiküszöbölése (egymástól távol tanítjuk, sok mozgással, hangoztatással stb. pl.: b-d-p, o-ó, u-ú, ü-ű, ö-ő),
- figyelem megosztása az olvasástechnika és a szöveg tartalma között,
- toldalékok körültekintő olvasása,

- olvasástechnika, tempó fejlesztése,
- olvasás-írás tanítása (esetleg újratanítása) hangoztató - elemző vagy diszlexia prevenció módszerrel,
- olvasás, írás készségének folyamatos gondozása az egész iskolai pályafutás alatt,
- idegen nyelv oktatása speciális módszerekkel, auditív megközelítéssel,
- segítő környezet folyamatosan álljon rendelkezésre,
- kompenzáló technikák alkalmazása valamennyi tantárgy tanulása során,
- olvasásképtelenség esetén a tanulás segítése a szövegek auditív tolmácsolásával, gépi írással, szövegszerkesztő használatának megtanításával és alkalmazásával.

Kiemelt feladatok diszkalkulia esetén:

- testséma kialakítása,
- téri relációk biztosítása,
- a relációk nyelvi megalapozása, a matematikai nyelv tudatosítása,
- számfogalmak kialakítása és bővítése, a manipuláció előtérbe helyezése, képi vizuális megerősítés,
- az érzékelés - észlelés, a figyelem az emlékezet, a gondolkodás és a beszéd összehangolt, intenzív fejlesztése,
- segítő, kompenzáló eszközök használatának megengedése (számológép, naptár stb.),
- az alapműveletek fogalmi kialakítása, képi, vizuális megörökítése, sokoldalú gyakorlásuk a már „birtokolt” számfogalmakkal építkező számkörökben,
- a matematikai nyelvi relációk tudatosítása, szöveges feladatok megoldása,
- gyógypedagógiai segítség speciális módszerekkel, egyéni sajátosságokhoz igazított megjegyzést segítő technikák megtalálása, alkalmazása,
- szerialitás erősítése.

Kiemelt feladatok a részképességszavar és/vagy fogyatékoságok együttes, halmozott tüneteit mutató tanulók esetén (hiperkinetikus zavarok):

A halmozott fejlődési zavar a beszéd/nyelv, a mozgás, a kognitív képességek eltérő és egyenetlen fejlődését foglalja magába. Komoly akadálya az olvasás, írás, számolás elsajátításának. Speciális fejlesztés, logopédiai- és pedagógiai ellátás szükséges.

A percepció minden területét fejleszteni kell:

- a vizuális, az akusztikus, a mozgásos észlelés folyamatait,
- a motoros képességeket,
- a beszéd és nyelvi készség állandóságát.

A különleges gondozás igényeit gyógypedagógus és fejlesztőpedagógus végzi.

- Tanácsadás osztályfőnöknek, tanítónak, szaktanárnak, szülőnek.
- Együttműködés a pszichológussal.

A tantárgyi tanterveket az Intézményi pedagógiai program II. és III. kötete tartalmazza.

Záradékok

Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola Pedagógiai programját és Helyi tantervét az intézményben működő munkaközösségek véleményezték, a dokumentumokat a nevelőtestület 2022. szeptember 5-én elfogadta.

Gyomaendrőd, 2022. szeptember 5.

.....
intézményvezető

A Gyomaendrődi Kis Bálint Általános Iskola Pedagógiai programját az intézményvezető 2022. szeptember 5-én jóváhagyta.

Gyomaendrőd, 2022. szeptember 5.

.....
intézményvezető

FENNTARTÓI NYILATKOZAT

Jelen Pedagógiai programmal kapcsolatban *a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény 25. § (4) bekezdése értelmében az alábbi fenntartóra többletkötelezettséget telepítő rendelkezések:*

- Angol nyelvoktatás 1. osztálytól felmenő rendszerben 7. o.
- Úszásoktatás 1. osztálytól felmenő rendszerben 8.o.
- Lázár Ervin Program 9.o.
- Bázisintézményi feladatok 9. o.
- A közösségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok 21. o.
- Tehetség-, képességbontakoztatás 31 o.
- Szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenységek 33. o.
- Német nemzetiségi nyelvoktatás 51. o.
- Csoportbontások 64. o.

vonatkozásában az intézmény fenntartója egyetértési jogkört gyakorolt.

Kelt: Gyula, 2022. év .....hó .....nap

.....
fenntartó képviselője